ԱԶԳԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE

1000 Լ.Ո. 71ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 8 (19308) ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 13 ՄԱՐՏ 1996 10 ԷՋ

ԼԻՊԻԱՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐ ՄԸ ՇԱՐՄ ԷԼ-ՇԷՅԽԻ ՄԷՋ

ԳԱՀԻՐԷ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Լիպիոյ միութենական հարցերու նախարար Ժումաա Ֆեզզանի Երեքշաբթի օր անակնկալօրէն Գահիրէ հասաւ եւ անմիջապէս Շարմ էլ-Շէյխ ուղղուեցաւ:

Լիպիա չէ հրաւիրուած Եգիպտոսի եւ Միացեալ Նահանգներու նախագահութեամբ տեղի ունենալիք այս գերաստիճանին: Միացեալ Նահանգներ Լիպիան ամբաստանած են քաղաքական վայրագութիւն քաջալերելու յանցանքով:

Facilités Incroyables

Prix Imbattables

tapirama

THE LARGEST CARPET CENTER

Credit sur 10 mois sans intérêt et sans 1er versement

Tapis: Persan - Chinois - Européen - Moquettes - Papiers peints.

ՍՈՒՐԻԱ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆ ԿԸ ԲԱՑԱԿԱՅԻՆ ՇԱՐՄ ԷԼ ՇԷՅԽԻԷՆ

ԱՐԵՒՄՈՒՏՔ - ԱՐԱԲՆԵՐ ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻՆ ԲՆՈՅԹԻՆ ՇՈՒՐՋ

Այսօր Շարմ էլ Շէյխի մէջ տեղի կ'ունենայ «հակա-ահարեկչութիւն» գերաստիճան՝ հովանաւորութեամբ Միացեալ Նահանգներու Նախագահ Պիլ Քլինթընի, որ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը փրկելու առաքելութեամբ մը եկած է շրջան:

Կարմիր Մովու ափին, Քլինթըն իր շուրջ կը համախմբէ աւելի քան 30 երկիրներու ղեկավարներ եւ ներկայացուցիչներ, միասնաբար դատապարտելու համար ահարեկչական շարժումները եւ անոնց գործիք կանգնող երկիրները:

Շարմ էլ-Շէյխ ուղղուելէ առաջ, Քլինթըն յայտարարած է, որ Ուաշինկթըն մեծ եւ ծանր պատասխանատուութիւն մը ունի Միջին Արեւելքի մէջ, ուր պէտք է ներկայ ըլլայ, երբ կարիքը կը գոյացուի: Ան դիտել տուաւ նաեւ, որ պէտք չէ աւելիթ տալ Միջին Արեւելքի ահարեկիչներուն, որպէսզի յաղթանակ ապահովեն:

ՍՈՒՐԻԱ ՊԻՏԻ ԶՄԱՍՆԱԿՑԻ

Շարմ էլ Շէյխի գերաստիճանին կը մասնակցին արաբական, եւրոպական եւ այլ երկիրներու ներկայացուցիչներ: Արաբական երկիրներէն՝ Լիբանան մերժեց ընդառաջել հրաւէրին, իսկ Սուրիա երէկ գիշեր հաղորդեց Ուաշինկթընի, թէ ինք եւս պոյքոթի պիտի ենթարկէ այս գերաստիճանը: Նշենք, որ Սուրիոյ Համայնավար կուսակցութիւնը դատապարտեց գերաստիճանը, գայն նկատելով արաբներու դէմ պիղծ ճակատ մը: Համայնավար կուսակցութեան յայտարարութիւնը կ'աւելցնէր, որ այսօրուան գերաստիճանին նպատակները մէկն է ընտրապայքարի յաւ խաղաքարտ մը ըլլայ Միացեալ Նահանգներու եւ Ռուսիոյ նախագահներուն, ինչպէս նաեւ Իսրայէլի վարչապետ Շիմոն Փերէսի:

Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարար Ամր Մուսա ցաւ յայտնեց, որ Սուրիա եւ Լիբանան պիտի չմասնակցին, իսկ Ռուսիոյ նախագահ Պորիս Ելցին պատրաստակամութիւն յայտնեց միջամտելու՝ դէպի յառաջ մղելու համար Սուրիա-Իսրայէլ խաղաղութեան բանակցութիւնները, որոնք առկախուած են:

Շարմ էլ Շէյխի գերաստիճանը պիտի բացուի ժամը 11ին, եւ իւրաքանչիւր պատուիրակութեան նախագահը խօսք պիտի առնէ: Ժամը 1.15ին կը սկսի գերաստիճանին կարեւոր բաժինը, ուր պիտի արծարծուին ահարեկչութիւնը դատապարտելու, ինչպէս նաեւ անոր դէմ պայքարելու համար որդեգրուելիք միջոցառումները: Ժամը 3ին, Քլինթըն եւ Մուպարաք կը կատարեն փակման խօսքերը:

Յստակ չէ, թէ գերաստիճանը ինչ տարողութեամբ պիտի դատապարտէ ահարեկչութիւնը եւ որպէսզի հրապարակաւ վէճեր տեղի չունենան, Եգիպտոս, Միացեալ Նահանգներ եւ Իսրայէլ քուլիսային աշխատանք տարին երէկ՝ ապահովելու համար գերաստիճանին հեգասահ ընթացքը:

Ուաշինկթըն եւ Իսրայէլ կ'ուզեն, որ աննախընթաց այս հաւաքը չեղչէ անհրաժեշտութիւնը միջագգային հաւաքական ճիգի մը՝ ահարեկիչներու եւ յատկապէս իսլամական ահարեկիչներու դէմ: Մինչ Եգիպտոս կ'ուզէ, որ միօրեայ գերաստիճանը չեղչէ կարեւորութիւնը Միջին Արեւելքի խաղաղութեան փրկութեան եւ այդ գծով ալ հաղորդագրութիւն մը հրապարակէ:

Միացեալ կեցուածք մը ունենալու համար, Մուպարաք երէկ Երուսաղէմ ուղարկեց բարձրաստիճան խորհրդատու Ուսամա Պազը, որպէսզի տեսակցութիւն ունենայ Փերէսի հետ եւ լուծէ գերաստիճանին յայտարարութեան հարցը:

•ՄԱԿԻՐՆԴՀԱՆՈՒՐ քարտուղար Պութրոս Ղալի ողջունեց խաղաղարարներու գերաստիճանը, որ յարմար է Միջին Արեւելքի մէջ խաղաղութիւն հաստատելու համար, որովհետեւ վայրագութիւնը կը սպառնայ խաղաղութեան գործընթացին:

•ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻՆ մասնակցող քուէյթեան պատուիրակութեան պետը դիտել տուաւ, որ Քուէյթ պիտի շարունակէ նիւթական օժանդակութիւն կատարել պաղեստինեան շրջաններու բարգաւաճման համար, բայց եւ այնպէս, անիկա վստահ պիտի ըլլայ, որ այդ դրամը պաղեստինցի քաղաքական ղեկավարներու ձեռքը պիտի չտրուի:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՊԱՐԱՔ. ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԷՆ ՀԱԿԱ-ԱՀԱԲԵԿՉԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՄՄԱՆ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Էհուտ Պարաք Երեքշաբթի օր Յորդանան այցելեց եւ տեսակցութիւն ունեցաւ գահաժառանգ իշխան Հասանի հետ:

Պարաք յոյս յայտնեց, որ Շարմ էլ-Շէյխի գերաստիճանը որդեգրէ դրութիւն մը, որուն միջոցով կարելի ըլլայ գսպել վայրագութիւնները: Ան անհրաժեշտ նկատեց, որ գերաստիճանին մասնակիցները գաղտնի տեղեկութիւններ եւ արհեստագիտութիւն բաժնեկցին, արգիլեն գինեայ խմբակներու ֆինանսաւորումը եւ որդեգրեն այնպիսի օրէնքներ, որոնք սահմանափակեն ահարեկչութիւնը: Պարաք Սուրիան որակեց «ահարեկչութեան երեք միջնարերդերէն մէկը», Իրանի եւ Լիպիոյ կողքին:

ՊՈՒԷՅԶ Շ'ԱՃԱՊԱՐԵՐ ՄԵԿՆԵԼՈՒ ԳԱՀԻՐԷ

Արտաքին գործոց նախարարութեան մօտիկ աղբիւրներ հաղորդեցին, որ նախարար Ֆարէս Պուէյզ տակաւին վերջնական որոշում չէ տուած Արաբական Լիկայի խորհուրդի նիստին մասնակցելու նպատակով Գահիրէ կատարելիք ճամբորդութեան վերաբերեալ, որովհետեւ նախարարութեան հասած տեղեկութիւններու համաձայն, նիստը կրնայ յետաձգուիլ Մարտ 18ի:

Նիստի յետաձգման առաջարկը կատարուած էր Սուրիոյ կողմէ, Շարմ էլ Շէյխի գերաստիճանին հետ խաչաձեւման պատճառաբանութեամբ: Երէկ յայտնի դարձաւ, որ Լիբանանէն ետք, Սուրիոյ առաջարկին համամտութիւն յայտնած են նաեւ Քուէյթ, Սուտան եւ Լիպիա:

Նշենք, որ Լիբանան նիստի ընթացքին պիտի արծարծէ իսրայէլեան շարունակուող գրաւումին եւ իսրայէլեան բանտերու մէջ լիբանանցի արգելափակեալներու հետ կապուած շարք մը հարցեր:

ՄԷԿ ՈՒ ԿԷՍ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՄՂԵԼՈՒ ՉԱՓ ԲԱՆԱԿ

ՓԱՐԻԶ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ֆրանսայի պաշտպանութեան նախարար Շարլ Միոն Երեքշաբթի օր յայտնեց, թէ Ֆրանսա կը ծրագրէ «մէկ ու կէս պատերազմ» մղելու իր կարողականութիւնը գարգացնել:

Զինուորական բարեկարգումներու մասին խորհրդարանին ներկայացուած տեղեկագիր մը յաւելեալ մանրամասնութիւններ կու տայ անցեալ ամիս նախագահ Ժաք Շիրաքի յայտարարած բանակին բարեկարգումին մասին, որ կը նպատակադրէ գայն, մինչեւ 2002 թուական, պարտադիր զինուորագրութենէ ամբողջովին արհեստավարժներու բանակի մը վերածել ու անոր տալ կարողականութիւնը երկար տարածութիւններու վրայ, արագօրէն 50 հազար զինուոր դրկելու:

Զինուորական գլխաւոր 2 ռազմաճակատ - բեմերու վրայ միաժամանակ գործելու կարողականութիւնը երկար ատենէ ի վեր Միացեալ Նահանգներու պաշտպանութեան քաղաքականութեան առանցքը եղած է: Սակայն անիկա դժուար իրագործելի թիրախ մըն է Ֆրանսայի համար:

Միւս կողմէ, ՕԹԱՆի հետ զինուորական աւելի սերտ գործակցութեան Շիրաքի որոշումը արտացոլացնել, տեղեկագիրը կը շեշտէ, թէ Ֆրանսական ուժերը եւ հրամանատարութիւնը պէտք է եւրոպացի եւ ՕԹԱՆեան դաշնակիցներուն հետ գործակցին:

ՄԻՒՌՈՆՕՐՀՆԷՔ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Ի ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՒԱՏԱՑԵԱԼ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ԳԱԲՋԵԱԼ ԿԸ ԾԱՆՈՒՑԱՆԵՆՔ, ԹԷ ՆՈՐԻՆ Ս. ՕՇՈՒԹԻՒՆ ՎԵՀԱՓԱՌ Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ՇՆՈՐՀԱՁԱՐԳ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ, ՀԱՆԳԵՐՁԵԱԼ Է ՍԲԲԱԹԱՅՍ ՄԻՒՌՈՆԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼ ՀՈԳԵԳԱԼԱՏԵԱՆ ՕՐԸ ԿԻՐԱԿԻ, 26 ՄԱՅԻՍ, 1996ԻՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻՍ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ, ԱՆԹԻԼԻԱՍ:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԻՆՉՊԷ՞Ս «ԿԸ ԽՆԱՄԷ» ՁԵՐԲԱԿԱԼԵԱԼՆԵՐԸ...

ԻԶՄԻՐ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թուրքիոյ մէկ դատարան Երեքշաբթի օր բացաւ դատավարութիւնը 16 ուսանողներու, որոնք ամբաստանուած են ձախակողմեան կազմակերպութեանց պատկանելու եւ գործունէութիւն տանելու յանցանքով: Անոնց փաստաբանները ըսին, որ ուսանողները ծանր տանջանքի ենթարկուած են ոստիկաններու կողմէ:

16 ուսանողները եւ ուսանողուհիները կուրծքէն ձերբակալուած են Իզմիրի մօտ եւ ամբողջ 10 օր ծանր տանջանքի ենթարկուած են, գաւազաններով բռնարարուած, էլեկտրահարումի ենթարկուած, ծեծուած եւ ջուրի ուժեղ հոսանքի դէմ բռնուած են: Անոնցմէ մէկ քանին հիւանդանոց փոխադրուած են ներքին արիւնահոսութեան պատճառով:

Դատավարութենէն մամուլը հեռու պահուած է, բայց ներկայ են մարդուիրաւանց պաշտպան կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ:

«Մեղք, որ տանջուողները եւ ոչ թէ տանջողները կը դատուին», ըսաւ երաժիշտ մը:

Այս դատավարութիւնը կը բացուի քանի մը օր ետք Թուրքիոյ մասին ամերիկեան այն տեղեկագիրէն, որուն մէջ կ'ըսուէր, որ Թուրքիա ... որոշ բարելաւում արձանագրած է մարդու իրաւանց յարգումի իր ընթացքին մէջ, բայց արտաքին տարանային սպանութիւնները աւելցած են, իսկ տանջանքի ու ագատութեանց կաշկանդումի դէպքերը կը մնան հարց:

ՊՈՄՆԻՈՅ ԳԾՈՎ, ՈՒԱՇԻՆԿԹԸԸՆ - ԴԱՇՆԱԿԻՑՆԵՐ ՀԱԿԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Միացեալ Նահանգներու եւ անոնց եւրոպացի դաշնակիցները հրապարակաւ ի յայտ եկան՝ խրուաթ - իսլամ դաշնակցութիւնը գինելու Ուաշինկթընի ծրագիրներուն շուրջ տարակարծութիւնը:

Երկուշաբթի օր, Միացեալ Նահանգներ յայտնեցին, թէ շուրջ 100 միլիոն տոլարի առաջին բաժին մը Պոսնիոյ իսլամ - խրուաթ դաշնակցութեան տրամադրութեան տակ պիտի դնեն, անոր օժանդակելու համար, որ կազմեն այնպիսի բանակ մը, որ համապատասխանը ըլլայ Պոսնիոյ սերբերուն ունեցած բանակին:

Եւրոպական պետութիւնները կը յայտնեն, թէ նման քայլ մը շրջանին մէջ նոր սկսած ապագինման փորձերը կրնայ ձախողութեան մատնել: Անոնք կ'ըսեն, թէ կամ Ուրբաթ օր, Անկարայի մէջ նախատեսուած խորհրդաժողով մը (ֆինանսաւորումին վերաբերեալ) բոլորովին պոյքոթի պիտի ենթարկեն կամ դէսերու հանգամանքովեւ ցած մակարդակով պաշտօնատարներ պիտի դրկեն:

ՕԹԱՆԵԱՆ ՅԱՒԵԼԵԱԼ ՈՒԺԵՐ

ՕԹԱՆ երէկ յաւելեալ ուժեր հաստատեց Սարաեւոյի 2 արուարձաններու (Իլիճա եւ Կրպաւիչա) փողոցներուն մէջ, կասեցնելու համար օրինազանցութիւնը, որ ծայր տուած է այն շրջաններուն մէջ, որոնք սերբերէն պիտի անցնին իսլամ - խրուաթ դաշնակցութեան հակակշիռին տակ: (ՌԷՈԹԸՐ)

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸԸՆԻ ԴԱՇՆԱԿԻՑՆԵՐԸ՝ ԸՆԴԴԷՄ ՔՈՒՊԱՅԻ

ԺԸՆԵՒ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Միացեալ Նահանգներու առեւտրական գործակիցները Երեքշաբթի օր քննարկեցին, թէ ինչպէս պէտք է հակադարձեն ամերիկեան նոր օրէնսդրութեան մը, որ, ըստ իրենց, գանոնք կը մխրճէ Քուպայի դէմ աւելի ամրապնդուած ամպարկօ մը հաստատելու կեցուածքի մը մէջ:

Օրէնսդրութիւնը, որ հանրապետական պահպանողական 2 ծայրայեղականներու կողմէ խորհրդարանին մէջ մշակուած էր, նախ մերժուած էր նախագահ Պիլ Քլինթընի կողմէ, սակայն ան իր կեցուածքը փոխած էր Հաւանայի կողմէ 2 օդանաւերու վար առնուելէն ետք:

Մրագիրը կը նպատակադրէ Քուպայի նոր բարեկարգուող տնտեսութեան վրայ ճնշումները բարձրացնել, մասամբ օտար ներդրումները նուազեցնելով:

Դիւանագէտներ նշեցին եւրոպական մամուլին կարգ մը մեկնաբանութիւնները, որոնք Քուպայի եւ անոր ղեկավարին նկատմամբ ամերիկեան «ճիսթերիայի» մասին կը խօսին:

7 ՄԻԼԻՈՆ ՀԱՅ ԿԸ ՊԱՇՏՊԱՆԵՆ ԶԻՍ

ԿԸՍԷ ԸՆԿ. ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի նախկին անդամ ընկ. Վահան Յովհաննիսեանի եւ անոր հետ այլ մեղադրեալներու դատավարութեան երկրորդ նիստը տեղի ունեցաւ երեկ, գերագոյն դատարանին մէջ: Նիստը յատկացուեցաւ փաստաբաններու վիճակին հշդումին:

Ընկ. Վ. Յովհաննիսեանը պիտի պաշտպանեն Անանիտ Եսայեան, Յովհաննէս Ասրեան եւ Ռուբէն Սահակեան: Իբրեւ հասարակական պաշտպան, դատարանը հաստատեց նաեւ «Ազատամարտ»ի տնօրէն Բագրատ Եսայեանը: Ընկ. Վահան համամտութիւն տուաւ այս չորսին, նշելով, որ անոնք առաջիններն են, մինչդեռ իր պաշտպանութեան պիտի միանան 7 միլիոն հայեր:

Յիշեալ փաստաբանները կը պաշտպանեն դատը նաեւ 6 այլ մեղադրեալներու:

«Արաբօ» ջոկատի հրամանատար Մանուէլ Եղիազարեան խնդրեց, որ իր դատը պաշտպանէ Ռուբէն Ռշտունի: Դատաւորը մերժեց, առարկելով, որ Ռշտունիի անունը կայ վկաներու ցանկին վրայ: Ռշտունի յայտարարեց, որ գործին նիւթերուն մէջ չկայ որեւէ փաստ, թէ ինք վկայ կանչուած է...

Ռուբէն Սահակեան բողոք արձանագրեց դատարանին դէմ, նշելով, որ մեղադրեալներու կարգ մը իրաւունքները կ'ոտնակոխուին եւ կը ստեղծուի վիճակ մը, ուր եթէ մեղադրանքի մը արդարացուի, այլ մեղադրանքի մը հիմամբ կարելի է զայն բանտը պահել:

Գագիկ Վանեան չէր կրցած փաստաբան վարձել, դրամական պատճառներով: Անոր դատը յանձնառու Մարիանա Գալաբեան: Սֆիկ Ասիկեան հրաժարեցաւ փաստաբան ունենալէ, բայց իր նոր չափահաս զաւակին՝ Գագիկի համար փաստաբան խնդրեց: Տիգրան Զանոյեան այս դատը ստանձնեց:

Բոլոր մեղադրեալները հրաժարեցան պետութեան կողմէ իրենց տրամադրուած փաստաբաններէն. ոմանք բացատրեցին, որ այդ փաստաբանները զիրենք չեն պաշտպաներ, այլ իշխանութիւնը:

ԸՍՏ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԻ ՄԸ

ԱԶԵՐԻ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ՝ ՇՈՒՇԻ, ՀԱՅԵՐՈՒՆ՝ ՇԱՀՈՒՄԵԱՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԻ ՀԱՐՑ

Ղարաբաղի հարցին հետապնդման համար յատուկ դեսպան նշանակուած Վլատիմիր Քագիմիրով ըսած է, որ Ռուսիա նոր ծրագիր մը ունի Ղարաբաղի տագնապին լուծման համար, կը գրէ Հայաստանի «Կոլոս Արմենիա» թերթը:

Ըստ Քագիմիրովի, ծրագիրը կ'առաջադրէ «ազերի գաղթականներու» Շուշի վերադարձնել, որուն դիմաց, կը ճանչցուի Շահումեանէն գաղթական դարձած հայերու տունդարձի իրաւունքը:

ՔԱՄՏԵՍԻԻ ԵՐԵՒԱՆ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

Միջագգային Դրամական Ֆոնտի նախագահ Միշէլ Քամտեսիւ այսօր Երեւան պիտի հասնի, Ֆոնտին կողմէ Հայաստանի յատկացուած 150 միլիոն տոլարի օժանդակութիւնը աւելցնելու կարելիութեան շուրջ բանակցելու նպատակով:

Առաջին անգամ ըլլալով է, որ Քամտեսիւ Երեւան կ'այցելէ:

ՏԵՄԻՐԷԼԻ ԻՍՐԱՅԷԼ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՆՍԵՄԱՆԱՅ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թուրքիոյ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլ, որ Իսրայէլ այցելող առաջին թուրք նախագահն է, Երեքշաբթի օր ճառ մը արտասանեց խորհրդարանին մէջ:

Տեմիրէլ Քնեսէթի մեծ սրահին մէջ չկատարեց իր ճառը, այլ կողմնակի աւելի փոքր սրահի մը մէջ, որովհետեւ իսրայէլցի պաշտօնատարներ չէին ուզեր, որ ան պարապ աթոռներով սրահ մտնէ:

Իսրայէլի խորհրդարանին 120 անդամները շատ կարեւոր նիստերու եւ բանավէճերու ներկայ կ'ըլլան միայն, իսկ այս օրերուն, անոնք գրաղուած են ընտրապայքարով, հետեւաբար անոնցմէ շատերու մեծ բան պիտի չրսէր Տեմիրէլի ներկայութիւնը եւ ճառը: Բարեբախտաբար, փոքր սրահը ամբողջութեամբ լեցուն էր:

Իր խօսքին մէջ, Տեմիրէլ դատապարտեց Իսրայէլի մէջ վերջերս տեղի ունեցած յարձակումները, որոնք 57 զոհ խլեցին:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՄՈՒԹԱՐ ԺԱՆ ԱԼՊԷՐ ՄՈՄՃԵԱՆ

Յարգոյ հասարակութեան ուշադրութեան կը յանձնէ, թէ յաճախորդները կ'ընդունի իր նոր գրասենեակին մէջ:

ՀԱՍՑԷ.- Պուրճ Համուտ. Կիլիկիա բաղ. Ասսաֆ Խուրի պողոտայ (Ծաղկավաճառ MIKEի դիմաց): Հեռ. 261260 (գրասենեակ) եւ 265609 (բնակարան):

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՒԱՆՑ ՀԱՐՑԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՎՐԱՅ ՃՆՇՈՒՄ

Կ'ԸՍԷ ՄԸՐ

Փոխ վարչապետ եւ ներքին գործոց նախարար Միշէլ Մրր երէկ նախագահեց Ապահովութեան Կեդրոնական Խորհուրդի նիստին, որուն ներկայ եղան դատական, բանակային եւ յատուկ ծառայութիւններու բաղմաթիւ պատասխանատուներ։

Մրր յայտարարեց, որ խորհուրդը քննարկած է Լիբանանի ներքին ապահովական վիճակը՝ Շարմ էլ-Շէյխի գերաստիճանի յոյսին տակ, ինչպէս նաեւ Լիբանանի մէջ մարդու իրաւունքներու վիճակին մասին Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան եւրոպական տեղեկագիրը։

Մրր ըսաւ, որ տեղեկագիրի մեծ մասը հիմնուած է սխալ տեղեկութիւններու վրայ, որոնք ամերիկացիներուն փոխանցուած են լիբանանեան կարգ մը ընդդիմադիր շրջանակներու կողմէ։ Նախարարը յատկապէս շեշտեց թմրեցուցիչներու դէմ պայքարի գծով Լիբանանի արձանագրած բացայայտ յաջողութիւններուն նսեմացումը՝ ամերիկեան տեղեկագիրին մէջ եւ ըսաւ, որ այդ մարդին վերաբերեալ ՄԱԿի եւ եւրոպական համայնքի հրապարակած տեղեկագիրները կը բաւեն, որպէսզի պարզ դառնայ, թէ ամերիկեան տեղեկագիրը ինչպիսի սխալներով կը վխտայ։

Մրր յայտարարեց, որ թմրեցուցիչ բոյսերու ցանքը եւ թմրեցուցիչի տարբերակային պատրաստութիւնը վերջ գտած է Լիբանանի մէջ, իսկ մաքսանենգութեան ցանցերը կրած են ծանր հարուածներ։

Մրր դիտել տուաւ, որ ամերիկեան տեղեկագիրը կը միտի քաղաքական ճնշումի տակ առնել Լիբանանը՝ շրջանային կարգացումներու յոյսին տակ։ Ան աւելցուց, որ Ապահովական Խորհուրդը շուտով երկու տեղեկագիրներ պիտի պատրաստէ մարդու իրաւունքներու եւ թմրեցուցիչի հարցին վերաբերեալ եւ գանոնք պիտի ներկայացնէ միջազգային հանրային կարծիքին՝ առ ի համեմատութիւն ամերիկեան տեղեկագիրին։

Անդրադառնալով Շարմ էլ-Շէյխի գերաստիճանէն բխելիք հաւանական որոշումներուն, Մրր ըսաւ, որ Լիբանան ոչ մէկ մտավախութիւն ունի այդ գծով, սակայն աւելցուց, որ կառավարութիւնը կը ցուցաբերէ զգուշաւոր մօտեցում, յատկապէս իսրայէլեան տեղեկատուական միջոցներու կողմէ հրապարակուած սպառնալիքներու յոյսին տակ։ Մրր վստահեցուց, որ բանակը ամբողջութեամբ տէրն է երկրի ապահովութեան եւ ի վիճակի է դիմագրաւելու որեւէ մարտահրաւէր։

ՍԱՆ ՓԱՈՒԼՈՅԻ ՄԷՋ

ԱՐՏԵՐԿՐԻ ԼԻԲԱՆԱՆՑԻՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՊԸՐՐԻ

Շարունակելով Պրագիլիա իր այցելութիւնը, խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պրրրի երէկ Սան Փաուլոյի «Մոնթէ Լեպքլոր» ակումբին մէջ հանդիպում մը ունեցաւ տեղւոյն լիբանանեան համայնքի անդամներուն հետ։

Սան Փաուլոյ նահանգի գանգան շրջաններէն ժամանած մօտ 2000 լիբանանցիներու առջեւ խօսք առնելով, Պրրրի վստահեցուց, որ Լիբանանի յառաջիկայ երեսփոխանական ընտրութիւնները վերջ պիտի տան պոյքոթի տրամադրութիւններուն եւ կարեւոր քայլ մը պիտի հանդիսանան ազգային համախոհութեան ամրապնդման ուղղութեամբ։

Պրրրի ըսաւ, որ մշակման ընթացքի մէջ եղող ընտրական օրէնքը պէտք է յայնցնէ Լիբանանի քաղաքական կեանքին մէջ բոլոր լիբանանցիներու մասնակցութեան ծիրը, աւելցնելով, որ այդ գծով յստակ ուշադրութեան պիտի արժանանան արտերկրի լիբանանցիները։

Պրրրի շեշտեց, որ արտերկրի լիբանանցիներու քաղաքացիութեան վերահաստատումը ազգային առաջնահերթութիւն մնաց է։ Ան աւելցուց, որ ընտրական օրէնքը հաւասար իրաւունքներ պիտի տայ բոլոր լիբանանցիներուն եւ առիթ պիտի չդառնայ ներքին նոր բաժանումներու։

Կը նախատեսուէր, որ Պրրրի երէկ յետմիջօրէին Սան Փաուլոյէն անցնէր Ֆոս Տէ Կուասս նահանգը եւ ապա՝ Ռիո Տը Ժանէյրո։

ՄԻՋԻՆԳԻ ԱՌԻԹՈՎ

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԸ Ս. ՆՇԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Ուրախութեամբ կը յայտնենք մեր սիրելի ժողովուրդին, որ հրաւէրովը Լիբանանի Հայոց Առաջնորդական Տեղապահ *Հոգշ. Տ. Գեղամ վրդ. Խաչերեան*ի, Վեհափառ Հայրապետը՝

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

այսօր՝ Չորեքշաբթի, 13 Մարտին, Ս. Նշան Մայր Եկեղեցւոյ մէջ պիտի նախագահէ Արեւագալի հանդիսաւոր արարողութեան եւ ապա պիտի տայ իր հայրապետական պատգամը։

Օրուան երգեցողութիւնը պիտի կատարուի Զարեհեան Դպրեվանքի սարկաւագ եւ ժառանգաւոր ուսանողութեան կողմէ։

Առաւօտեան ժամերգութիւն ժամը 8.30ին։
Արեւագալ ժամը 9ին։
Քարոզ ժամը 10ին։

Կոչ կ'ուղղենք հաւատացեալ մեր ժողովուրդին՝ ներկայ ըլլալու Արեւագալի հոգեթով արարողութեան եւ լսելու Վեհափառ Հայրապետին պատգամը։

ԴԻՒԱՆ
ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄՈՒԽԹԱՐ ԷՏՄՈՆ ՄՈՄՃԵԱՆ

Ցաւոյ հաստատութեան ուշադրութեան կը յանձնէ, թէ յանախորդներ կ'ընդունի իր նոր գրասենեակին մէջ, Պուրճ Համուտ, Նոր Սիսի մայր ճամբուն վրայ, երկաթուղագիծէն 25 մեթր առաջ։ Հեռ. 265892 եւ 03-308510։

ՍՈՒՐԻԱ ՉՕՐԱՎԻԳ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՀԱՐԻՐԻ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի երէկ գոհունակութիւն արտայայտեց Երկուշաբթի օր Դամասկոսի մէջ Սուրիոյ նախագահ Հաֆէզ Ասատի եւ սուրիացի բարձրաստիճան պատասխանատուներու հետ իր ունեցած հանդիպումներուն համար, յայտարարելով, որ Սուրիոյ դեկավարութիւնը ամբողջութեամբ գօրավիգ կը կանգնի Լիբանանի կառավարութեան ձեռնարկած աշխատանքներուն՝ թէ՛ ներքին եւ թէ արտաքին բեմերուն վրայ։

Հարիրի ըսաւ, որ Լիբանան որեւէ մտավախութիւն չունի Շարմ էլ Շէյխի գերաստիճանէն բերելիք որոշումներուն գծով եւ աւելցուց, որ Լիբանան կառչած կը մնայ խաղաղութեան գործընթացին ու պատրաստ է այդ նպատակին համար մասնակցելու միջազգային որեւէ հանդիպումի։ Հարիրի յայտնեց, որ նոյն մօտեցումը կը տիրէ նաեւ Սուրիոյ մէջ, որ բազմիցս յայտարարած է խաղաղութեան գործընթացը անկեղծօրէն շարունակելու իր նախանձախնդրութիւնը։ Հարիրի աւելցուց, որ սուրիացի դեկավարներու կարծիքով, Մերիլլենտի երկկողմ բանակցութիւնները շուտով կրնան վերսկսիլ, Շարմ էլ Շէյխի գերաստիճանին յարուցած աղմուկին հանդարտումէն ետք։

Դամասկոսեան իր հանդիպումներու արդիւնքներուն շուրջ խորհրդակցելու նպատակով, Հարիրի այցելեց նախագահ Իլիաս Հրրաուիի եւ անոր փոխանցեց Սուրիոյ դեկավարութեան դիրքորոշումներու՝ շրջանային վերջին գարգացումներուն մասին։

«ՏԻԱՐ»Էն ԵՏՔ

«ՆԻՏԱ ՈՒԱԹԱՆ» ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ

Քննիչ դատաւոր Սայիտ Միրգա երէկ պաշտօնական ամբաստանագիր մը հրապարակեց «Նիտա Ուաթան» օրաթերթի սեփականատէր Հանրի Սֆէյրի, գործադիր տնօրէն Իլիաս Շահինի եւ հրապարակագիր Ռոնի Ալֆայի դէմ եւ պահանջեց, որ անոնք դատապարտուին 1էն 3 տարի բանտարկութեան, ինչպէս նաեւ 50էն 100 միլիոն լիրոսկի տուգանքի։

«Նիտա Ուաթան»ի պատասխանատուները ամբաստանուած են կրօնական անհանդուրժողութիւն սերմանելու փորձ կատարած ըլլալու, ինչպէս նաեւ իսլամական կրօնքին վիրաւորանք հասցուցած ըլլալու համար։

Նշենք, որ դատաւոր Միրգա Երկուշաբթի օր ամբաստանագիր մը հրապարակած էր նաեւ «Տիար» օրաթերթին դէմ, որուն պատասխանատուները կ'ամբաստանուին հանրապետութեան նախագահն ու վարչապետը վիրաւորած ըլլալու համար։

ՇԱՐՄ ԷԼ-ՇԷՅԽԻ ԴԻՄԱՑ

ՊԱՏԱՍԽԱՆ - ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆ ՄԸ՝ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

Երեսփոխան Ֆաթհի Եաքան կոչ ուղղեց Սուրիոյ Դամասկոսի մէջ հրաւիրելու Շարմ էլ-Շէյխի «պատասխան - գերաստիճան», քննարկելու համար միջազգային ահարեկչութեան իսկական պատճառներն ու բացայայտելու անոր ետին կանգնող ուժերը։

Սուրիոյ փոխնախագահ Ատել Հալիմ Խատտամի հետ հեռախօսային հաղորդակցութեան մը ընթացքին, Եաքան առաջարկեց, որ այդ գերաստիճանին հրաւիրուին Լիպիան, Սուտանը եւ Իրանը, ինչպէս նաեւ արաբական - իսլամական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ՝ աշխարհի բոլոր շրջաններէն։

Եաքան դրուատեց Շարմ էլ-Շէյխի գերաստիճանը պոյքոթի ենթարկելու Սուրիոյ կեցուածքը եւ վստահեցուց, որ Լիբանան երբեք պիտի չդիմի լիբանեան-սուրիական դաշինքի ուղիէն։

«ՀԸԶՊԱԼԼԱ» ԿԸ ՍՏԱՆՁՆԷ ԵՒ ԿԸ ԳՈՒԺԷ

«Հարաւային Լիբանանի Բանակ»ի անդամ գինեալ մը երէկ սպաննուեցաւ, երբ Ժրգգինի շրջանի Քֆար Ֆալուս գիւղին ճամբուն վրայ ական մը պայթեցաւ «Բանակ»ի մէկ շրջուն ջոկատի գինուորական մեքենային տակ։

Պէյրութի մէջ հրապարակուած հաղորդագրութեամբ մը, «Հըզպպալլա» յայտարարեց, որ ինք կը կանգնի գործողութեան ետին։

«Հըզպպալլա» երէկ գուժեց մահը դիմադրութեան երկու գինեալներու, որոնք սպաննուած էին Հարաւի մէջ, իսրայէլեան ուժերու հետ բախումներու ընթացքին։ «Հըզպպալլա» չյայտնեց, թէ իր գինեալները ե՞րբ եւ ո՞ւր սպաննուած են։

ԴՐԱՄԱՏԱՆ ԿՈՂՈՊՈՒՏ՝ ՇԹՕՐԱՅԻ ՄԷՋ

Երեք անձանօթ զինեալներ երէկ մուտք գործեցին «Առեւտուրի օժանդակութեան դրամատան» Շթօրայի շէնքը, մանուան սպառնալիքի տակ պաշտօնեաները արգելափակեցին դրամատան սենեակներէն մէկուն մէջ եւ յափշտակելով գանձարկղի մէջ գտնուող 18 միլիոն լիբ. ոսկի գումարը, փախուստ տուին։

Աւազակները փախուստի համար օգտագործեցին գանձարկղի պատասխանատու պաշտօնեային ինքնաշարժը։

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Թամար Վարդանեանի մանուան առիթով,
Տէր եւ տիկին Լեւոն Ճըլինկեան 100.000 լ. ո.

ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Թամար Վարդանեանի մանուան առիթով,
Դրօ Մանտալեան 30.000 լ. ո.

Հ. Յ. Դ. – ԼԵՄ Հ. Յ. Դ. – ԼԵՄ

ԱՐՑԱԽԵԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿ

•Դասախօսութիւն
•Արցախեան նորագոյն պատմութիւնը ներկայացնող սահիկներու ցուցադրութիւն
•Երգ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 15 Մարտ 1996, կէսօրէ ետք ժամը 4.30ին, Յ. Տ. Մելքոնեան սրահինմէջ։

ՀՐԱՒԷՐ

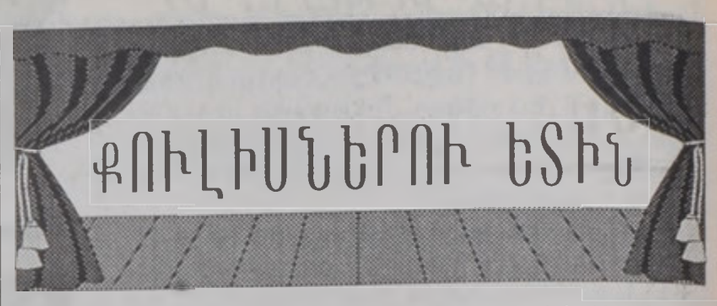

•*ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ* աղբիւրներ յայտնեցին, թէ եւրոպական, յատկապէս՝ գերմանական մէկէկ աւելի առաջարկներ եղած են ներքին գործոց նախարարութեան՝ մեքենայական արդիականացման ու համակարգչային սարքաւորումներ կատարելու համար նախարարութեան գրասենեակներէն ներս, յատկապէս ինչ կը վերաբերի երեսփոխանական ընտրութեանց յատուկ տոմսերու պատրաստութեան ու վիճակագրութեանց։ Սակայն այս առաջարկներէն ոչ մէկը նկատի առնուած է ցարդ, ինչ որ անհաւանական կը դարձնէ, որ այդ ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան ճշգուած ժամկէտին։

•*ՅԱՌԱՋԻԿԱՑ* Մայիսէն սկսեալ, քաղաքացիներուն անձնաթուղթ տուող պատկան գրասենեակները պատրաստ պիտի ըլլան գործելու։ Նշենք, որ լիբանանցիներուն նոր անձնաթուղթ տալու աշխատանքի որոշումը կը սպասէ յիշեալ գրասենեակներու սարքաւորման ամբողջացման։

«ՇԻՐԱՀ»

•*ՀԸԶՊԱԼԼԱԻ* մօտիկ աղբիւրներ կը հաստատեն, թէ Իրանի փոխ նախագահ Հասան Հապիպի Դամասկոսի մէջ պաղեստինցի եւ լիբանանցի պատասխանատուներու հետ խորհրդակցած է պաղեստինցիներու բնակեցման եւ Իսրայէլի հետ խաղաղութեան հարցերուն շուրջ։ Նմանապէս արծարծուած է Լիբանանի մէջ կրթական - տնտեսական ամբողջական հաստատութիւններ հիմնելու Իրանի մտադրութիւնը։ Նոյն աղբիւրները կը հաստատեն նաեւ, թէ նախարար Ուալիտ Ժոմպլաթ նիւթական օժանդակութեան իրանեան խոստում ստացած է, յատկապէս ինչ կը վերաբերի Լեռնալիբանանի մէջ Ժոմպլաթի գլխաւորած կուսակցութեան հետեւորդ ընկերային ու կրթական հաստատութեանց ֆինանսաւորման։

•*ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ* սերտ ճիգեր կը տարուին Հարաւի Զօրակցութեան Օրուան կազմակերպման համար, ուր խօսք պիտի առնեն նախագահ Իլիաս Հրրաուի, պատրիարք Սֆէյր, խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պրրրի եւ կարգ մը հոգեւոր ու պաշտօնական անձնաւորութիւններ։

•*ԻՐԱՋԵԿ* աղբիւրներու համաձայն, հարցարաններ բաժնուած են Հարաւի պաղեստինեան գաղթականներու կարգ մը քատրերուն, առ ի պատրաստութիւն գանոնք պաղեստինեան ինքնավար շրջաններ դրկելու։ Հարցումները կը կեդրոնանան ենթակայի անձնական կեանքին, ընտանեկան պարագաներուն ու յատկապէս անոր ստացած գինուորական կրթութեան եւ գինուորական ատակութեանց վրայ։

«ՈՒՍՊՈՒՀ ԱՐԱՊԻ»

•*ԼԱԻԱՏԵՂԵԱԿ* աղբիւրներու համաձայն, «Սոյիտէր»ի մէջ գործող տեղեկատուական մարգի պաշտօնեայ մը ամսական 7 հազար տոլար կը ստանայ իբրեւ թոշակ։ Նոյն աղբիւրներուն համաձայն, այս օրինակը կարելի է ընդհանրացնել այլ պաշտօնեաներու պարագային, որոնք վերջին քանի մը տարիներու կոկիկ գումարներ «դիպեցին» յիշեալ հաստատութեան սնդամակցութեան իրենց հանգամանքին բերումով։

•*ՌԵՄՈՆ* Էտտէի մօտիկ աղբիւրի մը համաձայն, երբ նախագահ Ժաք Շիրաք Էտտէի հետ խորհրդակցած է այլ հարցերու կողքին Էտտէի Պէյրութի վերադարձի կարելիութեան մասին ու երբ Էտտէ սկսած է թուել նման քայլի մը արգելակիչ ազդակները՝ Ֆրանսայի նախագահը հր ժպտելով պատասխանած է. «ի՞նչպէս կ'ըլլայ, եթէ քեզ հետս Լիբանան տանիմ ինծի ընկերացող Ֆրանսական պատուիրակութեան կազմին հետ»։

«ՔԻՖԱՀ ԱՐԱՊԻ»

•*ՌՈՒՍԻԱ* երրորդ կողմի մը միջոցաւ իր ընդվզումը յայտնած է Լիբանանի եւ յատկապէս վարչապետ Հարիրիի մասին, որովհետեւ այս վերջինը Խորհրդային (նախկին) Միութեան երկիրներու շրջապտոյտին ձեռնարկած է այցելելով նախ Ուքրանիա եւ ոչ թէ Ռուսիա։ Այս ընդվզումին արդիւնքը կ'ըլլայ այն, որ վարչապետ Հարիրի մօտերս այցելութիւն չի տար Մոսկուա։

«ՈՒԱՍԱԹ»

•*ՓՈՔՐ* տարիքով թեկնածուները փորձառութեան պակասի մերժումին բերումով համաձայնուեցաւ, որ տիւրգի համայնքապետի (շէյխ Ակլ) պաշտօնին ներկայացող թեկնածուներու տարիքը բարձրանայ աւելի քան 50 տարեկանի, վճռելու համար տարիքի բերումով ծագած մերժողական պատասխաններու հարցը։

•*ՁԱԽԱԿՈՂՄԵԱՆ* քաղաքակէտ մը գաղտնի կերպով ու գործնապէս նպաստած է վարչապետ Հարիրիի եւ Աշխատաւորական Համաշխարհային Կազմակերպութեան նախագահ Իլիաս Ապու Ռիգքի միջեւ հանդիպումի յաջողեցման։

«ԱԱՖԻՐ»

ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ Ս. ՔԱՌԱՄՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ուրախութեամբ կը յայտնենք, որ յառաջիկայ Կիրակի, 17 Մարտին յատուկ հանդիսութեամբ պիտի նշուի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տօնը։ Երգեցողութիւնը պիտի կատարուի եկեղեցւոյս Նարեկացի երգչախումբին կողմէ, Եկմալեան քառաձայն եղանակով, խմբավարութեամբ պրն. Գէորգ Պէպէճեանի։ Պատարագի աւարտին տեղի պիտի ունենայ Մատաղի Օրհնութիւն։

Պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ՝

ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ Տ. ԳԵՂԱՄ ՎՐԴ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ

(ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ)

Հայր Սուրբը պիտի ժամանէ առաւօտեան ժամը 9:15ին եւ Արաքս թաղի մուտքին պիտի արժանանայ ժողովրդային ընդունելութեան, ապա՝ պիտի ուղղուի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցի։

Կոչ կ'ընենք շրջանի մեր ժողովուրդին՝ դիմաւորելու Հայր Սուրբը եւ ներկայ ըլլալու Սուրբ եւ անմահ Պատարագին։

ԹԱՂԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՅ ՔԱՌԱՍՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ԳԻՆԵՁՕՆ Ի ՊԱՏԻՒ ՍՈՆԻԱ ՆԻԿՈԼԵԱՆԻ

Լիրանանահայ լրագրող եւ բանաստեղծուհի Սոնիա Ասլանեան -Նիկոլեանի վերջերս լոյս ընծայած «Իմաժ Ա Քոնթը Թան») (Ապրող Պատկերներ) յուշագրական հատորին լոյս տեսնելուն առիթով կազմակերպուած էր Գինեձոն մը «Թէքէեան Մշակութային Միութեան» նախաձեռնութեամբ։ «Գիրքի ստորագրութեան» այս հանդիպումը տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի 7 Մարտ երեկոյեան, «Վերտէօն Փլազա»յի Կալրրի Ռոշանի մէջ։ Ներկայ եղան նախարարներ, երեսփոխաններ, խմբագիրներու Սենտիքայի նախագահ Մըլհեմ Քարամ, կազմակերպիչ Միութեան պատասխանատու ներկայացուցիչներ, գրողներ, արուեստագէտներ եւ լրագրողներ։

Մըլհեմ Քարամ եւ բանաստեղծուհին։

Գրագիտուհին ստորագրեց տեղւոյն վրայ սպառած հատորները, արժանանալով բոլորին ջերմ մաղթանքներուն, նոր ստեղծագործութիւններով գրական անդաստան հարստացնելու։ Նշենք, որ Սոնիա Նիկոլեան կրգրէ Ֆրանսերէնլեզուով, ան ներկայ է լիրանանեան լրագրական եւ գրական կեանքին մէջ, աշխատակցելով «Լա Ռըվիւ Տիւ Լիպան» շաբաթաթերթին, ինչպէս նաեւ լիրանանեան օտարալեզու այլ թերթերու։

Այս հատորով Սոնիա Նիկոլեան կ'ոգեկոչէ իր մանկութեան եւ պարման տարիներու յուշերը, որոնց ընդմէջէն կը տեսնուի պայծառ դէմքը նուիրեալ հայրենասէրին, որուն պատգամն է կապուած մնալ արմատներուն, պայքարիլ ի խնդիր արդար Դատի մը, անժամանցելի այն Դատին որ Հայ ժողովուրդին պահանջատիրութիւնն է։

Այս առիթով բազմաթիւ գրասէր հայրենակիցներ, բարեկամներ եւ հաստատութիւններ ծաղկեկողովներով շնորհաւորած էին բանաստեղծուհին։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ԿԸ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԻՆ

Անցեալ Յուլիսին կայացած պատգամաւորական ընտրութիւններուն գործի հրաւիրուած կեդրոնական ընտրական յանձնախումբին անդամներուն մատուցած ծառայութիւններուն դիմաց, հայրենի իշխանութիւնները արդէն լծուած են աշխատանքի եւ՝ որոշ անդամներու շնորհած իրենց «նուէրները»։

Արդարեւ, յանձնաժողովին նախագահ Լեոպէրթ Մանիրեանի պարագային, կը նախատեսուի, որ ան նշանակուի արդարադատութեան նախարար։ Յանձնախումբի անդամ Վադիմակ Մանուկեան նշանակուած է Լէջմիածին քաղաքի կաթի գործարանի տնօրէն։ Սամուէլ Մնացականեան եւ Աւագ Աւագեան կը սպասեն ստանձնելու համապատասխանաբար Երեւանի Շէնգաւիթի շրջանի եւ Գաւառ քաղաքի դատախազութեան պաշտօնները։

ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ ՅՈՒՆԻՍԻՆ ԿԻՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Վերջերս Երեւանի մէջ կայացած մամլոյ ասուլիսի բնութագրմամբ Կանանց Հանրապետական Խորհուրդի (Կ.Հ.Խ.) նախագահ Նորա Յակոբեան յայտարարեց, որ Հայաստանի կանանց Հանրապետական Խորհուրդին համար 8 Մարտը երբեմ պիտի չդադրի ոգի բլլալ։

Ան տեղեկացուց, թէ 14-15 Յունիսին Կ.Հ.Խ.ը պիտի կազմակերպէ Հայաստանի կիներու համաժողով մը, որուն պիտի մասնակցին երկրի բոլոր մաղամներուն եւ շրջաններուն ոչ կառավարական կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաեւ՝ տարբեր բնագաւառներու մասնագէտներ։

Ժողովի բնութագրմամբ պիտի բննարկուին Ղարաբաղի, սահմանակից շրջաններու մէջ բնակող եւ գաղթական կիներու հիմնական հարցերը։ Պիտի ամփոփուին նաեւ Կ.Հ.Խ.ի մշակած «Ծնորհ» ծրագիրի շրջանակներուն մէջ կիներու վիճակին վերաբերող ուսումնասիրութիւններուն արդիւնքները։

Ան նշեց նաեւ, որ ժողովի բնութագրմամբ բնդունուած եզրափակիչ փաստաթուղթերու թղթածրարը պիտի ներկայացուի իշխանութեան համապատասխան ատեաններուն։

Վերջապէս, ան տեղեկացուց, որ Կ.Հ.Խ. պիտի ստեղծէ իր մամուլի կեդրոնը։

Հ.Բ.Ը.Մ. 90ԱՄԵԱԿ ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Հ.Ե.Ը. 65ԱՄԵԱԿ ԿԵԴՐՈՆ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

ԳՐԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅ

Նուիրուած՝

ԼԵՒՈՆ ՁԱՒԷՆ ՍԻՒՐՄԷԼԵԱՆԻՆ

ԳՐՈՂԻՆ ԿԵԱՆՔՆ ՈՒ ԳՈՐԾԸ

Կը Ներկայացնէ՝

ԳԷՈՐԳ ԱՃԵՄԵԱՆ

(Գրագէտ-Քննադատ)

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 14 Մարտ 1996, երեկոյեան ժամը 7.30ին, Ալեք Մանուկեան Կեդրոնին մէջ, Ուարուար։

ՀՐԱՒԷՐ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «Պ. ՍԵՒԱԿ» ՄԱՄՆԱՃԻՒՂ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ ԱՅՆՃԱՐԻ ՄԷՋ

Տարիներէ ի վեր մշակութային կեանքը Այնճարի մէջ առաւելաբար կեդրոնացած է Համազգայինի «Պ. Սեւակ» մասնաճիւղի գործունէութեան ծիրին մէջ։ Այս մասնաճիւղը տարիներէ ի վեր պահած է երգչախումբ, պարախումբ, թատերախումբ, մանկական երգչախումբ եւայլն։ Իր մշակութային յանձնախումբին միջոցով հանրութեան ներկայացուցած է դասախօսութիւններ, մրցոյթներ եւ այլ ձեռնարկներ։

1996 տարին սկսաւ խանդավառութեամբ։ Արդարեւ, Ս. Ծննդեան իր առանձնական ձեռնարկը, Շրջրայի *Լ'Օպէրա* ճաշարանին մէջ, ստեղծեց շատ ջերմ մթնոլորտ, նաեւ ապահովեց կոկիկ հասոյթ մը մասնաճիւղին։ Ասկէ զատ, հետեւեալ կարեւոր ձեռնարկները հրամցուեցան հանրութեան.

1.- ՀԵՆՐԻԿ ԷԴՈՅԵԱՆԻ դասախօսութիւնը,

տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, 19 Յունուար, 1996ի երեկոյեան։ Ինչպէս ծանօթ է, հայրենի բանաստեղծին մասնաւորապէս, իբրեւ դասախօս, կը գործէ Համազգայինի Հայագիտական Հիմնարկին մէջ։ Դասախօսութեան նիւթն էր Եղիշէ Զարենց։ Արդարեւ, Եղիշէ Զարենցի մասին բանի մը տարիներով դասախօսութիւններ հրամցուած են հոս։ Ոմանք մտահոգ էին, թէ ի՞նչ նոր բան պիտի կրնար տալ մեզի Հ. Էդոյեան։ Ներկաները սրուած հետաքրքրութեամբ հետեւեցան դասախօսութեան, որովհետեւ ինչ որ կը ներկայացուէր, իսկապէս նոր նրութիւն էր, նոր մօտեցում էր անզուգական բանաստեղծին՝ Զարենցի նկատմամբ։

Դասախօսութենէն եւ ներկաները բազմաթիւ հարցումներ ուղղեցին դասախօսին, որոնց ան սպառիչ պատասխաններ տուաւ։ Հոս հարկ է արձանագրել, որ բանաստեղծ Էդոյեանի դոկտորայի թէզն է նոյնիսկ նոր Եղիշէ Զարենց։

2.- ՆԻԿՈԼ ՊԷՋՃԵԱՆ.

Ամերիկահայ բեմադրիչը, որ Լիբանան կը գտնուէր իր բեմադրած *«Զիմիզ»* ֆիլմին ցուցադրութեան առիթով, ունեցաւ հարցազրոյց մը ակումբիս մէջ 8 Փետրուար 1996ին։ Պէջենան նախ տեղեկութիւններ տուաւ այս ժապաւէնին պատրաստութեան եւ արտադրութեան մասին։ Նաեւ բնդհանուր ծանօթութիւններ տուաւ ֆիլմարուեստի մասին։ Ներկաները այլազան հարցումներ ուղղեցին երիտասարդ բեմադրիչին, որ իր կարգին, բոլորին հարցումներուն գոհացում տուաւ։

Վարչութիւնս կը մատուցէր բեմադրիչին ներկայութեան ժապաւէնը ցուցադրել Զահէի սրահներէն մէկուն մէջ, բայց կարելի չեղաւ։ Լիայոյս ենք, որ շուտով կարելի կ'ըլլայ յաջողցնել այդ ցուցադրութիւնը։

3.- «ՇՆՈՐՀԱԼԻ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻՆ ԵԼՈՅԹԸ

Տարիներէ ի վեր Այնճարի մէջ առաւելաբար կեդրոնացած է Համազգայինի «Պ. Սեւակ» մասնաճիւղի գործունէութեան ծիրին մէջ։ Այս մասնաճիւղը տարիներէ ի վեր պահած է երգչախումբ, պարախումբ, թատերախումբ, մանկական երգչախումբ եւայլն։ Իր մշակութային յանձնախումբին միջոցով հանրութեան ներկայացուցած է դասախօսութիւններ, մրցոյթներ եւ այլ ձեռնարկներ։

1996 տարին սկսաւ խանդավառութեամբ։ Արդարեւ, Ս. Ծննդեան իր առանձնական ձեռնարկը, Շրջրայի *Լ'Օպէրա* ճաշարանին մէջ, ստեղծեց շատ ջերմ մթնոլորտ, նաեւ ապահովեց կոկիկ հասոյթ մը մասնաճիւղիս։ Ասկէ զատ, հետեւեալ կարեւոր ձեռնարկները հրամցուեցան հանրութեան.

1.- ՀԵՆՐԻԿ ԷԴՈՅԵԱՆԻ դասախօսութիւնը,

տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, 19 Յունուար, 1996ի երեկոյեան։ Ինչպէս ծանօթ է, հայրենի բանաստեղծին մասնաւորապէս, իբրեւ դասախօս, կը գործէ Համազգայինի Հայագիտական Հիմնարկին մէջ։ Դասախօսութեան նիւթն էր Եղիշէ Զարենց։ Արդարեւ, Եղիշէ Զարենցի մասին բանի մը տարիներով դասախօսութիւններ հրամցուած են հոս։ Ոմանք մտահոգ էին, թէ ի՞նչ նոր բան պիտի կրնար տալ մեզի Հ. Էդոյեան։ Ներկաները սրուած հետաքրքրութեամբ հետեւեցան դասախօսութեան, որովհետեւ ինչ որ կը ներկայացուէր, իսկապէս նոր նրութիւն էր, նոր մօտեցում էր անզուգական բանաստեղծին՝ Զարենցի նկատմամբ։

Դասախօսութենէն եւ ներկաները բազմաթիւ հարցումներ ուղղեցին դասախօսին, որոնց ան սպառիչ պատասխաններ տուաւ։ Հոս հարկ է արձանագրել, որ բանաստեղծ Էդոյեանի դոկտորայի թէզն է նոյնիսկ նոր Եղիշէ Զարենց։

2.- ՆԻԿՈԼ ՊԷՋՃԵԱՆ.

Ամերիկահայ բեմադրիչը, որ Լիբանան կը գտնուէր իր բեմադրած *«Զիմիզ»* ֆիլմին ցուցադրութեան առիթով, ունեցաւ հարցազրոյց մը ակումբիս մէջ 8 Փետրուար 1996ին։ Պէջենան նախ տեղեկութիւններ տուաւ այս ժապաւէնին պատրաստութեան եւ արտադրութեան մասին։ Նաեւ բնդհանուր ծանօթութիւններ տուաւ ֆիլմարուեստի մասին։ Ներկաները այլազան հարցումներ ուղղեցին երիտասարդ բեմադրիչին, որ իր կարգին, բոլորին հարցումներուն գոհացում տուաւ։

Վարչութիւնս կը մատուցէր բեմադրիչին ներկայութեան ժապաւէնը ցուցադրել Զահէի սրահներէն մէկուն մէջ, բայց կարելի չեղաւ։ Լիայոյս ենք, որ շուտով կարելի կ'ըլլայ յաջողցնել այդ ցուցադրութիւնը։

3.- «ՇՆՈՐՀԱԼԻ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ ԵԼՈՅԹԸ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ «Շնորհալի» երգչախումբը Ս. Ծրնդեան առիթով ելոյթ ունեցաւ Լ.Պէյրութի մէջ։ Կարելի չէր Այնճարի մէջ չտալ այդ ելոյթը։ Արդարեւ, Կիրակի, 28 Յունուար 1996, *«Հետուիկ»* սրահին մէջ, երգչախումբը տուաւ իր Ծննդեան ելոյթը։ Մէկուկէս ժամ տեւած համերգը ստեղծեց հարկ եղած ջերմութիւնը, հակառակ անոր որ Ծննդեան եղանակը անցած էր։ Մեղրիկ վրդ. Բարիճեանի դեկավարութեամբ, «Շրնորհալի»ն նոր ներդրում մը կը կատարէր, մեր մշակութային կեանքին մէջ։ Հոս պէտք է ցաւով արձանագրել, որ գժբախտաբար ժողովուրդին ներկայութիւնը այնքան ալ բաւարարական չէր, ինչ որ ժխտական երեւոյթ էր։

4.- ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ.

Տարիներու սովորութիւնեղած էր, Բարեկենդանի առիթով փոքրերուն հրամցնել յատուկ հաւաքոյթ մը։ Վերջին քանի մը տարիներուն բնութագրին գժբախտաբար այդ աւանդութիւնը կարելի չէր եղած յարգել։ Այս տարի, սակայն, ուրախ ենք յայտնելու, որ Բարեկենդանը դարձեալ ի մի բերաւ Այնճարի ծպտուած երեխանները։ Կիրակի, 18 Փետրուար 1996ին, շուրջ 200 մանուկներ, Բարեկենդանի խամանիկներուն շուրջ բոլորուած, անցուցին հանելի պահ մը։ Հիւրասիրութիւնը սիրայօժար կերպով արամադրած էին Զահէի *Թոջ Սուիր* անուշեղէնի գործարանն ու գիտիս Պեարոս Սգայեան վանահայրը։

Ասկէ մէկ օր առաջ Հայ. Առաք. Եկ. վարժարանի աշակերտներէ ներկայացուցած էին տիկնիկային երգչախումբ մը։ Զան, Զան, Զան Բարեկենդան» անուանով։ Առատաբար ներկայացուած էին Յ. Թումանեանի պատմուածքները։ Այս երկու ելոյթները նկարահանած է *«Թի Վի Զահէ»* կայանը։ 23 Փետրուար, Ուրբաթ երեկոյ, սփոեց այս գոյգ յայտագիրները։ Բարեկենդանի մասին նախ արուեցաւ բացատրութիւն մը՝ արաբերէն եւ հայերէն, ապա սփոուեցաւ կատարուեցաւ։

ՍԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵԱՆ ԱՅՆՃԱՐԻ ՄԷՋ

Հիւրաբար Լիբանան գտնուող հայրենի տաղանդաւոր բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկեան չէր կրնար Հայաստան վերադառնալ, առանց Այնճար այցելելու։ Ուրբաթ 16 Փետրուարին ժողովուրդը «Համազգային»ի կից հրապարակին վրայ կը սպասէր բանաստեղծուհիին։ Կէսօրին կը ժամանէր արժանապատիւ Էլիզաբեթ Կիլիկիոյ «Շնորհալի» երգչախումբին ելոյթը։ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ «Շնորհալի» երգչախումբը Ս. Ծրնդեան առիթով ելոյթ ունեցաւ Լ.Պէյրութի մէջ։ Կարելի չէր Այնճարի մէջ չտալ այդ ելոյթը։ Արդարեւ, Կիրակի, 28 Յունուար 1996, *«Հետուիկ»* սրահին մէջ, երգչախումբը տուաւ իր Ծննդեան ելոյթը։ Մէկուկէս ժամ տեւած համերգը ստեղծեց հարկ եղած ջերմութիւնը, հակառակ անոր որ Ծննդեան եղանակը անցած էր։ Մեղրիկ վրդ. Բարիճեանի դեկավարութեամբ, «Շրնորհալի»ն նոր ներդրում մը կը կատարէր, մեր մշակութային կեանքին մէջ։ Հոս պէտք է ցաւով արձանագրել, որ գժբախտաբար ժողովուրդին ներկայութիւնը այնքան ալ բաւարարական չէր, ինչ որ ժխտական երեւոյթ էր։

4.- ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ.

Տարիներու սովորութիւնեղած էր, Բարեկենդանի առիթով փոքրերուն հրամցնել յատուկ հաւաքոյթ մը։ Վերջին քանի մը տարիներուն բնութագրին գժբախտաբար այդ աւանդութիւնը կարելի չէր եղած յարգել։ Այս տարի, սակայն, ուրախ ենք յայտնելու, որ Բարեկենդանը դարձեալ ի մի բերաւ Այնճարի ծպտուած երեխանները։ Կիրակի, 18 Փետրուար 1996ին, շուրջ 200 մանուկներ, Բարեկենդանի խամանիկներուն շուրջ բոլորուած, անցուցին հանելի պահ մը։ Հիւրասիրութիւնը սիրայօժար կերպով արամադրած էին Զահէի *Թոջ Սուիր* անուշեղէնի գործարանն ու գիտիս Պեարոս Սգայեան վանահայրը։

Ասկէ մէկ օր առաջ Հայ. Առաք. Եկ. վարժարանի աշակերտներէ ներկայացուցած էին տիկնիկային երգչախումբ մը։ Զան, Զան, Զան Բարեկենդան» անուանով։ Առատաբար ներկայացուցած էին Յ. Թումանեանի պատմուածքները։ Այս երկու ելոյթները նկարահանած է *«Թի Վի Զահէ»* կայանը։ 23 Փետրուար, Ուրբաթ երեկոյ, սփոեց այս գոյգ յայտագիրները։ Բարեկենդանի մասին նախ արուեցաւ բացատրութիւն մը՝ արաբերէն եւ հայերէն, ապա սփոուեցաւ կատարուեցաւ։

ՍԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿԵԱՆ ԱՅՆՃԱՐԻ ՄԷՋ

Հիւրաբար Լիբանան գտնուող հայրենի տաղանդաւոր բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկեան չէր կրնար Հայաստան վերադառնալ, առանց Այնճար այցելելու։ Ուրբաթ 16 Փետրուարին ժողովուրդը «Համազգային»ի կից հրապարակին վրայ կը սպասէր բանաստեղծուհիին։ Կէսօրին կը ժամանէր արժանապատիւ Էլիզաբեթ Կիլիկիոյ «Շնորհալի» երգչախումբին ելոյթը։ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ «Շնորհալի» երգչախումբը Ս. Ծրնդեան առիթով ելոյթ ունեցաւ Լ.Պէյրութի մէջ։ Կարելի չէր Այնճարի մէջ չտալ այդ ելոյթը։ Արդարեւ, Կիրակի, 28 Յունուար 1996, *«Հետուիկ»* սրահին մէջ, երգչախումբը տուաւ իր Ծննդեան ելոյթը։ Մէկուկէս ժամ տեւած համերգը ստեղծեց հարկ եղած ջերմութիւնը, հակառակ անոր որ Ծննդեան եղանակը անցած էր։ Մեղրիկ վրդ. Բարիճեանի դեկավարութեամբ, «Շրնորհալի»ն նոր ներդրում մը կը կատարէր, մեր մշակութային կեանքին մէջ։ Հոս պէտք է ցաւով արձանագրել, որ գժբախտաբար ժողովուրդին ներկայութիւնը այնքան ալ բաւարարական չէր, ինչ որ ժխտական երեւոյթ էր։

Բերդ այցելութենէն եւ Համազգայինի ակումբին մէջ, ի պատիւ վաստակաւոր բանաստեղծուհիին, տրուեցաւ ճաշկերոյթ մը, որուն կը մասնակցէին գիտիս կրթական հաստատութեանց ներկայացուցիչները, հոգեւոր հայրերը, միութեանց ներկայացուցիչներն ու մշակոյթի սպասարկումները։ Ջերմ մթնոլորտի մէջ տեղի ունեցաւ ճաշկերոյթը։ Այս առիթով բանաստեղծուհիին նուիրուեցաւ յատուկ յուշանուէր մը, մասնաճիւղիս վարչութեան կողմէ։ Սոյն յուշանուէրը պատրաստուած էր միայն Սուրէն Ճամպազեանի կողմէ։ Բանաստեղծուհիին դիմանկարին տակ պղինձի վրայ փորագրուած է իր պատգամը՝ «Ու տես որպիս, էս լուսնի տակ...»։

Երեկոյեան ան այցելեց նորակառոյց յուշակոթողն ու Ս. Պօղոս Եկեղեցի, Ազգ. Յառաջ -Գ. Կիլպէնկեան վարժարան, Լ.Օխի Աղթամար մասնաճիւղին կեդրոնը։ Յաջորդ առաւօտ այցելութիւն մը տուաւ Աղանանեան Սանուց տուն։ Ապա այցելեց Շրջրայի Նիկոլ Աղբալեանի անուան կեդրոն եւ Զահէի Ս. Գ. Լուսաւորիչ եկեղեցի եւ Ազգ. Պալկենեան վարժարան։

Դոն սրամտութեամբ անուանի բանաստեղծուհիին հրաժեշտ առաւ Պէյրութ վերադառնալու համար։

«Համազգային»ի եւ Այնճարի տարեգրութեանց մէջ յիշատակելի օր մը պիտի մնայ Փետրուար 16ը։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Յարգելի խմբագրութիւն «ԱԶԴԱԿ» օրաթերթի

Մեր առօրեայ կեանքին եւ մանաւանդ հաւաքական վայրերու մէջ յաճախ կը հանդիպինք ընդվզեցուցիչ եւ անախորժ երեւոյթներու, որոնց սրբագրումը Մամուլի միջոցաւ անկասկած աւելի յարմար եւ դաստիարակիչ կ'ըլլայ։

Կը փափաքիմ, ձեր եւ թատերասէր հասարակութեան ուշադրութեան յանձնել հետեւեալ երկու կէտերը։

Ա.- Թատրոնը ոչ միայն կ'ազնուացնէ դիտողին սիրտը, հոգին, այլեւ կը սորվեցնէ վարմունք, յարգանք եւ ինքնագսպում։

Յաճախ տեղի կ'ունենան հանդէսը սկսելու երկարատեւ յապաղումներ։ Այս պարագան կը ձանձրացնէ հանդիսականը։ Նման երեւոյթներ քանիցս պատահած են մեզի։ Վերջերս ներկայ եղանք Կիրակնօրեայ ցերեկոյթի մը, կարեւոր մէկ թատերական ներկայացումին, որ սկսելու համար ուշացաւ ճիշդ 55 վայրկեան, ինչ որ պատճառ եղաւ խօսակցութեան, աղմուկի։ Ոմանք այ մեկնեցան։

Բ.- Որքան տգեղ է ու անհաճոյ նման ուշացումներու պատճառով, նաեւ՝ ընդմիջում-դադարներու պահերուն տեսնել հանդիսականներ, իւրաքանչիւրը գովացուցիչի չիշ մը ձեռքին, տուրմ, շաքարեղէն եւ այլ ուտելիքներով ելումուտ ընեն, ոչ միայն իրենք ուտելով, նաեւ հրամցնելով իրենց բարեկամներուն, հարազատներուն... Շիշեր ու թիթեղեայ տուփեր կը ձգեն աթոռներուն տակն ու մօտը։ կարծես բացօթեայ գրօսավայրի մէջ գտնուած բլլան, կամ շարժապատկերի սրահ մը...

Քաղաքացիական կրթութիւնը կը պահանջէ ուշադիր բլլալ նման վիճակներու։

ԹԱՏԵՐԱՍԷՐ ՄԸ

ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Սրբոց Վարդանանց Եկեղեցւոյ (տակաւին կառուցումի ընթացքին մէջ) Տիկնանց Միութեան կազմակերպած Միջինքի հաւաքոյթը տեղի ունեցաւ 6 Մարտ 1996ին, «Սիզրրս Փէլէյս» ճաշարանին մէջ։ Ներկայ էին քոյր եկեղեցիներու «Եկեղեցասէր Տիկնանց Միութիւններ», հրաւիրեալներ եւ Վարդանանց Եկեղեցւոյ ծխականներ։

Լիրանանեան եւ հայկական քայլերգներու ունկընդրութենէն ետք, կատարուեցաւ բացումը օրուան հաւաքին՝ Գուրգէն քհնյ. Յովհաննէսեանի Օրհնութեան աղօթքով եւ ատենապետուհիին բացման խօսքով։

Գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր, հայկական երգ ու պարով։ Սոնա Եագուպեան արտասանեց Ժաք Յակորեանի «Պատմութիւն» քերթուածը։ Կարինէ Տէմիրճեան մեներգեց «Ագռ Իմ Փառապանծ»ը։

Տէր Գուրգէն փոխանցեց Միջինքի խորհուրդը, բացատրելով նպատակը։ Ան շեշտը դրաւ ծառայութեան եւ միասնական աշխատանքի վրայ, յօգուտ հաւաքական մեր կեանքի ծաղկումին։

Այս առիթով յուշանուէր մը ստացաւ յիշեալ եկեղեցւոյ «Եկեղեցասէր Տիկնանց Միութեան» 25 տարիներու ծառայասէր ատենապետուհի Զարուհի Գումրուեան, Եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդին կողմէ ընծայուած։ Յուշանուէր մը ստացան նաեւ իր պաշտօնակիցներէն, խումբ մը եկեղեցասէր հաւատացեալ հայուհիներ։ Յարգելով աւանդութիւնը, չորս նշանուած հայուհիներ նուէր ստացան Աղօթագիրք եւ վարդեր։

Շրջանի ժողովուրդը ակնդէտ կը սպասէ կառուցման աւարտին Սրբոց Վարդանանց Եկեղեցւոյ, որպէսզի անոր շուքին, աւելի ոգեւորութեամբ ծառայեն Հայ Եկեղեցւոյ ծաղկումին։

Հաւաքոյթը ստեղծեց ջերմ ու հաճոյալի մթնոլորտ, որմէ խանդավառուած՝ եղան սրտարուխ նուիրատուութիւններ։

ՆԵՐԿԱՅ ՄԸ

ԽՐԻՄԱՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

Ըստ խրիմահայ ընկերութեան հաղորդած տեղեկութիւններուն, կարճ ժամանակով դադրած են Սուրբ Խաչ վանական համալիրի վերանորոգման աշխատանքները։

Անցեալ տարուան ընթացքին ճարտարապետ Մերուժան Պետրոսեան իր աշխատաւորներով յաջողեցաւ մեծ աշխատանք տանիլ։ Եկեղեցիին շուրջը կառուցուած են մեծ անհրաժեշտութիւն ներկայացնող ցանկապատեր, բացուած եւ մաքրուած են Սուրբ Նշան եկեղեցիի խորանին որմնանկարները, ինչպէս նաեւ հսկայական աշխատանք տարուած է վերին եւ ներքին աղբիւրներու վերականգնման եւ հողածածկոյթի հեռացման համար։

Միւս կողմէ, Խրիմի պատկերասփիւռի կայանը ներկայացուց ծրագիր մը՝ «Կենդանակերպի Նշանների Ներքոյ», պատրաստուած «Լիկ» հայկական հաղորդումներու խմբագրութեան կողմէ։

Կայանի սրահին մէջ հաւաքուած էին խրիմահայեր, խրիմահայերու ընկերութեան քաղաքային եւ շրջանային բաժանմունքներու ներկայացուցիչներ եւ օտար հիւրեր։

Վերոյիշեալ ծրագիրին իրենց մասնակցութիւնը բերած են պարերու համոյթը, կրկէսի դերասանները եւ ուրիշներ։ Իսկ վերջին ծրագիրը վերածուեցաւ բարեգործական երեկոյի, որուն ընթացքին հաւաքուած գումարը յատկացուեցաւ խրիմահայ երկու հիւանդ երեխաներու։

Նշենք, որ ծրագիրի ներկայացման եւ նկարահանումներու բոլոր ծախսերուն օժանդակած է Խրիմի Տնտեսական Վերածնունդի կուսակցութիւնը։

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ ԵՒ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լիրանանահայութիւնը կը դիմագրաւէ քաղաքական եւ ընկերային բարդ հարցեր, որոնց յաղթահարումէն կախեալ է իր հպօրացումը եւ ազգային պատասխանատուութեան ստանձնումը։ Ինքնարժեւորման եւ վերականգնումի ճիգին մէջ, գլխաւոր դերը վերապահուած է ազգային ու ընկերային կառոյցներուն, գանոնք հովանաւորող կազմակերպութիւններուն եւ անոնց ղեկավարութեան։

Ընդհանրական ընկրկումի երեւոյթներու դիմաց, մենք հակամէտ ենք մեղադրելու ընկերութիւնը եւ միջավայրի պայմանները։ Այս մօտեցումը անարդար է ու կը տանի սեփական պատասխանատուութեան անտեսումի։ Ճիշդ է, որ ժառանգութիւնը եւ միջավայրը միասնաբար կը կազմաւորեն թէ՛ անհատը եւ թէ ընկերութիւնը, բայց, ճիշդ չէ ընկերութիւնը նկատել ուրոյն անհատականութիւն։ անհատը կրնայ ծրագրել, որոշել եւ գործել ըստ կամս, մինչդեռ հաւաքականութիւնը չունի այս կարողութիւնը։ Ժողովուրդի մէջ գարգացող գիտակցութեան եւ կամքին արտայայտիչներն են անհատը եւ կազմակերպութիւնը։

Սովորութիւն ունինք ըսելու «հայերը անմիտաբար անհատապաշտ եւ նիւթապաշտ են», եւ հաւաքական յառի երեւոյթներու համար՝ պատասխանատու նկատելու ժողովուրդի «ընաւորութիւնը»։ Բայց, նոյն շունչով կրնանք ըսել։ «հայերը քաջ եւ ազնիւ են։ անոնք կը պաշտեն գաղափարը եւ կը նուիրուին «անոր»։ պատմութիւնը կը վկայէ նաեւ ա՛յս «ընաւորութիւնը»։ Հարցը կը վերաբերի ոչ թէ Հայ ժողովուրդին մօտ այս հակասական գիծերու գոյութեան, այլ՝ այն կարեւորութեան, որ ղեկավարութիւնը կու տայ այս կամ այն արտայայտութեան։

Անտեղի է նաեւ, միջավայրի պայմաններու նշումով հիմնաւորուող ինքնարդարացումը, որովհետեւ ղեկավարութիւնը կոչուած է յատկապէս դժուարին վիճակներու մէջ, ժողովուրդը առաջնորդելու դէպի պայմաններու բարելաւում եւ յաջողութիւն։ Ընկերային «ընաւորութեան» վատ կամ լաւ գիծերու չէգոքացումը կամ քաջալերանքը, ինչպէս նաեւ անոնց պատասխանատու պայմաններու յաղթահարումը կախեալ են ղեկավարութեան կարողութենէն եւ հոգեկան ամրութենէն։

19րդ դարուն, եւրոպացի մը կը գրէ։ «որեւէ բանի անպէտք, երիտասարդ թուրքեր կը յարձակէին յաղթանդամ հայերու վրայ, ... այդ հայերը ... կ'իյնային անոնց ոտքերը, կը ծածկէին իրենց երեսները եւ թոյլ կու տային կտրել իրենց գլուխները կամ պատռել իրենց գանկերը»։

Օսմանեան տիրապետութեան տակ, դարաւոր ստրկութիւնը կազմաւորած էր հայ մարդու արգահատելի տիպար մը, այլափոխելով վարդանանց պայծառ դէմքը։

Հայ ազատագրական շարժումը անդրադարձաւ, որ այլասերման եւ ընաջնջման վտանգը կը սպառնար հայութեան եւ, թէ՛ իր բուն թշնամին՝ հայու նկարագրի խաթարումն էր։ ան մերժեց համակերպիլ հոգիներու խեղճութեան եւ ընդունիլ ստրկութիւնը։ Շնորհիւ յեղափոխականներու խօսքին, գործին եւ անձնական օրինակին, կարճ ժամանակի ընթացքին, ժողովուրդին մէջ վերականգնեցաւ մարդկային ու ազգային նկարագիրը եւ արժեւորուեցան գաղափարն ու բարոյականը։

Զարթօնքը չեղաւ համատարած։ համեմատական փոքրամասնութիւն մը միայն պարգեց արժանապատուութեան դրօշը, բայց այդ փոքրամասնութիւնն էր, որ կերտեց ազգի վերելքն ու փառքը եւ ապահովեց ժողովուրդի վերապրումը։

Բոլոր ժողովուրդներուն պարագային, փոքրաթիւ խմբաւորումներն ու անհատներն են, որոնք կը բանաձեւեն հաւաքական շահը եւ նպատակը ու կը կազմակերպեն հանրային գործը։

Արցախի ազատագրական պայքարի յաջողութեան բանալին եղաւ ո՛չ թէ բանակը՝ հարիւր հազար հայեր ընդդէմ միլիոնաւոր ազրպէյճանցիներու, այլ՝ գաղափարը եւ որակը։ Կռիւներու սկզբնական ժամանակաշրջանին, բուռ մը հայեր յաջողութիւն կ'արձանագրէին հարիւրաւոր թուրքերու դէմ։ այս երեւոյթին նկատմամբ արտայայտուած գարմանքը տեսնելով, դարարաղցիները կ'ըսէին։ «Ճիշդ է, որ մենք տկար ենք, բայց մեր առաւելութիւնը այն է, որ թշնամին մեզմէ աւելի թոյլ է եւ չի հաւատար իր պայքարի արդարութեան»։ Այսպէս, հոգեկան եւ մտաւոր որակը կը յաղթէր աննպաստ միջավայրին։

Ժողովուրդի գործը յաջող կ'ընթանայ, երբ առաջատար անհատներ եւ խմբաւորումներ կը մարմնաւորեն հաւաքական կամքը ու կը գործեն անշահախնդիր։ Դժուար էր դարարաղեան հաւաքներու եւ ցոյցերու մակարդակէն անցումը դէպի ապատագրական կռիւ։ պայքարը թափ առաւ, երբ փոքրաթիւ կամաւորներ, իրենց օրինակով արժեւորեցին գաղափարը եւ գործը։ այսպէս է, որ ժողովրդային, տարերային ընդվզումը հագուեցաւ կռուի համագգեստ եւ գտաւ յաղթանակի հունը։

Պատմութիւնը կը գրեն անոնք, որոնք կը տեսնեն նպատակը, անոր շուրջ կը կազմակերպեն ժողովուրդը, կը գործեն արդիւնաւէտ ու կը յաղթեն թէ՛ սեփական տկարութիւններուն եւ թէ միջավայրին։ Պէտք է ընդգծել այս ճշմարտութիւնը, մանաւանդ այսօր, երբ ընկրկում կ'ապրին հայ ազգային կեանքը եւ ընկերային գաղափարախօսութիւնները, երբ խախտած է ներազգային հաւասարակշռութիւնը եւ այնպէս կրթուի, որ Հայաստանէն՝ Լիրանան եւ այլ գաղութներ կը շեշտուին «ընաւորութեան» ազգավնաս գիծերը՝ անձնասիրութիւն, շահախնդրութիւն եւ փոքրոգութիւն։

Համազգային վերականգնումի գործը կրնայ սկսիլ Լիրանանէն, այսինքն, լիրանանահայ ղեկավար խաւին սթափումէն։ Զարթօնքը պիտի ունենայ իր արժէքները եւ իր ռազմավարութիւնը, հետեւարար, պէտք է յստակացնել այս գաղութին եւ անոր ղեկավարութեան կարողականութիւնը եւ գործելու եղանակը։

Լիրանանահայութիւնը միշտ ապրեցաւ տագնապեցաւ ամբողջ ազգի խնդիրներով եւ նպատակներով։ ան ըմբռնեց գաղափարը եւ գոհողութիւն բրաւ ընդհանրական նպատակի իրագործման համար։ Եղեռնի թշուառ մնացորդացի հրաշալի վերականգնումէն մինչեւ համայնքային աշխոյժ կազմակերպուածութիւն, հայահոծ թաղամասերու պաշտպանութենէն մինչեւ Հայ Դատի պայքար՝ լիրանանահայութիւնը ցուցարերեց հաւատք, եռանդ ու արի կեցուածք։ ան իր դէմքը տեսաւ Լիգպոնի հերոսին եւ ռումբերու տարափին տակ, վիրաւորին հասնող, նահատակուած երիտասարդին մէջ ու հպարտացաւ Արցախով։ Այս արժէքները չեն առնչուիր քանակին։ լիրանանահայութիւնը պարտաւոր է ըլլայ այն օճախը, ուր պիտի թրծուին գիտակից մարդը եւ պահանջատէր հայը։

Ժողովուրդ եւ ղեկավարութիւն ազգային արժէք են այն չափով, որ կը մերժէին հատուածական եւ տեղայնական մօտեցումները եւ ազգային ծրագրերը կը վերածեն չօշափելի իրագործումներու։ Գաղափարը անժամանցելի է, բայց ան կ'իմաստաւորուի գաղափարակից անհատի եւ կազմակերպութեան ստեղծագործ աշխատանքով, ապա թէ ոչ, ամենավեհ գաղափարն անգամ կը դառնայ թմրեցնող կարգախօս։

Ղեկավարութիւնը իր առաքելութեան տէրն է այն պարագային, երբ ան կ'ապրի գաղափարը եւ գայն կը բերէ ընկերային կեանքին։ Միայն պաշտօնական արտայայտութիւն ունեցող գաղափարը կը գունատի եւ կը ծնի հակասութիւն սկզբունքի եւ իրականութեան միջեւ։ Գաղափարի յաղթանակին համար, անհրաժեշտ է, որ ժողովուրդը չօշափէ անոր գոյութիւնը թէ ղեկավարութեան վարմունքին եւ թէ ընկերային միջավայրին ու փոխյարաբերութիւններուն մէջ։

Ղեկավարութիւնը կը մարմնաւորէ սկզբունքը, կը հաւատայ գաղափարի ուժին եւ իր ժողովուրդի կարողականութեան։ ան ընկերային կեանքը կը հարստացնէ բարոյականութեամբ, ստեղծագործութեամբ եւ աշխատանքով։ Մանր է ղեկավարութեան բեռը, բայց մեծ է նաեւ վարձատրութիւնը, որովհետեւ հաւաքական յաղթանակի կերտիչը եւ ժողովուրդի ներկայացուցիչը ինք՝ ղեկավարութիւնն է։

Կայանշուշտ նաեւ որակի խնդիր, այսինքն՝ անհատի կարողութիւններ եւ պատրաստութիւն։ սակայն անհատական որակը կը դառնայ անարժէք, երբ կը բացակայի հաւատաւոր յանձնառութիւնը։ Ճիշդ է նաեւ, որ կ'ապրինք գիտութեան եւ հաղորդակցութեան ժամանակաշրջանը։ հաւատքը, ինքնին, բաւարար չէ յառաջ տանելու համար հանրային բարդ գործը։ Լիրանանահայութեան վերականգնումի ճիգը կրնայ առաջացրնել բարենպաստ պայմաններ՝ որակաւոր անհատի հաւատքով մկրտութեան եւ հաւատաւորի կարողութիւններու գարգացման համար, այս իր կարգին, կը նպաստէ ղեկավարութեան կազմաւորման, ընկերային առողջացման եւ համայնքի հպօրացման։

ՎԱՐԱՆԴ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՍՈՒՄԿԱՅԻԹԻ ԴԱՍԵՐԸ

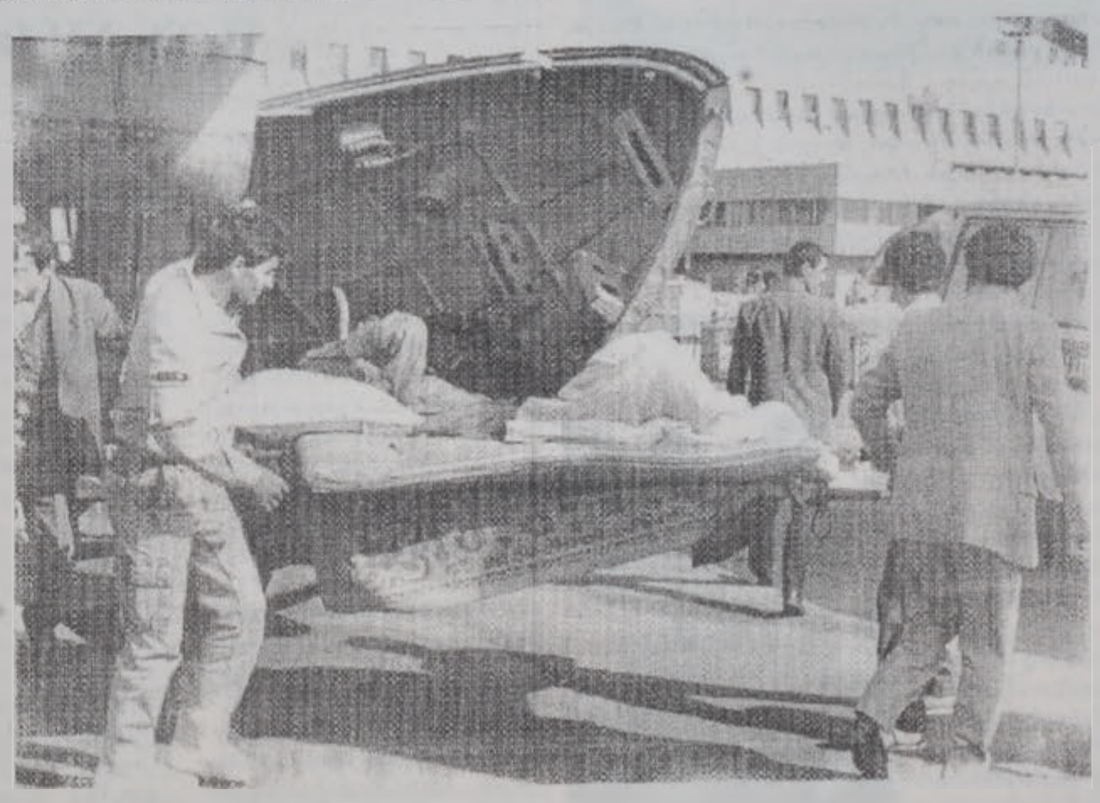

Չարչարուած եւ վիրաւոր հայ գաղթականները Պաքուէն Երեւան կը փոխադրուին

Մեր ժամանակները իրենց մասին փայլուն յիշատակ չեն թողուիր, բայց մարդկութեան պատմական յիշողութեան մէջ Սումկայիթը կը մնայ մեր օրերի ամենասեւ յիշատակը։ Ինչո՞ւ։ Զէ՞ որ Սումկայիթից յետոյ տեղի ունեցան Աբխազների, Տաճիկների, Սսեթիայի, Չեչենիայի, Հարաւսլաւիայի եւ շատ ուրիշ վայրերի ողբերգական դէպքեր, որոնք Սումկայիթից պակաս դաժան չէին, իսկ զոհերի իմաստով շատ աւելի ծաւալուն։ Դրա համար կան մի շարք առանձնայատկութիւններ, որոնք բնորոշ են միայն Սումկայիթի ջարդերին։

Նախ սկսենք նրանից, որ այն ինչ կոչւում է Սումկայիթի ջարդեր, Սումկայիթում տեղի ունեցած իրադարձութիւններով չի սահմանափակւում։ Սումկայիթի ջարդերը ընդգրկում են բոլոր այն վայրագութիւնները, որոնք տեղի ունեցան 1988 թուականին Սումկայիթում, Ֆիզուլիում, Դաշկեսանում, Կիրովաբադում եւ Ազրպէյճանի այլ քաղաքներում ու գիւղերում, իսկ 1990 թուականի Յունուար ամսին Ազրպէյճանի մայրաքաղաք Պաքուում։ Եթէ բոլոր այս իրադարձութիւնները մենք չդիտենք մէկ ակնոցով, հազիւ թէ կարողանանք գտնել նրանց միջեւ գոյութիւն ունեցող կապը եւ ընդհանուր գիծը, ինչպէս նաեւ չենք կարող հասկանալ այդ իրադարձութիւնների քաղաքական ու բարոյական բովանդակութիւնը։ Իսկ միասնական ակնոցով դիտուած, այս իրադարձութիւնները ոչ այլ ինչ են, եթէ ոչ ցեղասպանութիւն։ Եւ սա Սումկայիթի դէպքերի առաջին ու կարեւոր առանձնայատկութիւնն է։ Այս իմաստով նա տարբերւում է մնացած բոլոր իրադարձութիւններից, որոնք տեղի ունեցան հետագայում պատերազմական վիճակում գտնուող այլ երկրներում։ Իրենց երկրներից դուրս ոչ մէկ տեղ չէին սպանւում ու բռնաբարում աբխազներին, չէչեններին կամ սերպերին։ Իսկ հայերին սպանւում էին որպէս հայ, այլ ոչ թէ որպէս Արցախի պատերազմին մասնակցող անձնաւորութիւնների։ Սպանւողների միակ մեղքը այն էր, որ նրանք հայ էին։ Ցնորուած ազրպէյճանական ամբոխը ներխուժում էր հայերի բնակարանները, դուրս հետում նրանց պատուհաններից. բռնաբարում, տանջում, հրկիզում, քարկոծում, կացնահարում, իսկ կենդանի մնացածներին աքսորում։ Դրա միակ պատճառը այն էր, որ նրանք պատկանում էին այն ցեղին, որը իր դժգոհութիւնն էր յայտնում Արցախում։ Եւ հենց սա էլ կոչւում է ցեղասպանութիւն։ Երբ Արցախից հարիւրաւոր քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ գտնուող քաղաքում սպանւում է մի մարդ, որը բացի ցեղային պատկանելիութիւնից ուրիշ ոչ մէկ կապ չունի արցախցու եւ Արցախում տեղի ունեցող իրադարձութիւնների հետ, ուրեմն ոչինչ չի փոխել խորհրդային իշխանութիւնը ազրպէյճանցու թրքամոլ բնազդի մէջ եւ որեւէ յարմար պահին 1915 թուականի Ցեղասպանութիւնը կարող է կրկնուել։ Եւ հենց սա էլ Սումկայիթի դէպքերի երկրորդ առանձնայատկութիւնն է։ Սումկայիթի դէպքերը ցոյց տուեցին, որ վերափոխութիւնների եւ ժողովրդավարութեան համար նախկին Խորհրդային Միութեան ժողովուրդներին դեռեւս անհրաժեշտ են տասնեակ տարիներ եւ որ ժողովրդավարութեան պատրաստ չեն նախկին Խորհրդային ժողովուրդները։ Պայքարի ժողովրդավարական բոլոր միջոցները՝ խաղաղ ցոյցեր, իրաւապաշտպան շարժումներ, միջազգային հասարակական կարծիքի «մտահոգութիւններ», կառավարական որոշումներ, այս ամէնը ոչ մէկ հարց չէին լուծում եւ բոլոր հարցերը լուծւում էին պատերազմի դաշտում։ Ազրպէյճանցիները ցոյց տուեցին, որ նրանց թրքական նկարագիրը մազաչափ չի փոխուել, իսկ հայերը ցոյց տուեցին, որ ընդունակ են հարկ եղած պարագային հարցերի լուծումը տեղափոխել պատերազմի դաշտ։ Նրանք այդպէս էլ արեցին, իջան պատերազմի դաշտ ու ջախջախիչ հարուած հասցրեցին հակառակորդին, քանի որ ժողովրդավարութիւնը նրանց օգնութեան չհասաւ։ Միայն այն պահին, երբ Արցախի պատերազմը տեղափոխուեց հակառակորդի սահմանները, ժողովրդավարութիւնը բարձրացրեց իր սովորական ճիչը՝ մարդու իրաւունքների եւ պետական սահմանների խախտման մասին։

Ճիշդ այնպէս, ինչպէս այսօր թուրքերը պնդում են, թէ 1915 թուականին Ցեղասպանութիւն տեղի չի ունեցել, այլ միայն փոխադարձ բախումներ, այնպէս էլ ազրպէյճանցիները Սումկայիթի ջարդերի դիմաց աղմկում են իբր թէ Խոջալուի մէջ տեղի ունեցած ջարդերի մասին, ցոյց տալու համար, թէ այստեղ էլ ջարդերը կրում են փոխադարձ բնոյթ։ Մէկ կողմ թողնենք այն հանգամանքը, որ Սումկայիթը, Պաքուն, եւ Կիրովաբադը շատ հեռու են Արցախից, իսկ Խոջալուն պատերազմական գործողութիւնների կենտրոնում է, նշենք միայն, որ Խոջալուի հարցումն էլ ազրպէյճանցիները լկտիաբար ստում են։ Ազրպէյճանական կողմը Խոջալու գիւղը դարձրել էր ռազմական յենակէտ որտեղից անընդհատ կրակ էր բացում հայկական դիրքերի վրայ։ Հայերը որոշեցին գրաւել այդ գիւղը ու գրաւեցին, սակայն ինչպէս միշտ այս անգամ էլ նահանջողների համար թողեցին փախուստի ճամբայ։ Բայց նահանջող ազրպէյճանցիների վրայ կրակ բացեցին ազրպէյճանական զօրքերի յատուկ ջոկատները, որոնք պարտաւոր էին փակելու նահանջող զօրքերի ճամբան։ Նրանք էլ կազմակերպեցին այն ջարդը, որը այժմ վերագրւում է հայերին։ Չնայած նրան, որ այդ մասին պատմեց ինքը նախագահ Այազ Մութալիպովը եւ մի շարք արտասահմանեան անկախ լրագրողներ, չնայած այդ վկայութիւններին, ազրպէյճանցիները ամբողջ աշխարհով տարածում են այն լուրը, թէ հայերը Խոջալույով պատասխանեցին Սումկայիթի «անմեղ ջարդերին»։

Սումկայիթի դէպքերի երրորդ առանձնայատկութիւնը այն է, որ նրանք պէտք է ցնցէին աշխարհը, բայց ցնցեցին միայն հայութիւնը, որ իր ամբողջ կարողութիւններով հասաւ արցախցիներին օգնութեան։ Անշուշտ, արցախցիները Հայ ժողովուրդի յատուկ հատուածն են։ Նրանք բնածին զինուորներ են իրենց նկարագրի մէջ պահպանել են հայ իշխանների ու յեղափոխականների արիութիւնը եւ իրոխտութիւնը։ Բաւական է ասել, որ Երկրորդ Համաշխարհային Պատերազմի ժամանակ Արցախի բնակչութեան 38 տոկոսը գնաց պատերազմի։ Ոչ մէկ ժողովուրդ նման հայրենասիրութիւն չի ցուցաբերել։ Արցախցիները տուեցին 21 հերոսներ եւ 22 հազար զոհեր։ Նրանք զոհուեցին, պաշտպանելով Խորհրդային Միութեան բոլոր ժողովուրդներին, բայց նրանց օգնութեան չհասաւ ոչ մէկը։ Ու չնայած նրան, որ ազրպէյճանցիների դէմ կանգնած էր այդ խիզախ ժողովուրդը, նա պիտի չկարողանար դիմադրել եթէ իրեն օգնութեան չհասնէր ողջ Հայ ժողովուրդը իր բարոյական ու նիւթական աջակցութեամբ։ Ռուս սպաները զարմանքով զեկուցում էին իրենց հրամանատարներին, որ ռազմագերիների մէջ կան մարդիկ, որոնք պնդում են թէ հայ են, բայց ռուսերէն խօսել չգիտեն եւ պահանջում են թարգմանիչներ անգլերէնից, ֆրանսերէնից, իտալերէնից, սպաներէնից եւայլն։ Այո, այդպէս էր, նրանք հայ էին, Սփիւռքի տարբեր ծայրերից, որոնց Արցախ բերեց Սումկայիթի «զանգակատունը», որ զօրանցնում էր, թէ թուրքը չի փոխուել եւ կարող է նոր Մեծ Եղեռն կազմակերպել։

Վերջապէս Սումկայիթի դասերից կարելի է նշել եւս մէկը, որ դժբախտաբար դեռեւս իրական դաս չի դարձել։ Անձայրածիր Ռուսաստանի տարածքում տարբեր սարերի լանջերում ու դաշտերում, տարբեր քաղաքներում ու գիւղերում ապրում են հայեր, որոնք ոչ մի կերպ պաշտպանուած չեն, ո՛չ իշխանութիւնների եւ ոչ էլ սեփական ուժերի կողմից։ Երբեմն-երբեմն լսում ենք, որ այսինչ այնինչ վայրում հայերին սպանեցին, կողոպտեցին, շուկայից դուրս արեցին կոզակները, թաթարները, վրացիները կամ ռուսները։ Իսկ նրանք զուրկ են որեւէ պաշտօնական կամ անպաշտօն պաշտպանութիւնից։ Մեր երիտասարդները խուսափում են զինուորական ծառայութիւնից, ոստիկանութեան մէջ մտնելուց եւ բոլոր այն ծառայութիւններից, որը կարող էին նպաստել նաեւ հայերի պաշտպանութեանը։ Ռուսաստանի մի շարք շրջաններում մենք ունենք ամբողջովին հայաբնակ վայրեր, որոնք ոչ մէկ կապ ունեն դրսի հայութեան հետ եւ հարկ եղած դէպքում չեն կարող դրսից օգնութիւն սպասել եւ այդ օգնութիւնը չի էլ գայ, քանզի բացակայում է հայութեան ընդհանուր կազմակերպուածութիւնը։ Միւնչդեռ այնտեղ, որտեղ հայը որպէս անհատ եւ հայութիւնը որպէս համայնք պաշտպանուած չէ, հայը պիտի չապրի, որովհետեւ հարուած կարող է ստանալ որեւէ անպասելի կողմից եւ Սումկայիթի դէպքերը դրա վառ օրինակն են։

ԷԴՈՒԱՐԴ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

26 Փետրուար 1996

ԳԻՐՔԻ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ 15ՐԴ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՍԻՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆՆԵՐ

Անթիլիասի Մար Իլիաս եկեղեցւոյ մէջ կայացած Գիրքի Լիբանանեան 15րդ Յուցահանդէսին Հայ Դատի Մարմինը իր մասնակցութիւնը բերաւ արաբերէն, ֆրանսերէն, անգլերէն եւ հայերէն հրատարակութիւններով՝ Հայկական Ցեղասպանութեան, Հայ Դատին եւ հայկական տարբեր հարցերու մասին:

Ստորեւ կը ներկայացնենք այս առիթով Հայ Դատի մարմինին կողմէ Ֆրանսայէն յատուկ պատուէրով բերուած գիրքերէն վեցին գրախօսականը:

ԱՐՄԵՆԻԱ ԻՆ ՔՐԱՅՍԻՍ (ARMENIA IN CRISIS) ՏԸ 1988 ԸՐԹՔՈՒԷՔ (THE 1988 EARTHQUAKE)

PIERRE VERLUISE

TRANSLATED BY LEVON CHORBAJIAN WITH A FOREWORD BY GERARD CHALIAND

Փիեռ Վերլուիզ այս գիրքին մէջ կը նկարագրէ 7-12-88ին տեղի ունեցած երկրաշարժին պատճառած անհաւատալի քանդումները եւ անոր հետեւանքները: Իր տեղեկութիւնները քաղելով մարդասիրական օժանդակութեանց կազմակերպութիւններու անդամներէ, որոնք ներկայ եղած են երկրաշարժին վայրը եւ գրողին փոխանցած են իրենց տպաւորութիւնները: Կը նկարագրէ նաեւ Հայ ժողովուրդին հոգեբանական վիճակը երկրաշարժէն ետք, եւ թէ այդ մէկը ի՞նչ հետեւանքներ պիտի ունենայ երկար ժամանակի վրայ:

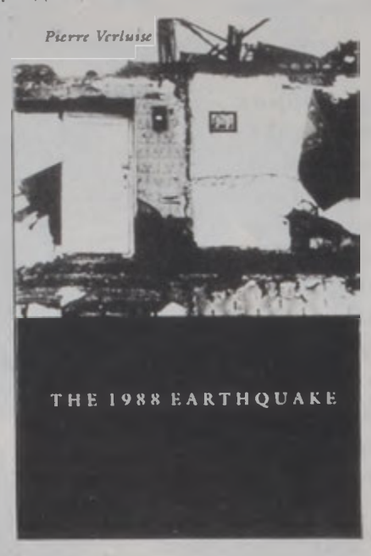

Կը թուէ նաեւ օտար օժանդակութիւններու առաքման ձեւը եւ ծորքերուած արդիւնքը, կատարելով կարգ մը մատնանշումներ, թէ նմանաւորիլնակ աղէտներու պարագային ի՞նչ պէտք է ընել, որպէսզի առաքումները ըլլան աւելի արդիւնաւէտ եւ արագ:

Նաեւ քաղաքական վերլուծումներ կը կատարէ, հշդելով, թէ ինչո՞ւ Եւրոպան եւ Արեւմուտքը շարժեցան երկրաշարժին օրերուն, եւ թէ ինչպէս առաջին անգամ ըլլալով Խ. Միութիւնը արտօնեց օտար կազմակերպութիւններու մուտքը, անոր համարնշելով գլխաւոր երեք պատճառ.

1) Փետրուար 1988էն սկսեալ Երեւանի մէջ կատարուած ցոյցերը, Ղարաբաղի շարժումը, ասոնց միանալով բնապահպանման պահանջներ (Մեծամօրի կորիզային կայանի փակում, Նաիրիտ քիմիական գործարանի փակում) արդէն իսկ ստեղծած էին որոշ հետաքրքրութիւն հայերու հանդէպ:

2) 1915ի Եղեռնէն ետք համայնաշխարհ իմացած էր Հայկական Հարցի մասին, սակայն Արեւմուտքը որեւէ քայլ չէր առած այս ուղղութեամբ: Երկրաշարժի «եղեռնը» կու գար անգամ մը եւս շարժելու Եւրոպայի խիղճը Հայ ժողովուրդին նկատմամբ:

3) Գորբաչովի վարած քաղաքականութեան իբրեւ արդիւնք, Արեւմուտքը կը գտնուէր յանձնառութեան մը դիմաց՝ Խ. Միութեան ձեռք երկարել օժանդակելու համար, որ կը փորձէր վարել «բացուելու» քաղաքականութիւն:

Կատարելով երկրաշարժի տարողութեան վերլուծումը, քանդումներու մեծ մասը կը վերագրէ շինարարական նիւթերու որակի պակասին, ինչպէս նաեւ՝ կառավարութեան կողմէ հսկողութեան չգոյութեան, աւելցնելով, թէ տակաւին նմանաւորինակ շինարարութիւններ կը շարունակուին՝ հակառակ պատահած աղէտին: Մեծ թիւով զոհերու պատճառը նկատելով հիւանդանոցներու եւ տարրական բուժարաններու ոչ կազմակերպ եւ ոչ արդիւնաւէտ ըլլալը: Եզրակացնելով, գրագէտը կ՚ըսէ, թէ նմանաւորինակ տարողութեամբ երկրաշարժ մը, եթէ պատահէր Ամերիկայի մէջ, հաւանաբար ոեւէ զոհ պիտի չխլէր:

(ENQUÊTE SUR LA NEGATION D'UN GENOCIDE ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԴՐԺՈՒՄԻՆ ՇՈՒՐՋ

ԻՎ ԹԵՐՆՈՆ

Իվ Թերնոն՝ ցեղասպանութեանց պատմագէտ եւ Հայկական Ցեղասպանութեան մասնագէտ, հրատարակած է *Էտիսիոն Փարանթէզի* մօտ «Ուսումնասիրութիւն Ցեղասպանութեան Մը Դրժումին Շուրջ» գիրքը, որ կը ներկայացնէ Թուրքիոյ դրժումի քաղաքականութիւնը Հայկական Ցեղասպանութեան նկատմամբ, փաստաթուղթերու համբով անուղղակիօրէն վերահաստատելով Ցեղասպանութեան հշմարտացիութիւնը:

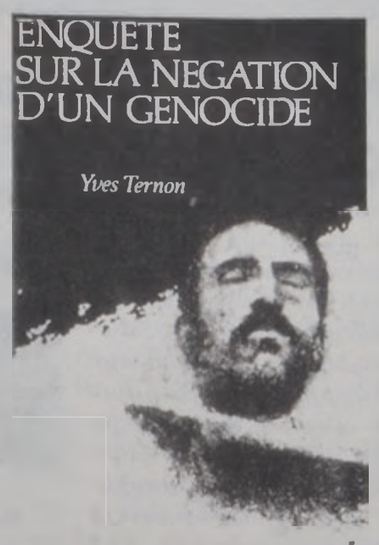

Իվ Թերնոն կը ներկայացնէ Արամ Անտոնեանի փաստաթուղթերը, որոնք անհերքելի փաստերէն են Ցեղասպանութեան որոշումին ու գործադրութեան: Ան կը բացատրէ, թէ ի՞նչ ձեւով Անտոնեան ձեռք ձգած է այդ փաստաթուղթերը, եւ ի՞նչ նպատակներով ու առիթներով օգտագործուած են անոնք: Ապա կը խօսի անոնց նկատմամբ թուրք պատմագէտներու դրժումի ու իարդախութեան մեղադրանքին մասին:

Անտոնեանի 52 փաստաթուղթերը կը ներկայացնեն Ցեղասպանութեան նախապատրաստուած ըլլալու իրողութիւնը, Թուրքիոյ ներքին գործոց նախարարութեան զգուշութիւնները արձագանգներու նկատմամբ, ջարդերու տարողութիւնը, հայ մանուկները թրքական որբանոցներէն ներս ընդունելու արգիլման հրահանգները, ոճրագործներու քաջալերումն ու պաշտպանութիւնը թուրք պետութեան կողմէ, եւլն:

Սոյն փաստաթուղթերու քննութիւնը ի յայտ կը բերէ որոշ թերութիւններ Անտոնեանի աշխատանքին մէջ, ինչ որ թուրք պատմագէտներ ուզած են օգտագործել ցոյց տալու համար անոնց անօրինականութիւնը:

Գիրքին Բ. բաժինը մանրամասն ներկայացում մըն է Անտոնեանի փաստաթուղթերուն, օսմանեան թրքերէնով եւ ֆրանսերէնով, ուր օտար ընթերցողը, առանց բացատրութեանց, կրնայ չափել Ցեղասպանութեան տարողութիւնը ու անոր գործադրութեան համար օգտագործուած անաւոր միջոցները:

Այս հրատարակութիւնը իր Գ. բաժինով կը ներկայացնէ Թուրքիոյ սուտի ու դրժումի քաղաքականութիւնը: Հոն կը ներկայացուին Ցեղասպանութեան «ճարտարապետները» Թալէաթ, Նազիմ եւ Պեհաէտտին Շաքիր: Ապա՝ Յատուկ Կազմակերպութիւնը, որ ի գործ դրաւ նախորդներուն ծրագիրները եւ, վերջապէս, պետական այն պաշտօնեաները, որոնց աչքին առջեւ ու աջակցութեամբ կը կատարուէին ջարդերն ու տեղահանութիւնները:

Գիտական ու խորաթափանց ուսումնասիրական աշխատանք մը, որ ոչ միայն ֆրանսացի պատմագէտի մը կողմէ գրուած ըլլալու համար օգտակար կը դառնայ Ցեղասպանութեան ծանօթութեան տարածման, այլեւ իր առարկայական ու պատմագրական լուրջ մօտեցումով այլ տարողութիւն կու տայ Հայ Դատի հետապնդման աշխատանքին:

ԼԱ ՔՈՆՖԻՍՔԱՍԻՈՆ ՓԱՐ ԼԸ ԿՈՒՎԵՐՆԸՄԱՆ ԹԻՒՐՔ ՏԷ ՊԻԷՆ ԱՐՄԵՆԻԷՆ... ՏԻԹ ԱՊԱՆՏՈՆԷ - LA CONFISCATION PAR LE GOUVERNEMENT TURC DES BIENS ARMENIENNE... DITE ABANDONNES.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ «ԼՔՈՒԱԾ» ԻՆՉՔԵՐՈՒ ԳՐԱՒՈՒՄԸ ԹՐՔԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

«Հայկական «Լքուած» Ինչքերու Գրաւումը» գիրքը Հայկական Ցեղասպանութեան գործադրման ու անոր նիւթական հետեւանքներուն շուրջ իրաւական ու վաւերագրական բնոյթի բազմակողմանի օրէն հետաքրքրական հրատարակութիւն մըն է՝ ծնած իրաւաբանութեան ընկերաբան, քանատաբնակ տոքթ. Գէորգ Պաղճեանի խորաթափանց ուսումնասիրութիւններէն, 1987ին:

Այս հատորին նախաբանը կատարած է Ցեղասպանութիւններու պատմագէտ Հայկական Ցեղասպանութեան մասնագէտ Իվ Թերնոն, որ կու գայ անգամ մը եւս բացատրելու Ցեղասպանութեան գործընթացը:

Տոքթ. Գէորգ Պաղճեան պատմական ակնարկ մը նետելէ ետք Հայկական Հարցի ծագումէն մինչեւ 1915 թուական, կը ներկայացնէ թուրանականութեան ծագումն ու գաղափարը, հասնելու համար այդ գաղափարի իրագործման համար այնքան անհերքաժեշտ հայերու բնաջնջումին՝ Ցեղասպանութեան:

Հոս իրաքանչիւր կէտ կ՚ենթարկուի մանրազնին ուսումնասիրութեան՝ փաստաթուղթերու, դէպքերու ապացոյցի ու միջազգային օրէնքի հիմերու վրայ: Այսպէս, տեղափոխութիւն, ջարդ թէ ցեղասպանութիւն, մշակութային թալան, բռնի կրօնափոխութիւն եւ ինչքերու գրաւում, կը ներկայացուին գիտականօրէն համոզիչ ու խորունկ ձեւով:

Ապա հեղինակը կը ներկայացնէ Ցեղասպանութեան վերաբերող թրքական մեկնաբանութիւնը՝ ջարդի չգոյութիւն, պատերազմական վիճակի անհրաժեշտութիւններ, ապստամբութիւն դաւաճանութիւն, ուր թեզի եւ հակաթեզի խաղով, առարկայական կերպով ու թրքական եւ եւրոպական փաստաթուղթերու օգնութեամբ ընթերցողին կը ձգէ այս հարցին եզրակացութիւնը, միաժամանակ ի յայտ բերելով Թուրքիոյ ճիգերը փաստաթուղթերու չեզոքացման աշխատանքին մէջ:

Գիրքին ամէնէն հետաքրքրական բաժիններէն մէկն է «Թալէաթէն Օզալ՝ շարունակականութիւն»: Այս բաժնով հեղինակը կը մատնանշէ երիտասարդ թուրքերու եւ քեմալականութեան նմանութիւնները, իբրեւ միեւնոյն նպատակները հետապնդող քաղաքական շարժումներ: Ըստ իրեն, քեմալականութիւնը աւարտեց երիտթուրքերու սկսած աշխատանքը՝ հայկական ինչքերու իւրացումով իրականօրէն անհիմն ու մարդկայնօրէն դատապարտելի ձեւերով:

Սոյն հրատարակութիւնը կու գայ ըսելու, թէ Ցեղասպանութեան պատմական ճանաչումը կ՚ենթադրէ, ըստ միջազգային օրէնքի, իրաւական ճանաչում, որովհետեւ Ցեղասպանութեան ոճիրը անժամանցելի է, անկախ անոր թուականէն ու զայն գործադրողներու անհետացումէն. (Մ. Ա. Կ., 26 Նոյեմբեր 1968, բանաձեւ թիւ 2391):

ԺԵՆՈՍԻՏ Է ԹՐԱՆՍՄԻՍԻՈՆ GENOCIDE ET TRANSMISSION

HELENE PIRALIAN

Այս գիրքը վերլուծական նոր մօտեցումով կ՚արծարծէ Ցեղասպանութեան հարցը եւ անոր «փոխանցումը» (կամ «աւանդը»):

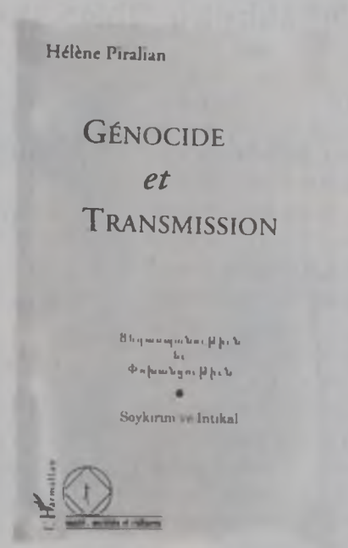

Հրատարակուած է 1994ին, Լ՚Արմաթթան հրատարակչատան կողմէ: Հեղինակն է Հելէն Փիրալեան՝ փիլիսոփայ եւ հոգեբան:

Հայասպանութենէն մեկնելով՝ հեղինակը հարց կու տայ, թէ արդեօք Ցեղասպանական օրագիրը կը միտի՞ հաւաքականութեան մը ամբողջ ոչընչացնելէ անդին երթալ ու քանդել նաեւ «փոխանցման» անհրաժեշտ հիմքերը, ինչպէս նաեւ հարցադրումներ կը կատարէ նմանաւորինակ իրողութեան մը հետեւանքներուն շուրջ, յատկապէս վերապրողներու ժառանգորդներուն վերաբերեալ:

Կը վերլուծէ նախ այն պատճառները, որոնք կը մղեն հայերը այսքան տարիներ ետք արդարութիւն պահանջելու:

Հեղինակը կը մեկնաբանէ, թէ Ցեղասպանութեան հերքումը վերապրողներուն համար համազօր է «ոճիրի», որ խնդրոյ առարկայ կը դարձնէ նոյնինքն իրենց գոյութիւնը:

Աւելի՛ն. հեղինակը կապ կը ստեղծէ 1915ի Ցեղասպանութեան եւ Ազրպէյճանի հայերու ջարդերուն միջեւ: Հեղինակը կը հաստատէ, թէ ազերիները ժառանգած են բռնատէր Թուրքիոյ մը աւանդները:

Հեղինակը կ՚եզրակացնէ, թէ Ցեղասպանութեան հերքումն ու Թուրքիոյ մուտքը Եւրոխորհրդարանի մէջ, «յետադարձ ռումբ» մըն է, որ անվարանօրէն պիտի վերադառնայ նոյնինքն անոնց դէմ, որոնք օրինականացուցած էին բռնի ուժի անպատիժ յաղթանակը, մասնակից դառնալով Թուրքիոյ հերքումի քաղաքականութեան:

ԼԱ ՄԵՄՈՒԱՐ ՏԻՒ ՍԻԵՔԼ (La Mémoire Du Siècle) ԼԸ ԺԵՆՈՍԻՏ ՏԷ Ջ'ԱՐՄԵՆԻԷՆ «Le Génocide Des Arméniens»)

ԺԵՐԱՐ ՇԱԼԵԱՆ

ԻՎ ԹԵՐՆՈՆ

Սոյն գիրքը վաւերական եւ ամբողջական ներկայացումն է 1915ի Հայասպանութեան: Հոն կը պարզուին թուրանական ծրագիրները, տեղահանութեանց եւ ջարդերուն պատկերները, 1914ի Ա. Աշխարհամարտի պայմաններուն ընկերացող բոլոր իրադրութեանց ընդմէջէն:

Գիրքը կ՚անդրադառնայ նաեւ Հայ Յեղափոխական շարժման ծագումին, նպատակներուն, ինչպէս նաեւ կը վերլուծէ անոր գործելակերպն ու թիրախը եւ ձեռք ձգած նուաճումները:

Այս առաջին բաժինն կը յաջորդէ վաւերագրական փաստաթուղթերու շարքի մը մէկտեղումը, որ ազգի մը բնաջնջման անհերքելի փաստը կը կազմեն, եւ որոնց մասին Amnesty International իրաւացիօրէն ըսած է. «Ժերար Շալեան եւ Իվ Թերնոն լոյս կը սփռեն վաւերաթուղթերու վրայ, որոնք անհերքելիօրէն կը վերաբերին այս դարու մեծագոյն ողբերգութիւններէն մէկուն»:

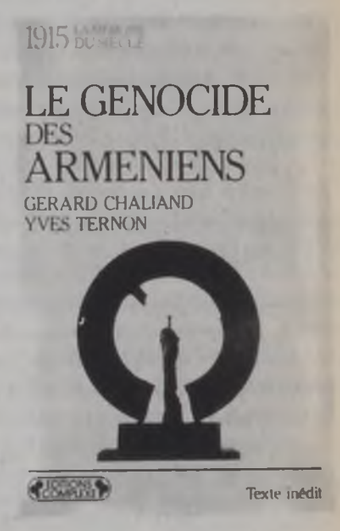

Այս փաստաթուղթերը կ՚ընդգրկեն պաշտօնական վաւերաթուղթեր հրատարակուած Ա. Աշխարհամարտի աւարտին, գերմանական թղթածրարներ, որոնցմէ կարելի է նշել տքթ. Լեփսիուսի պատրաստած գաղտնի տեղեկագիրը հայկական ջարդերուն մասին, ինչպէս նաեւ՝ անգլիական թէ կագիրը հայկական ջարդերուն մասին, ինչպէս նաեւ՝ անգլիական թէ ամերիկեան թղթածրարներ:

Այս բոլորին կը յաջորդեն նկարներու բաժին մը (13 նկարներ), որ անառարկելիօրէն կը ցոլացնէ Թուրքիոյ հակահայ մոլուցքն ու մարդասպանական ջիղը:

Երրորդ բաժինը կը վերլուծէ Ցեղասպանութեան յաջորդող հանգրուանը, որ կ՚ընդգրկէ միջազգային այլազան ատեաններու կողմէ Ցեղասպանութեան հանաչումը:

Վերլուծական ակնարկով մը Ժերար Շալեան վերջաբանին մէջ կ՚անդրադառնայ հայկական Սփիւռքին, ինչպէս նաեւ՝ հայկական պահանջատիրութեան ուղիին, որ երկար պայքարէ ետք ձեռք կը բերէ 1986ի ՄԱԿի Մարդկային Իրաւանց Ենթայանձնախումբի հանաչումը եւ ապա՝ 1987ի Եւրոխորհրդարանին հանաչումը, եւ այս՝ թուրք պետութեան հերքումներուն դիմաց:

Գիրքը իր վերջաւորութեան կը բովանդակէ նաեւ հայկական դէպքերու ժամանակագրութիւնը:

ԼԱ ՓՐՈՎԷՆՍ ՏԸ ԼԱ ՄՈՐ «LA PROVINCE DE LA MORT»

LESLIE A. DAVIS

Archives américaines concernant le génocide des Arméniens 1915

(Editions complexe)

Մեծ կարեւորութիւն ներկայացնող վաւերագրական գիրք մը: Այս խորագրին տակ խմբուած են ամերիկացի «Consul» Leslie A. Davisի գիրերը՝ ուղղուած իր կառավարութեան, որ մինչեւ 1917 չեզոք դիրք մը կը պահէր: Այդ գրութեանց համբով ան կը պատմէր Հայ ժողովուրդի զանգուածային տեղահանութիւնն ու 1915ի ջարդերը՝ այն քաղաքին մէջ, ուր ան կը պաշտօնավարէր:

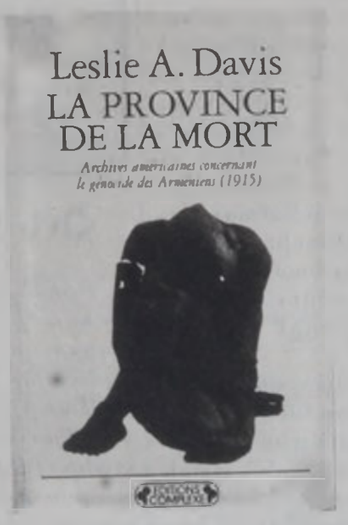

Առաջին համաշխարհային պատերազմի ընթացքին Օսմանեան կայսրութիւնը, որ օրին կը կառավարուէր երիտթուրքերու կողմէ, Անատոլու ամբողջ հայութիւնը կը տեղահանէր. այս «տարագրութեան ընթացքին հայութեան կէսէն աւելին կը մահանար:

Պետութեան պահանջին վրայ, Leslie A. Davis 1917-1918 տարիներուն կը պատրաստէր տեղեկագիր մը, որուն մէջ, Davisի կարծիքով, Հայ ժողովուրդի ֆիզիքական բնաջնջման կազմակերպիչն են Երիտասարդ թուրքերը անվարանօրէն:

Սոյն վաւերաթուղթերը բացայայտուեցան Միացեալ Նահանգներուն մէջ 1989ին:

Իվ Թերնոն կը ներկայացնէ 1986ի ՄԱԿի մարդկային իրաւանց ենթայանձնախումբին իսկ կողմէ Ցեղասպանութիւն որակուած դէպքերու ընդհանուր շրջագիծը:

Կ՚արժէ յիշել, թէ նախաբանը բացնամակ մըն է՝ ուղղուած Իվ Թերնոնի կողմէ, թրքական տեսակէտը կամ Ցեղասպանութեան փաստը ժխտող անձնաւորութեանց, որոնցմէ է Պեռնարտ Լուիզ, որ ընդունելով հանդերձ 1915ի դէպքերուն ցաւալի ընթացքը, անոնց պատասխանատու չի նկատեր կազմակերպող թուրք կառավարութիւնը:

Արուեստի Աշխարհէն

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐՈՒՄՆԵՐ՝ ԳԵՂԱՆԿԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

ԵՐԿՈՒ ԻՒՂԱՆԿԱՐՆԵՐ ԿԸ ՊԱՏԿԵՐԵՆ ՊԵԹՀՈՎԷՆԻ ՈՒՆԿՆԴՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՀ ՄԸ

Երաժշտութեան ծիրին մէջ ամէնէն դժուար պատկերելին ունկնկրութիւնն է: Խարկանոցի համազօր կրնայ բուլնման արարք մը՝ ոչինչ բնելու պէս բան մը, մինչեւ որ մէկը մտածէ, համերգասրահին մէջ իր կողքին նստած ունկընդիրներուն կեցուածքին մասին: Երէ մէկ կողմ ձգենք այն անբացատրելի մարդիկը, որոնք ամբողջ համերգին տեւողութեան «կը խաղան» յայտագիրի գրքոյկին հետ եւ, փոխանակ բեմը դիտելու, իրենց աչքերը կը գամեն յայտագիրին վրայ, անվերջ «կարդալով» միեւնոյն տողերը, ապա ունկնդիրներու մէջ կը տեսնենք այն «խոովայոյզ» հոգիները, որոնց գլխաւոր նպատակն է զգացնել, թէ որքա՜ն խորապէս զգացուած են, նաեւ՝ այն «հասկցողները», որոնք իւրաքանչիւր պատեհ առիթի կը շարժեն իրենց գլուխը եւ իրենց «մասնակցութիւնը» կը բերեն տեսակ մը իրենք իրենց խմբավարի հովեր տալով...: Կան նաեւ անոնք, որոնք այնքան համայուած կ'ըլլան, որ կը թուի, թէ արբուն «բնացած» կը մնան ամբողջ համերգին ընթացքին:

«Լիսցը՝ դաշնակին դիմաց»
գործ՝ Ժոզէֆ Տանհաուզէրի (1840)

ՏԱՆՀԱՈՒԶԵՐԻ ՈԳԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Նորածաւութիւնը եւս իր բաժինը ունի ունկնկրութեան պատմութեան մէջ: Քովի սիրնակներուն մէջ երեւցող գեղանկարները կը պատկերեն Բանի մը սերունդ առաջ Պերհովէնի երաժշտութիւնը ունկնկրող մարդոց համախմբումները: Առաջինը՝ Ժոզէֆ Տանհաուզէրի «Լիսցը՝ դաշնակի վրայ» գեղանկարն է, գծուած՝ 1840ին: Անիկա կը ներկայացնէ առանձնաշնորհեալներու խումբ մը՝ բաղկացած 6 հանճարներէ. երաժիշտներ Ռոսինի եւ Փականինի (ոտքի՝ միասին), վիպագրուելի Ժորժ Սանա (արական հագուստով), նստած՝ գրագէտ Ալեքսանդր Տիւմայի կողքին, որոնց եռին կանգնած է գրագէտ Վիքթոր Հիւկօ, իսկ դաշնակի վրայ կը նուագէ հունգարացի յօրինող եւ դաշնակի պատկերուած դէմքերուն եւ ձեռքերուն դիրքերը՝ «գմբէթաւորում»:

Գեղանկարին ստեղծումէն 13 տարի առաջ արդէն մահացած է Պերհովէնը: Թէեւ վիպագրաշտ ժամանակաշրջանի առաջնորդ հանճարներու այսպիսի համախմբում մը հաւանաբար բնաւ տեղի չէ ունեցած, սակայն անոնց մեծ մասը անձնական յիշատակներով կապուած է Պերհովէնի: Անոնց շարքին է նաեւ արուեստի 9րդ մարդը՝ նոյնիսկ գեղանկարիչը, որ Պերհովէնի մահէն եամ անոր դէմքը ծեփած է կարագով եւ գանով, որպէսզի անմահացնէ անոր մահուան դիմակը: Այս դիմակը, իր հերթին, օգտագործուած է գեղանկարին մէջ երեւցող դաշնակին վրայ դրուած կիսանդրիին համար: Իրրեւ բարեպաշտական վերջին արարք, ան Պերհովէնի խեղճականացուած կիսանդրին կը միացնէ իր գեղանկարած յարգանքի զգացումին:

«Պեթհովէն» -
գործ՝ Լիոնելլօ Պալեսթրիերիի (1900)

ՊԱԼԵՍԹՐԻԵՐԻԻ ՎԱԽԸ

Նուիրումի այլ տեսակի զգացումով մը համակուած է Լիոնելլօ Պալեսթրիերիի «Պերհովէն» գեղանկարը (գործուած՝ 1900ին), ուր պատկերուած թափթփած հագուստներով նուագողները, կը թուի, թէ դուրս եկած են Վերդիի «Լա Պոէմ» օփերան կատարող նուագախումբէ մը, ջուրակի յատուկ հատանուագ (*սոնատ*) նուագելու համար: Վիպագրաշտ ուշ ժամանակաշրջանին աշխարհի հարցերուն հանդէպ վախ մը փոխարինած է սկզբնական շրջանին ոգեւորութիւնը: Տանհաուզէրի գեղանկարին մէջ դէպի երկինք թարձրացուած կամ դէպի յատնենութիւն ուղղուած աչքերը այժմ՝ վար կը նային: Պերհովէնի դասագիրքը փոխուած է: Ան վերածուած է չարչարուած սրտակից հոգիի մը, որ կը փնտռէ կեանքի իմաստը: Անոր երաժշտութիւնը առաջինն է, որ առանց բնկրկելու կը դիտէ մարդկային տառապանքին խորերը: Ունկնկրիներէն մէկը զրեթէ անձնասպանական հոգեվիճակով, կը թուի, թէ կը սուզուի դէպի ներսի խորը:

Ինչպիսի սրամտութեան մէջ որ են ունկնկրիները, գլխաւոր պատնառը Պերհովէնն է: Ան երաշխաւորական Պանթէոնի բազմորդ եղած է այն օրէն, երբ Տանհաուզէր առաջին հարազատ մահապիմակը յանձնած է Լիսցի: Այդ մահապիմակին հետաւոր մէկ տարբերակը, որ պատկերուած է Պալեսթրիերիի գեղանկարին մէջ, կը միացնէ երկու գեղանկարները: Պալեսթրիերիի պոհեմեան պարզուկակ սենեակին մէջ անիկա կախուած է խորքի պատէն եւ կ'ուշխէ, որեւէ յատուկ իրադարձութիւնէն զուրկ սենեակին վրայ: Անոր տակ դրուած են խազագրուած թուղթեր, իսկ գետնին ոչինչ կայ, բացի պարապութենէն, զոր կ'ներկայացնէ, թէ կը բրբռայ նոյնիսկ հատանուագներով: Երկու գեղանկարներուն մէջ Պերհովէնի գլուխը բնկնաւոր յօրինուածին կենտրոնն է կորիզն է: Հոնկէ, նատագայող ուժերը իրարու կը զօդեն պատկերուած դէմքերը, ձեռքերը ոտքերն ու իրերը, փոխաբերական պարզ պատկեր մը դառնալով Պերհովէնի կենսաբար եւ համապարփակ արուեստին համար:

ՅԱՐԱՏԵՒՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՆԻՇ

Բրիտանացի բեմադրիչ եւ յօրինող Անտրիւ Լլոյտ Ուեպբրի աշխարհահռչակ «Բեբրց» երաժշտական թատերգութիւնը, որ հիմնուած է բրիտանացի մեծանուն բանաստեղծ Թի. Էս. Իլիոթի բանաստեղծութիւններուն վրայ, այժմ արձանագրուած է մրցանիշներու գիրքերու մէջ, իբրեւ աշխարհի ամէնէն աւելի երկար ժամանակի վրայ ներկայացուած երաժշտախառն թատերգութիւն: Անիկա ներկայացուած է 6138 անգամ:

«Բեբրց»ը առաջին անգամ բեմադրուեցաւ 1981ին, Լոնտոնի Նիւ Լանտրն Թիեթրին մէջ: Այնուհետեւ ներկայացուած է աշխարհի գանգան թատերասրահներուն մէջ, գոյացնելով աւելի քան 1.5 միլիառ տոլար: Այս օրերուն Նիւ Եորքէն մինչեւ Թոքիո, «Բեբրց»ը կը ներկայացուի Լլոյտ Ուեպբրի կազմած 9 թատերախումբերուն եւ երգչախումբերուն կողմէ:

Ամէնէն աւելի ներկայացուած նախորդ երաժշտախառն թատերգութիւնը «Լ. Բորոս Լայն» անունով Պրոտուէյի արտադրութիւնն էր:

«Բեբրց»ը միայն մէկն է մեծահարուստ երաժիշտ եւ բեմադրիչ Անտրիւ Լլոյտ Ուեպբրի մեծ ժողովրդականութիւն գտած երաժշտախառն թատերգութիւններէն, որոնց շարքին է «Ֆանթըմ Ասֆ Տը Օփերա»ն, «Էվիթա»ն եւ «Սանսէթ Պուլվար»ը:

ՊՐՈՒՔՆԷՐԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՇԱՐՔԸ

Մերօրեայ ունկնկրիներուն դժուար է «վանառել» ուրսարիացի երգեհոնահար եւ յօրինող Անրոն Պրուքնէրի (ապրած է 1824-ին 1896) երկարաշունչ եւ խոովայոյզ ստեղծագործութիւնները: Վիեննացիք եւս բաւական ժամանակ եամ բնդունեցին այս բարեպաշտ երգեհոնահարին համանուագները (*սիմֆոնի*): Վիեննայի ֆիլհարմոնիք նուագախումբը մերժեց նուագել անոր առաջին համանուագը, որովհետեւ շատ «կատաղի» է: Իսկ երբ Պրուքնէրը ի՛նք դեկավարեց նուագախումբը իր երրորդ համանուագին առաջին ելոյթին, ունկնկրիներուն մեծ մասը նուագը չաւարտած հեռացաւ սրահէն: Մարդոց նախասիրութիւնը Պրամզն էր, իսկ Պրուքնէր չէր ծածկեր իր համակրանքը Վակնէրի հանդէպ: Սակայն ի վերջոյ ան ընդունուեցաւ, եւ երբ մահացաւ 72 տարեկանին, վիեննացիք արժանի յարգանք մատուցեցին անոր:

Լոնտոնի սիմֆոնիք նուագախումբին վարչական պատասխանատուին խոստովանութեամբ, Պրուքնէրի ստեղծագործութիւններէն բաղկացած յայտագիր մը կը նշանակէ. «նիւթական վնաս»: Այսուհանդերձ ան երեք տարի առաջ մտածած է «բախտախաղ» մը խաղալ, ծրագրելով այս տարի մինչեւ Ապրիլ ներկայացնել Պրուքնէրի 10 համանուագները, զանոնք «գոյգելով» Մոցարթի ստեղծագործութիւններուն հետ, որոնց վայելած ժողովրդականութիւնը անսահման է: Պրուքնէրի գործ, անբափանց եւ նուազ կանոնաւոր երաժշտութիւնը կը հակադրուի Մոցարթի երաժշտութեան յստակ կառուցուածքին:

Պրուքնէրի համանուագներուն ամբողջական շարքը ներկայացնելը հազուադէպ երեւոյթ է: Ելոյթներուն առաջին հանգրուանի տոմսակները արդէն սպառած են: Իսկ երաժշտական բնեռադատները զարմացած՝ ի տես այս երեւոյթին:

Շարժապատկեր

«ՊԻԱՆՏ ՌԱՆԿՈՒՆ» ԿԸ ՓՈՐՁԷ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ԳՏՆԵԼ

Քաղաքական նիւթ արծարծող ժապաւէններու սիրահարները բնականաբար պիտի խանդավառուին այս ժապաւէնով, իսկ Երդ արուեստի աշխարհի մասնագէտներ շատ աւելի մօտէն կը հետաքրքրուին «Պիանո Ռանկուն»ով, մանաւանդ որ բրիտանացի բեմադրիչ Ճոն Պուրման ճոխ անցեալ մը ունի իր ետին «Տիլիվրքիս» (չորս ամերիկացի թիավարողները, որոնք Ամերիկայի բնութեան գիրկին մէջ իրենց դէմ կ'ունենան բրնութիւնը, մեծ խանդավառութիւն ստեղծած իր «Տիւրիլինկ Պանինգ» երաժշտութեամբ), «Զարտոզ» (գիտաբերեւակայական պատկերներով) «Էքսքալիպուր» (Անգլիոյ դիւցազներգութենէն), «Հոպ Էնտ Գլորի» (Պուրմանի յուշերը Բ. Աշխարհամարտէն) եւայլն:

Ժապաւէնին անունը նիւթը կը մատնէ: Մայրագոյն Արեւելքի երկիրներէն՝ Պիրմանիոյ մասին է, որուն մայրաքաղաքը Ռանկունն է: Քարտէսի վրայ դժուար է գտնել վերոյշեալ երկիրն ու մայրաքաղաքը: Երկիրը այժմ կը կոչուի Միանմար, իսկ մայրաքաղաքը՝ Եանկոն:

Դէպքը տեղի կ'ունենայ 1988ին: Իր երկրին՝ Միացեալ Նահանգներու մէջ քստմնելի ոճիրի մը հետեւանքով, իր ամուսինն ու գաւակը կորսնցուցած կին մը՝ Լօրա Պաուման (Փաթրիսիա Արքէթ) մուռնալու համար իր կսկիծը, կ'ուզէ շրջան մը փոխել իր շրջանակը եւ իր քրոջ առաջարկին ընդառաջելով, կը մեկնի Մայրագոյն Արեւելքի ամէնէն անծանօթ եւ ինքն իր մէջ կծկուած երկիրը՝ Պիրմանիա:

Պենկլատէշի եւ Թայլէնտի միջեւ գտնուող այս երկիրը այնքան մը «մոռցուած» կամ «ծածկուած» է, որ Քամպոտիոյ, Թիան Ան Մէն (Զինաստան) արիւնահեղութիւններուն պէս դէպքերը պատահած են հոն, սակայն վրիպած են մամուլի աչքերէն...

Խումբ մը գրօսաշրջիկներու հետ, Լօրա պուտաներուն նախահայրերն ու անոնց միսարիմ սրբատեղիները այցելելէ եւ ըմբշխնելէ աւելի, կ'ուզէ հետեւիլ երկրին քաղաքական անցուդարձերուն, դէպքերուն, ցոյցերուն, առեւանգումներուն, չարչարանքի եւ սպանութիւններուն, անշուշտ մերթ ընդ մերթ յիշելով իր ամուսնոյն եւ գաւակին պատահած դէպքերը:

Լօրա կը մօտենայ ժողովուրդին, ըմբոստ խմբակներուն, որոնք կը պայքարին ազատութեան եւ ծանօթ գրագիտուհի Սուն Կիւ Զիի (1992ի Նոպէլի խաղաղութեան մրցանակիր) համար, ուղեղայուսքի ենթարկուած բանակային վարչակարգին դէմ:

Լօրայի յարաբերութիւնները՝ ըմբոստ ժողովուրդին հետ, շատ աւելի կը սերտանան: Մինչեւ իսկ ան կը դառնայ անոնց մեղսակիցը, ազատարարն ու պայքարողը մինչեւ...

*
* *

Սրսփլեցնող հարուստ այս ժապաւէնը մեծ խանդավառութիւն կը ստեղծէ, սակայն չունի յատուկ խորք: «Պիանո Ռանկուն»ը չունի Մթէնլի Քիւպրիքի ակնոցով դիտուած Վիեթնամը՝, «Ֆուլ Մեթլ Ճէքը»ր, *Օլիվըր Սթոնի* «Փլաթունի»ր կամ *Ռոլան Ժոֆֆի* նկարագրած «Բիլինկ Ֆիլտազ»ը: Քամպոտիա՝ երկսեռներուն կողմէ), խօսակցութեան ոճով, տերեւով չինուած ծխախոտով եւայլն:

Արդեօք այս ժապաւէնը պիտի կարենայ՝ աշխարհին ծանօթացնել Պիրմանիոյ կամ այժմ Միանմարի տագնապը, իր բանակայիններու խունթայով, ըմբոստ ուսանողներով, Թայլէնտի սահմանը գրտնուող այլախոհ Քարէն ժողովուրդի գիներով...

Փաթրիսիա Արքէթ՝ Ռանկունի (կամ Եանկոն) մէջ...

... եւ Թայլէնտի սահմանին վրայ, ըմբոստ ուսանողներու հետ:

Հակառակ Փաթրիսիա Արքէթի ներկայութեան, ժապաւէնը սպասուած հետաքրքրութիւնն ու ժողովրդականութիւնը չունեցաւ Լիբանանի մէջ: Այժմ, երկրորդ փորձ մը կը կատարուի:

Ե. Ա.

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԺԱՊԱՒԷՆՆԵՐԸ

«Պիանտ Ռանկուն»ի (Ռոլիզէ) կողքին կը ցուցադրուին.«ՆԻՔՍԸՆ» (Միթէ, Սաձէս).- Օլիվըր Սթոնի բեմադրած վերջին ժապաւէնը: Այս անգամ Ռենետին չէ, այլ 37րդ նախագահը, *Ռոնալդ Ռէյգանի* հերոսը՝ Նիքսըն: Դերասանութիւն Լ.Ֆոքսի Հուփքինգի:

◆«*ՏԻ ԱՄԵՐԻՔԸՆ ՓՐԵԶԻՏԸՆԹ*»(Ռոնքորտ, Փլանէթ).- Ռոպ Ռայնըր այլ ոճով կը ներկայացնէ նախագահ մը: Դերասաններ՝ Մայքլ Մակլըս եւ Անէթ Պենինկ:

◆«*ՇԷՅԽԱ*» (*Փրեզիտանս*).- Լիբանանի իրական կեանքէն առնուած արկածախնդրական ժապաւէն մը, տեղական պատրաստութեամբ: Բեմադրութիւն Լէյլա Ասաֆի: Հազիւ 10 տարեկան աղջընակ մը իր շուրջ հաւաքելով տղաք. *կէնկ* մը կազմած է:

◆«*ԺՈՒՄԱՆԺԻ*» (*Լլտորատո եւ Լատիաս*).- Փոքրերու համար. «*սփեշըլ իֆեքթ*»ներով հարուստ եւ Ռոպին Ուիլիամսի դերասանութեամբ ժապաւէն մը:

◆«*ԼԷ ԶԱՆԺ ԿԱՐՏԻԷՆ*» (*Փլանէթ՝ Ռասլիք եւ Զուք*).- Կատակերգութիւն մը, բեմադրութեամբ Ժան Միշէլ Փուարէի:

◆«*ՖՈՐԿԼԷԹ ՓԷՐԻՍ*» (*Ամփիր եւ Էսփաս*).- Դիժուար է մոռնալ լոյսերու քաղաքը, մանաւանդ Տեպրա Ուինկըրի ներկայութեամբ:

◆«*ՍԱՏԸՆ ՏԷԹ*» (*Փլանէթ եւ Զուք*).- Ժան Ռլոտ Վան Տամի սիրահարներուն համար...

◆«*ՊԷՏ ԱՖ ՌՈԶԸՍ*» (*Լա Միթէ*).- Սիրային ժապաւէն մը:

Մայքլ Կոլտընպէրկի բեմադրած ժապաւէնին մէջ դեր ստանձնած են Ռրիս Ալէյթը եւ Մէրի Սթիուրթ Լ.Ֆոքսրսը:

◆«*ԱՅ. ՔԻԻ.*» (*Փլանէթ*).- Ուալթըր Մէթաու կը խաղայ փրոֆ. Այնշթայնի դերը, իր կողքին ունենալով երիտասարդ զոյգ մը. գիտա-երեւակայական նիւթեր շօշափող բայց երգիծախառն ժապաւէն մը:

◆«*ԱՆՏԸՐ ՍԻԹ - 2, ՏԱՐՔ ԹԵՐԻԹՈՐԻ*» (*Սարուլլա, Սաձէս, Ամպասատ եւ Փրեզիտանս*).- Արկածախնդրական ժապաւէն մը, ուր կան պատանդներ եւ լարուած մթնոլորտ:

◆«*ՍԵԻԸՆ*» (*Միթէ*).- Ոստիկանական ժապաւէն մը, իր բազմաթիւ «յատկանիշներով»:

◆«*ԿՈԼՏԸՆԱՅ*» (*Փլանէթ, Քասլիք եւ Զուք*).- Ձէյմս Պոնտն ու հոչակաւոր 007 թիւր վերադարձած են: Նիւթն ու մթնոլորտը նոյնն են: Կատարելագործուած պատրաստութիւն: Բեմադրութիւն՝ Մարթին Քեմպրրի, իսկ դերասանութիւն՝ Փիրս Պրոսնանի:

ԵՐԲ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ ԼԱՒ ՉԻ ՀՆՉԵՐ...

Վերջերս Բրիտանիոյ մէջ ներկայացուեցաւ երաժշտախառն թատերգութիւն մը, տեղէ տեղ ճամբորդող դահիճի մը մասին: Բրիտանացի թատերագէտներ քննադատութեան թիրախ դարձուցին զայն, իսկ բեմադրիչը իր ներկայացումները յաջողցնելու համար խոստացաւ դժգոհ հանդիսութիւններուն վերադարձնել անոնց վճարած տոմսակին գինը, եթէ անոնք փափաքին դադարին հեռանալ սրահէն:

«*Տը Ֆիլտ Աֆ Ամպրոսիա*» երաժշտախառն թատերգութիւնը տեղադրուած է Ամերիկայի հարաւային շրջաններուն մէջ: Անիկա կը պատմէ 1918ին ելեկտրական աթոռը բանտէ բանտ տեղափոխող դահիճի մը պատմութիւնը, որ ի վերջոյ կը սիրահարուի գերմանուհիի մը, զոր սպաննելու պարտաւորութիւնը ունի:

Բրիտանացի քննադատներ «անճաշակ», «այլանդակ» եւ «դատապարտուած» որակեցին զայն: Քննադատութեան յաջորդող երկու շաբաթներուն ընթացքին հանդիսատեսները ազատ էին դադարին հեռանալու սրահէն... վերատիրանալով իրենց վճարած դրամին:

ՀԻՆ ԶՈՒԹԱԿԻՆ ՔԱՂՑՐ ՁԱՅՆԸ

Բրիտանացի մասնագէտներ կը հաստատեն այն, ինչ որ երաժիշտներ միշտ ըսած են. հին ջութակները աւելի քաղցր կը հնչեն...: Իսկ գաղտնիքը այն է, թէ որքան յաճախ կը նուագուին:

Մախրիի (կոնարեր ծառատեսակ - սփրուս) փայտը վերջերս ուսումնասիրութեան նիւթ դարձած է Բրիտանիոյ Սաութ Պէնֆ համալսարանին մէջ: Այս փայտը յաճախ կը գործածուի ջութակ շինելու համար եւ ի պատուի է ձայնի վրայ ազդելու իր տարբեր յատկութիւններով:

Ուսումնասիրութիւնը ցոյց տուած է, թէ որքան շատ թրթռայ փայտը, այնքան նուազ ձայն կը բանտարկէ իր մէջ, ինչ որ ջութակը աւելի հնչեղ կը դարձնէ: Երբ Մախրիի փայտէ շինուած ջութակը յաճախ կը նուագուի, անոր խոնաւութիւնը կը պակսի եւ աւելի կը կարծրանայ. Ասիկա արդիւնք է անոր պարտադրուած տեւական թրթռացումներուն:

Պատրաստեց՝ Լ. ԿԻԼԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

Մարզական Մարզական

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԴԱՇՏԵՐԷՆ

ԱՅՆՏՀՈՎԸՆ, ՓՈՐԹՕ ԵՒ Ֆ.Ք. ՊՐԻՒԺ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Շարաթավերջին, Հոլանտայի ախոյեանութեան 25րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքերուն վրայ Վալվիք - Այնտհովրն մրցումին, յառաջապահ Լուք Նիլիս (Փ. Ս. Վ.) բացաւ մրցումին հաշիւը (10րդ), բայց 5 վայրկեան ետք, Վալվիք նշանակեց հաւասարութեան կոլը:

Ֆրանք Տը Պէօր, որ բացաւ Այաքսի կոլերոն հաշիւը:

Հակառակ անոր, որ Այնտհովրնէն կը բացակայէր խմբապետ Արթիւր Նուման (Վիրաւոր), բայց անոր խաղընկերները՝ Եափ Սթէմ (40րդ) եւ Մարսիանո Եոնք (45րդ) արդիւնքը բարձրացուցին երեքի:

Այաքս, որ իր դաշտին վրայ կը հիւրընկալէր Թվենթէն, յաջողեցաւ վեց կոլ նշանակել իր մրցակիցին բերդէն ներս եւ ստանալ միայն մէկ կոլ:

Յետսապահ Ֆրանք Տը Պէօր (38րդ), Էտկար Տէյվիտց (39րդ), Փաթրիք Քլիւվէրթ (50րդ), ռուս Անաթոլ Այուբով (53րդ՝ սրխալմամբ իր բերդէն ներս), Քիքի Մուամփա (64րդ) եւ Փիթր Հոէքսթրա (66րդ) նշանակեցին Այաքսի կոլերը, իսկ Թվենթէի կոլը նշանակուեցաւ 68րդ վայրկեանին:

3րդ դիրքը գրաւող Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ 3 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց նախավերջին դիրքը գրաւող Իւթրէխթը:

Հակառակ անոր, որ Ֆէյէնուրտ կը գրաւէ ընդհանուր դասաւորման 3րդ դիրքը ան ախոյեանութեան պայքարէն հեռու է, նկատի առնելով, որ ան 17 կէտ ետ կը մնայ Այնտհովրնէն:

Ստորեւ՝ մրցումներուն արդիւնքները.

Այաքս Ամսթերտամ - Թվենթէ 6 - 1
Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ - Իւթրէխթ 3 - 0
Նայմիկըն - Վիթէս Առնհայմ 0 - 1
Ռոտա Քերքրատ - Կրոնինկըն 0 - 0
Պրետա - Կօ Ընհէտ Իկըլզ 2 - 0
Տէօթինչէմ - Վոլենտամ 1 - 0
Սփարթա Ռոթերտամ - Հիրենվին 5 - 2
Վալվիք - Փ.Ս.Վ. Այնտհովրն 1 - 3

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ՄՐՑ.	ԿԷՏ
1.- Փ. Ս. Վ. Այնտհովրն	24	60
2.- Այաքս Ամսթերտամ	23	59
3.-Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ	24	43
4.- Սփարթա Ռոթերտամ	25	41
5.- Վիթէս Առնհայմ	24	39
.....		
16.- Կօ Ընհէտ Իկըլզ	22	16
17.- Իւթրէխթ	23	16
18.- Վոլենտամ	23	14:

ՓՈՐԹՈՒԳԱԼ

Փորթուգալի ախոյեանութեան 25րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող ախոյեան Փորթօ, որ ցարդ միակ անպարտելի կագմն է, 1 - 0 արդիւնքով դժուար յաղթանակ մը տարաւ վերջին դիրքը գրաւող Քամփոմահորենսէի վրայ, այս վերջինին դաշտին մէջ:

Քամփոմահորենսէի մարգիկները յարձակեցան օրուան իրաւարարին վրայ, որ մրցումին վերջին վայրկեանին քոռնոը մը շնորհած էր Փորթոյի եւ անիկա կոլի վերածուեցաւ պրագիլիացի յառաջապահ Էտմիլսըն Փիմենթայի կողմէ:

Իրաւարարը Փորթոյի բերդապահին Վիթոր Պայիայի կարմիր քարտ մը տուաւ, երբ ան բռունցքի հարուած մը տուաւ Ֆետերասիոնի մէկ պատասխանատուին՝ Փետրօ Մորչեայի:

Մրցումէն ետք, Փորթոյի համակիրները ստիպուեցան աւելի քան մէկ ժամ դաշտին մէջ մնալ, մինչեւ որ Քամփոմահորենսէի համակիրները ցրուին, կ'ուղղուէր ապա ոստիկանութիւնը թոյլ տուաւ, որ անոնք դաշտէն հեռանան:

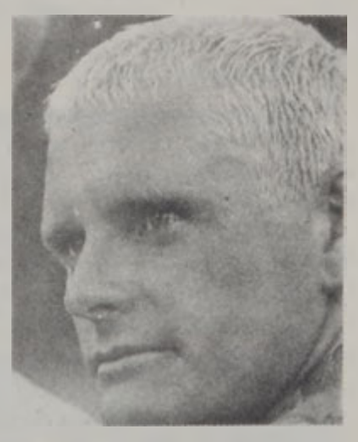

Փոլ Կէսքոյն:

Փորթոյի բերդապահը՝ Վիթոր Պայիա, որ կարմիր քարտ ստացաւ:

Փորթօ այժմ 14 կէտի առաւելութիւն ունի իր անմիջական մրցակիցին՝ Պենֆիքայի վրայ, իսկ 13 կէտի առաւելութիւն մը՝ 3րդ դիրքը գրաւող Պոռիսթայի վրայ:

Պենֆիքա 2 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց 16րդ դիրքը գրաւող Զաւէսը, իսկ Պոռիսթա 2 - 0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց 9րդ դիրքը գրաւող Պրակայէն:

4րդ դիրքը գրաւող Սփորթինկ Լիզպոն 5 - 0 արդիւքով յաղթական վերադարձաւ 7րդ դիրքը գրաւող Մարիթիմոյի դաշտէն:

Ստորեւ՝ մրցումներուն արդիւնքները.

Սալկէյրոշ - Պելենենսես 1 - 3
Ֆելկէյրաս - Կիմարաէշ 0 - 3
Պրակա - Պոռիսթա 2 - 0
Էէյրիա - Ժիլ Վիսենթէ 2 - 0
Ֆարենսէ - Լեքա 2 - 0
Մարիթիմօ - Սփորթինկ 0 - 5
Պենֆիքա - Զաւէս 2 - 0
Քամփոմահորենսէ - Փորթօ 0 - 1

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ՆՇ.	ՍՏ.	ԿԷՏ
1.- Փորթօ	69	11	67
2.- Պենֆիքա	41	23	53
3.- Պոռիսթա	45	19	51
4.- Սփորթինկ	52	17	51
5.- Կիմարաէշ	41	27	43
.....			
16.- Զաւէս	27	44	21
17.- Ֆարենսէ	23	37	21
18.- Քամփոմահորենսէ	19	56	17

ՍԿՈՎՏԻԱ

Սկովտիոյ բաժակի մրցաշարքի քառորդ աւարտականին, ախոյեան Ռէյնճրրգ 3 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Գ. դասակարգի Քալեդոնիրն Թիսրլր, հասաւ կիսաւարտականին:

15րդ վայրկեանին, Հոլանտացի Փիթըր Վան Վոսրնի փոխանցումը, որ Պրայրն Լաուտրուփի, կոլի վերածեցաւ Թիսրլի յետսապահ Պրայրն Թոմսընի կողմէ, որ կը փորձէր պարզապէս գնդակը հեռացնել դանիացիին առջեւէն:

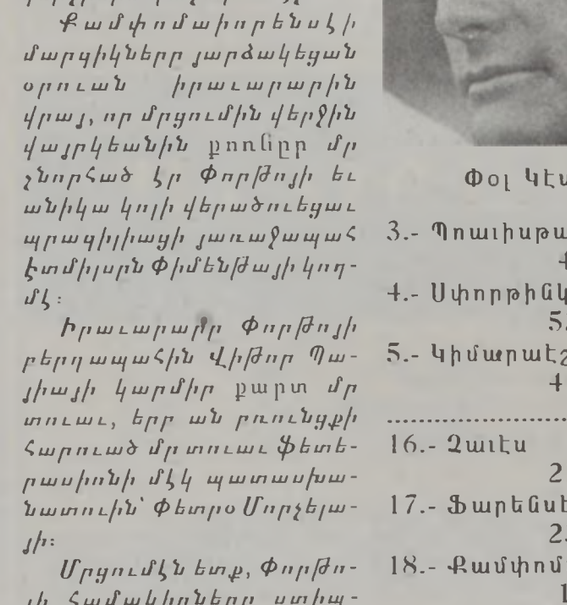

35րդ վայրկեանին, Լաուտրուփ փոխանցում մը կատարեց անգլիացի միջնապահ Փոլ Կէյսքոյնի, որ 15 մեթրէն գօրաւոր հարուածով մը խորտակեց Ճիմ Քայտրրի բերդը, նշանակելով Ռէյնճրրգի երկրորդ կոլը:

Ա. կիսախաղաւարտէն եօթը վայրկեան առաջ, Պրայրն փոխանցում մը կատարեց Նոյնինքն Կէյսքոյնի, որ գլխու հարուածով նշանակեց Ռէյնճրրգի 3րդ կոլը:

Կէյսքոյն, որ անցեալ Յուլիսին Լացիո Ռոմայէն միացաւ Ռէյնճրրգի (փոխան՝ 6.57 միլիոն տոլարի) երեք տարուան համար պայմանագրութիւն մը կնքած է իր կագմին հետ:

Սելթիք դժուարութեամբ պարտութեան մատնեց Ա. դասակարգի Տանտի Եունայթրտը (2 - 1), իր դաշտին վրայ:

Տանտիի կոլը նշանակուեցաւ 28րդ վայրկեանին: Մինչեւ 88րդ վայրկեանը, կը կարծուէր, որ մրցումին արդիւնքը պիտի մնար անփոփոխ, բայց Հոլանտայի յառաջապահ Փիեռ Վան Հոյտոնք նշանակեց Ռէյնճրրգի հաւասարութեան կոլը: Հոլանտացիին նշանակած կոլէն մէկ վայրկեան ետք, գերմանացի Անտրէաս Թոմ նշանակեց Սելթիքի յաղթանակի կոլը:

Այսպիսով Սելթիք իր 26րդ մրցումին ալ մնաց անպարտելի, իսկ Եունայթրտի մարգիկները մրցումի աւարտէն ետք ծունկի իյնալով ափսոսացին իրենց կրած պարտութեան համար:

Ապրրտին, իր կարգին, պարտութեան մատնեց Էրտրին (2 - 1), իսկ Հարթց 2 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Սէնթ Ճոնսթրնը:

ՊԵԼՃԻՔԱ

Պելճիքայի ախոյեանութեան 26րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Ֆ. Ք. Պրիւժ 2 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք 14րդ դիրքը գրաւող Լոմէլը, աւելի եւս ամրապնդեց իր դիրքը եւ ունեցաւ 62 կէտ:

Անոր անմիջական յաջորդը՝ Անտերլէխթ, 3 - 1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց 7րդ դիրքը գրաւող Հարելպիքէն եւ այժմ 12 կէտ ետ է անկէ:

Ստորեւ 26րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Էքերէն - Սերքըլ Պրիւժ 1 - 0
Ակլսթ - Մոլենպիք 1 - 1
Վարեկէմ - Պեւերէն 1 - 4
Ֆ.Ք. Պրիւժ - Լոմէլ 2 - 0
Սերէնկ - Լա Կանթուազ 2 - 2
Շարլրուա - Լիերս 1 - 1
Անտըրլէխթ - Հարելպիք 1 - 3
Մեքըլէն - Անվէրս 0 - 1
Սենթ Թրիւտըն - Սթնատար Լիեժ 3 - 1

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1.- Ֆ.Ք. Պրիւժ	62
2.- Անտըրլէխթ	54
3.- Լիերս	42
4.- Մոլենպիք	40
5.- Էքերէն	38
.....	
16.- Սերէնկ	26
17.- Պեւերէն	22
18.- Վարեկէմ	16

ՊՈՒԷՅՐՈՒԹԻ ՍԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕԴԱԿԱՅԱՆԻՆ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ԹՌԻՉՔՆԵՐԸ

ԺԱՄԱՆՈՒՄ	ՎԱՅՐ	ԺԱՄ
Ռումանական	Պուքրէշ	00.25
Հոլանտական	Ամսթերտամ	01.50
Միտրլ Իսր	Սիտնի	07.00
Միտրլ Իսր	Ամման	09.55
Միտրլ Իսր	Ապու Տապի	10.20
Միտրլ Իսր	Տաւրան	11.50
Ռուսական	Մոսկուա	13.15
Կալֆ Էր	Պահրէյն	14.00
Միտրլ Իսր	Լառնաքա	16.00
Քուէյթեան	Քուէյթ	16.40
Միտրլ Իսր	Լոնտոն	17.15
Միտրլ Իսր	Հռոմ	18.35
Ա. Մ. Էմիր.	Տուպայ	18.00
Միտրլ Իսր	Քուէյթ	18.45
Ֆրանսական	Փարիզ	19.30
Աւստրիական	Վիեննա	20.00
Օլիմփիք	Ալբնք	21.40
Յորդանանեան	Ամման	22.00

ՄԵԿՆՈՒՄ	ՎԱՅՐ	ԺԱՄ
Ռումանական	Պուքրէշ	02.05
Հոլանտական	Ամսթերտամ	03.00
Ֆրանսական	Փարիզ	08.00
Միտրլ Իսր	Հռոմ	11.00
Միտրլ Իսր	Քուէյթ	12.00
Միտրլ Իսր	Պերլին	12.45
Միտրլ Իսր	Լառնաքա	13.50
Ռուսական	Մոսկուա	14.25
Կալֆ Էր	Պահրէյն	15.00
Քուէյթեան	Քուէյթ	18.10
Միտրլ Իսր	Տոհա– Ապու Տապի	18.30
Միտրլ Իսր	Տուպայ	18.45
Միտրլ Իսր	Ոնտտա	19.00
Միտրլ Իսր	Ամման	20.00
Ա. Մ. Էմիր.	Լառնաքա	19.00
Յորդանանեան	Ամման	23.15

ՄԱՆՉԵՍԹԸՐ ԵՈՒՆԱՅԹԸՏ ՀԱՍԱՒ ԱՆԳԼԻՈՅ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻ ԿԻՍԱՒԱՐՏԱԿԱՆԻՆ

Փիթր Շմայշըլ, որ անառիկ պահեց իր բերդը

Անգլիոյ բաժակի մրցաշարքի քառորդ աւարտականին, Մանչեսթըր Եունայթըտ յաջողեցաւ իր դաշտին վրայ՝ «Օլտ Թրէֆորտ»ի մէջ 2 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնել իր հիւրը՝ Սաութհէմբթընը եւ հասնիլ կիսաւարտականին:

Հակառակ անոր, որ Սաութհէմբթընը կը գրաւէ ախոյեանութեան ընդհանուր դասաւորման 18րդ դիրքը, բայց ան դիւրին պատառ մը չեղաւ Սէրեքս Ֆերկիւսընի կազմին համար, որ դժուարութեամբ 2 կոլ նշանակեց:

Սաութհէմբթընի մարզիկները շատ յաճախ գործի լծեցին բերդապահ Փիթր Շմայշըլը, որ արթուն գտնուեցաւ եւ առիթ չտուաւ, որ հիւրերը կոլ նշանակեն իր բերդէն ներս:

Սաութհէմբթընը, որ նախապէս 1976ի աւարտականին եւ չորս տարի առաջ Եր. հանգրուանի կրկնուած մրցումին պարտութեան մատնած էր Եունայթըտը՝ «Օլտ Թրէֆորտ»ի մէջ, այժմ երրորդ անգամ ըլլալով չկրցաւ պարտութեան մատնել Եունայթըտը:

Մանչեսթրրի կոլերը նշանակեցին ֆրանսացի Էրիք Քանթոնա (49րդ) եւ Լի Շարփ (90րդ): Մրցումին ներկայ էին շուրջ 46 հազար հանդիսատեսներ:

Կիսաւարտականին, Մանչեսթրը Եունայթըտ պիտի մրցի Չելսի - Ուիմպլտընը մրցումին յաղթականին դէմ, անոնցմէ մէկուն դաշտին վրայ:

ՊՈՔԱ ՋԱԽՋԱԽԵՑ ԽՈՒԽՈՒՅԸ

Արժանթինի ֆութպոլի այս տարեշրջանի երկրորդ ախոյեանութիւնը՝ Քլաուգուրան սկսաւ ամէնէն յայն ժողովրդականութիւն ունեցող խումբին՝ Պոքա Ժունիորզի յաղթանակով, որ իր դաշտին՝ «Պոնպոնիէր»ի մէջ, 4 - 0 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց հիւսիս-արեւմտեան շրջանի Խիմնասիա ի Էսկրիմա խումբը:

Տիեկօ Մարատոնա 4րդ վայրկեանին նշանակեց մրցումին առաջին կոլը, փենալթիով: Երկու վայրկեան ետք, Ռաուլ Փիրալթա հաշիւը բարձրացուց 2ի:

Բ. կիսախաղին, ուրուկուէյցի յառաջապահ Սերժիո Մարթինք եւ ապա յետսապահ Նելսոն Վիվաս նշանակեցին միւս երկու կոլերը: Պոքայի 40 հազար համակիրները եւ յատկապէս մարգիչ Քարլոս Պիլարտօ միայն ուրախանալու պատճառ ունէին:

Խուխույ 9 մարգիկներով աւարտեց մրցումը: Քրիսթիան Կոնսալէս եւ Ռիքարտօ Փախէս, կարմիր քարտ ստանալով, հեռացան դաշտէն:

Վերջին ախոյեանը՝ Վելէս Սարսֆիլտ դժուար յաղթանակ մը տարաւ Պանֆիլտի վրայ (3 - 2): Քարակուէյցի ծանօթ բերդապահ Խոսէ Լուիս Չիլաւերթ (Սարսֆիլտ) չկրցաւ յաջող ձեւով սկսիլ մրցաշարքը, որովհետեւ կարմիր քարտ մը ստացաւ: Չիլաւերթ իր պաղարիւնութիւնը կորսնցուց, երբ Պանֆիլտի մարգիկները իրենց նշանակած երկրորդ կոլէն ետք, փորձեցին գնդակը իր ձեռքէն խլել, որպէսզի մրցումին ապդանչանը շուտով տրուի:

Խոսէ Ֆլորէս, Մարսելօ Հեռերա եւ խմբապետ Ռոպերթօ Թրոթա (որ Ա. կիսասախաղին կորսնցուցած էր փենալթի մը) նշանակեցին երեք կոլերը, իսկ Ֆապիան Ալեկրէ (փենալթիով) եւ Խուլիօ Քրուս նշանակեցին Պանֆիլտի կոլերը:

Բաժակի թեկնածու կագմերէն՝ Ռասինկ 3 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Արխենթինոս Ժունիորզը, իսկ Ռիվրը Փլէյթ պարտութիւն կրեց այլ գօրաւոր կագմէ մը՝ Սան Լորենսօ Տը Ալմակրոյէն:

Մարզական Մարզական

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ

- ԱՅՍՕՐ՝ Հ.Մ.Ը.Մ. - ՄԻԼԱՀԱԹ ՀԱՍԱՆ ՏԱՅ ԹԱՏԱՄՈՆ ՁՈՒՔ ԱՌԱՋԻՆ ՕՐՈՒԱՆ ՅԱՂԹԱԿԱՆԸ

Երէկ, Ժունիէի Ֆուատ Շեհապ համալիրին մէջ, սկսաւ միջ-արարական պասքեթպոլի ախոյեանութիւնը, եւ բացման մրցումին, Թատամոն Ձուք (Լիբանան) կրցաւ 75-64 արդիւնքով պարտութեան մատնել Ուահտէն (Ա.Մ.Է. Էմիրութիւններ):

Այսօր, Ռիատիի դաշտին վրայ (Մանարա) Հ.Մ.Ը.Մ.ի աղջկանց ախոյեան կագմը պիտի մրցի Այճերիոյ ախոյեան Միլահաթ Հասան Տային դէմ ժամը 3ին: Մրցումը պիտի պատկերասփռուի:

Լիբանանի ախոյեան Հ.Մ.Ը.Մ.ի աղջիկները կը նկատուին մրցաշարքի թեկնածուներէն, Եգիպտոսի Ահլիին եւ Թունուգի Մայապին կողքին:

Լիբանան աղջկանց մրցումներուն կը մասնակցի ախոյեան Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ փոխ ախոյեան Անդրանիկին հետ, եւ մնացեալ 5 խումբերն են Ահլի (Եգիպտոս), Սփորթինկ (Եգիպտոս), Մայապ (Թունուգ) եւ Միլահաթ Հասան Տայ (Այճերիա):

Այսօր ժամը 3ին
Հ.Մ.Ը.Մ. - Նասրը Հիսէյն Տայ (Այճերիա)-Ռիատիի դաշտ
Ժամը 5ին
Իրրիհատ Էլ Պինա (Այճերիա) - Ռիատի
Ժամը 7ին
Ժալա (Սուրիա) - Զամալէք (Եգիպտոս)
Ժամը 9ին
Ժալա աղջիկներ - Ահլի (Եգիպտոս) Ֆուատ Շեհապ դաշտ
Ժամը 7ին աղջիկներ
Սփորթինկ (Եգիպտոս) - Ալ Մալաապ (Թունուգ)
Ժամը 9ին տղայ
Իրրիհատ (Եգիպտոս) - Քատիսիլ (Քուէյթ)

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԵՎԱՄԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԸ

ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԻՆ

Այս շաբաթավերջին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ԼԵՎԱՄ յանձնախումբը պիտի շարունակէ իր կազմակերպած պասքեթպոլի մրցաշարքը:

Մրցումները տեղի պիտի ունենան Շաբաթ եւ Կիրակի օրերը Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան Քոլէճի դաշտին վրայ, հետեւեալ յայտագրով.-

ՇԱԲԱԹ ՕՐ
ՓՈՔՐ ԱՂՋԻԿՆԵՐ.-
Շամլեան Թաթիկեան - Ս. Խանամիրեան ժամը 13.00ին
ՄԻՋԱԿ ՏՂԱՔ.-
Հռիփսիմեանց - Հայ Աւետ. Քոլէճ ժամը 13.45ին
ՄԵԾ ԱՂՋԻԿՆԵՐ.-
Ս. Խանամիրեան - Հռիփսիմեանց ժամը 14.45ին
ՄԵԾ ՏՂԱՔ.-
Ս. Խանամիրեան - Եղիշէ Մանուկեան ժամը 16.00ին
ՄԻՋԱԿ ՏՂԱՔ.-
Շ. Թաթիկեան - Եղիշէ Մանուկեան ժամը 17.30ին
ԿԻՐԱԿԻ ՕՐ
ՓՈՔՐ ՏՂԱՔ.-
Յառաջ (Այնճար) - Մեսրոպեան ժամը 13.30ին
ՄԻՋԱԿ ԱՂՋԻԿՆԵՐ.-
Ս. Խանամիրեան - Յառաջ (Այնճար) ժամը 14.15ին
ՄԵԾ ՏՂԱՔ.-
Յառաջ (Այնճար) - Արհեստիկ ժամը 15.15ին

Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Հ. Մ. Ը. Մ.ի Անթիլիասի Մասնաճիւղի անդամական ընդհանուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 17 Մարտ 1996, առաւօտեան ժամը 9ին, Աղբալեան Ակումբ, Սերժ Թովմասեան սրահին մէջ:

Մեծամասնութիւն չգոյանալու պարագային, ժամը 10ին ներկաներուն թիւը մեծամասնութիւն պիտի համարուի:

Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՇԱԲԱԹ 16 ՄԱՐՏԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ 17 ՄԱՐՏԻ ԿԷՍՕՐԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԱՇԱՐԱՆԸ GOLDEN BEACHԻ ՄԷՋ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԽԱՆԴԱՎԱՌ ՄԹՆՈԼՈՐՏ.
ՀԱՅԿԱԿԱՆ, ԱՐԱԲԱԿԱՆ
ԵՒ ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՃՈԽ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
Ելոյթ կ'ունենայ սիրուած երգիչ՝

ԱՐՄԱՆ ՊԱՂՋԷՃԵԱՆ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ՝ ԽԱՉԻԿ ՄԱԼԽԱՍԵԱՆԻ եւ իր նուագախումբին

23 տեսակ աղանդեր, ճաշ, խմիչք՝ *ուիսքի* եւ օղի

● *Շաբաթ երեկոյեան՝ սակ 20$*
● *Կիրակի կէսօրին՝ սակ 15 $*
● *Փոքրերուն կէս գին:*

Մանրամասնութեանց համար դիմել Սթիւտիո Խաչիկ Մալխասեան, Մանթէր Գերմանիկ, հեռ. 266118 եւ 03-261061, Սթիւտիո ՃԵՔԱ, Պուրճ Համուտ, իսկ երեկոյեան՝ ճաշարան Կոլտըն Պիչ, հեռ. 402559, 407371 / 2,3,4,5:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ԺՈՂՈՎԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

Երկուշաբթի օր, ժամը 15.00ին Լիբանանի Ֆութպոլի Ֆետերասիոնը իր հերթական 11րդ ժողովը գումարեց իր կեդրոնին մէջ, եւ տուաւ հետեւեալ որոշումները.

1.- Վերջնական կարգադրութիւնները պիտի բլլան ագգային խումբին կատարելիք 2 մրցումներուն՝ Հելսինկիին (Շուէտ) դէմ:

Առաջին մրցումը տեղի պիտի ունենայ Կիրակի օր, կէսօրէ ետք, Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ, «Սաֆիր» օրաթերթի 23րդ տարեդարձին առիթով, եւ երկրորդը՝ Զորեքշաբթի օր (20 Մարտին) Պէյրութի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ:

2.- Լիբանանի ֆութպոլի ֆետերասիոնը որոշած է Ասիոյ ֆութպոլի ֆետերասիոնի ընտրութիւններուն համար թեկնածու նշանակել Քաթարի ֆետերասիոնի անդամներէն Մոհամէտ Հիմամը:

Նշենք, թէ Ասիոյ Ֆութպոլի Ֆետերասիոնի ընտրութիւնները տեղի պիտի ունենան Յունիսի սկիզբը Քուալա Լամփուրի մէջ:

3.- Ագգային խումբին մարգիչը՝ Թերի Եորաթ պիտի մեկնի Քուէյթ, ներկայ բլլալու համար Ասիոյ բաժակի գծով Քուէյթ-Թիւրքմենիստան գտումի մրցումին (22 Մարտին):

4.- Անսար-Նրժմէ մրցումին ներկայ գտնուող գինուորական բոլոր պատասխանատուները, ինչպէս նաեւ 2 խումբերուն վարչութիւնները շնորհաւորել կիրակի օրուան «յաջող» եւ «հանդարտ» մրցումին համար, շնորհաւորելով բոլորը, յուսալով որ այս երեւոյթը շարունակուի:

5.- 22րդ հանգրուանի բոլոր մրցումներուն արդիւնքները վաւերացուած են:

6.- Հ.Մ.Մ.ի յառաջապահ Ռեմոն Նաժմ, Ախա Ահլի Ալէյի մրցումին պիտի բացակայի իր կարմիր քարտ ստանալուն համար:

7.- Լիբանանի Ֆութպոլի բաժակի մրցաշարքի քառորդ աւարտականի գծով Նրժմէ-Իսլահ Պրրժ Շիմալի մրցումը տեղի պիտի ունենայ այսօր, ժամը 14.30ին, Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ:

8.- Ֆետերասիոնը տեղեակ եղաւ թէ Ահլի Սարպայի վարչութիւնը իր հրաժարականը յայտնած է, եւ 3 անդամներէ կազմուած յանձնախումբ մը կազմած է որ կազմուած է՝ Էլի Մանսուր, Մըլհէմ Շայֆուն եւ Շարպէլ Պասիլ եռեակէն, առժամարար ակումբին գործերը վարելու համար:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

ԶԵԼՍԻ - ՄԱՆՉ. ՍԻԹԻ 1-1

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան գծով, մրցումի մը ընթացքին, Զելսի իր դաշտին վրայ, «Սթամֆորտ Պրիճ»ի մէջ 1-1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Մանչեսթրը Սիթիի հետ: Երկու կողերն ալ նշանակուեցան Ա. կիսախաղին:

23րդ վայրկեանին, հոլանտացի վեթերան Կիւլիթ նշանակեց Զելսիի կողը, իսկ Նայճել Քլաֆ՝ Մանչեսթրը Սիթիի կողը, 42րդ վայրկեանին:

Մօտաւորապէս 17 հազար հանդիսատեսներ ներկայ եղան մրցումին:

Սիթի կը գրաւէ դասաւորման 16րդ դիրքը, իսկ Զելսի՝ 8րդ դիրքը: Նիւքէսլը կէտի մը եւ մրցումի մը առաւելութիւնը ունի Մանչեսթրը Եունայթիտի վրայ:

Դասաւորումը.- կէտ
1.- Նիւքէսլ 61 52-26
2.- Մանչեսթրը Եունայթիտ 60 50-29
3.- Լիվրրփուլ 55 50-24
4.- Ա. Վիլա 55 46-28
5.- Արսենալ 48 39-27
. . . . . .
18.- Ուիմպլտըն 25 27-40
19.- Սաութիմփթըն 22 26-48
20.- Ք.Փ.Ռէյնճըրզ 19 24-58

●*ԳԵՐՄԱՆԻԱ*

Անցեալ տարի բարձր դիրքերու վրայ գտնուող Վերտրը Պրեմրն չկրցաւ յաղթել Պունտսլիկայի ամէնէն տկար կագմին՝ Ֆորթունա Տիւսըլտորֆին, այս վերջինին դաշտին վրայ:

Երկու կագմերը 1-1 արդիւնքով հեռացան դաշտէն: Պրուսս Լապատիա 63րդ վայրկեանին նշանակեց Պրեմրնի կողը: 12րդ դիրքը գրաւող Պրեմրն արձանագրեց իր 11րդ յաղթանակը: Ան միայն 5 յաղթանակ եւ 6 պարտութիւն արձանագրած է: Պրեմրնի կողքին, 17րդ եւ 18րդ դիրքերը գրաւող կագմերը՝ Ֆ. Ք. Քէօլն եւ Քայզրսլաութրրն 11ական հաւասարութիւն արձանագրած են:

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ	*ԿԷՏ*	
1/ Պորուսիա Տորթմունտ	45	49-25
2/ Պայէրն Միւնիխ	44	49-30
3/ Մ.օնշրնկլատպախ	34	33-35
4/ Շթուրկարթ	32	43-36
5/ Համպուրկ	32	36-30
18/ Քայզրսլաութրրն	20	20-28
19/ Ֆորթունա Տիւսըլտորֆ	19	20-34
20/ Պայէր Եըրտինկրն	15	17-31

●*ՀՈԼԱՆԴԱ*

Երկու մրցումներ ոչ մէկ բան փոխեցին դասաւորման մէջ: Ռոտա Քերքրատ 2-2 արդիւնք մը արձանագրեց Վաալվիքի հետ: Զորս կողերը նշանակուեցան վերջին 27 վայրկեաններուն:

Պապանկիտա եւ Վան տր Լուէր 63րդ եւ 83րդ վայրկեաններուն նշանակեցին Ռոտայի կողերը, իսկ Ռոէսֆսրն եւ Վան Հուկտալրն՝ 69րդ եւ 90րդ վայրկեաններուն՝ Վաալվիքի կողերը: Վերջին երկուքը մաս կը կազմեն Ռոտայի եւ սխալմամբ իրենց բերդէն ներս գետեղեցին գնդակը:

Կրոնինկրն, իր կարգին, հաւասարութիւն (1-1) մը արձանագրեց Հիրրնվինի հետ: Պոմպարտա «ռմբակոծեց» Կրոնինկրնի բերդը՝ 54րդ վայրկեանին, իսկ Թոմսոն՝ Հէրրնվինի բերդը, փենալթիով 65րդ վայրկեանին:

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ	*ԿԷՏ*
1/ Փ. Ս. Վ. Այնտհովրն	60
2/ Այաքս	59
3/ Ֆէյյենուրտ	43
4/ Սփարթա Ռոթերտամ	41
5/ Վիթէս	39

ՔԱԶՈՆԻ ՊԻՏԻ ԼՔԷ ՖՈՒԹՊՈԼԸ

Մարսէյի վեթերան մարգիկներէն Պեռնար Քազոնի որոշեց այս եղանակի աւարտին, լքել ֆութպոլը:

Եւրոպայի ախոյեան խումբերու բաժակակիր Քազոնի յայտնեց, թէ պիտի միանայ Մարսէյի օգնական մարգիչներու խմբակին: Այս գծով, ան արդէն իսկ հինգ տարուան համար պայմանագրութիւն ստորագրած է:

Մարսէյ այս տարի Ա. դասակարգ բարձրանալով պիտի տայ Քազոնիի հրաժեշտի նուէրը: Գլխու հարուածներով ծանօթ մարգիկ մըն է Քազոնի, բաւական «տաք» եւ կարծր խաղարկութեամբ յատկանշուած:

ԹԵՆԻՍ

ՄՈՒՍԹԸՐ ՎԵՐՍՏԻՆ ԱՌԱՋԻՆ

Փիր Սամփրաս

Թոմաս Մուսթր

Շաբաթավերջին, վերջ գտան Մեքսիքօ Սիթիի, Սքոթցտէյլի եւ Ռոթերտամի մրցաշարքերը:

Մեքսիքօ Սիթիի մէջ, Թոմաս Մուսթրը (Աւստրիա) 7-6 եւ 6-2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Խիրի Նովաքը եւ շահեցաւ մրցաշարքին բաժակը: Ան վերադարձաւ տղոց դասաւորման պարագլուխի դիրքը:

Սուրեն Տեր-Լեւոնեան

●*ՍՔՈԹՑՏԷՅԼԻ մէջ* (Մ. Ն.), *աւարտական մրցումին, հարաւային ափրիկեցի Ուէյն Ֆերէյրա 2-6, 6-3 եւ 6-3 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Մարսելօ Ռիոսը (Չիլի):*

●*ՌՈԹԵՐՏԱՄԻ մէջ* (Հոլանտա) *Կորան Իվանիսեւիչ (Խրուաթիա) 6-4, 3-6 եւ 6-3 արդիւնքով պարտութեան մատնեց ռուս Եւգենի Քաֆելնիքովը եւ շահեցաւ մրցաշարքին բաժակը:*

Ստորեւ կը ներկայացնենք տղոց դասաւորումը՝ այս մրցաշարքերու արդիւնքին լոյսին տակ.

	Կէտ
1.- Թոմաս Մուսթր (Աւստրիա)	4470
2.- Փիր Սամփրաս (Մ. Ն.)	4451
3.- Անտրէ Ագասի (Մ. Ն.)	4151
4.- Պորիս Պեքր (Գերմանիա)	3698
5.- Մայքլ Չանկ (Մ. Ն.)	3470
6.- Կորան Իվանիսեւիչ (Խրուաթիա)	3020
7.- Եւգենի Քաֆելնիքով (Ռուսիա)	2505
8.- Ճիմ Քուրիր (Մ. Ն.)	2471
9.- Թոմաս Էնքվիսթ (Շուէտ)	2209
10.- Ուէյն Ֆերէյրա (Հար. Ափրիկէ)	2072
11.- Սերճի Պրուկէրա (Սպանիա)	1685
12.- Մարք Ռոսէր (Զուիցերիա)	1667
13.- Միքայէլ Շթիչ (Գերմանիա)	1560
14.- Անտրէ Մեդվեդեւ (Ուքրանիա)	1485
15.- Ալպերթօ Քոսթա (Սպանիա)	1396
16.- Առնօ Պէօչ (Ֆրանսա)	1385
17.- Մայքվայ Ուաշինկթրն (Մ. Ն.)	1317
18.- Ժիլպէրթ Շայրր (Աւստրիա)	1291
19.- Թոտ Մարթին (Մ. Ն.)	1290
20.- Մարսելօ Ռիոս (Չիլի)	1251

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի ելեւմտական շուկային մէջ, դրամանիշերու փոխանցման սակացոյցը հետեւեալն էր երէկ.

Սուրիական թղթոսկի	36,50 - 38,50 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	5285,75 - 5315,75 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2232,50 - 2242,50 լ.ո.
Սեուտական ռիալ	421 - 425 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	4150 - 4175 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	433 - 437 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	465,50 - 469,50 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2410,70 - 2414,85 լ.ո.
Գերմանական մարք	1067,10 - 1071,40 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	310,15 - 314,30 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	1315,10 - 1319,83 լ.ո.
Թրքական թղթոսկի	0,04581 - 0,04490 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	3387,20- 3391,84 լ.ո.
Իտալական լիր	998,50 - 1001,15 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1585 - 1587 լ.ո.
Քանատական տոլար	1159,10 - 1163,44 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	1209,70 - 1213,43 լ.ո.
● ՈՍԿԻ	
Անգլիական մէկ ոսկի	153,500 - 158,500 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	152,225 - 157,225 լ.ո.
Օմանեան մէկ ոսկի	136,510- 141,510 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	20,850,000 - 21,350,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ արծաթ	292,510 - 297,510 լ.ո.

ԷՏՄՈՒՆՏՕ ԿԱԽԱԿԱՅՈՒԱԾ

Պրազիլիոյ Քորինթիանսի յառաջապահ Էտմունտօ երեք մրցումի համար կախակայուեցաւ, վերջերս Փալմէյրասի դէմ մրցումին մրցակիցի մը բռունցքի հարուած մը տուած ըլլալուն պատճառով: Ան ծանր հարուած մը տուած էր Փալմէյրասի յետսապահ Սանտրոյի:

Վերջերս, ան կարմիր քարտ մըն ալ ստացած էր Սանթոսի դէմ մրցումին, մրցակիցի մը հարուած մը տուած ըլլալուն պատճառով:

Այս պատիժը ի կօրու չէ «Լիպերթատոր» մրցաշարքին: Էտմունտօ այսօր պիտի մասնակցի Պոթաֆոկոյի դէմ մրցումին, վերոյիշեալ մրցաշարքի ծիրին մէջ:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

● Պենոն Նեբսլսեանի մահուան բառասունմեայ առիթով, օրդ. Լուսի Տէր Մեսրոպեան 25.000 լ.ո.՝ Լ.Օ.Խ.ի Ա. Պուլղուրենեան Ընկերա-Բժշկական Կեդրոնին:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

●Լուսին Սաղբրեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Սրբոց Թառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Գարախանեան բնտանիք 15.000 լ. ռ., օրդ. Վրէժուհի Յովհաննէսեան 10.000 լ. ռ., Թէօնէ Քնարեան 5.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Ժորժ Տէմիրճեան 20.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Վարդան Գուզունեան 20.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Ժան Նահեաս 30.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Պօղոս Գասապեան 20.000 լ. ռ., Ֆէրիս Առուն 20.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Փանոս Համբարեան 10.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Ժորժ Զէնեան 20 $, տէր եւ տիկին Միհրան Զէնեան 20 $, Խաչատուրեան բնտանիք 20 $ եւ Լորան Նափար եւ բնտանիք 20 $:

●Ժոզէֆին Գրիգորեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Սրբոց Թառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տէր եւ տիկին Յոսէփ Քարկոտորեան 20.000 լ. ռ., Լօ Ժան 20.000 լ. ռ., Մոնիր Շիհապ 20.000 լ. ռ., Ժառուսաք Մշրէֆ 20.000 լ. ռ., Մախուլ Մախուլ 20 $, Էլի Նատէր 10.000 լ. ռ., Աբա Նատէր 10.000 լ. ռ., տիար Յովիկ Պենիմէնեան 50.000 լ. ռ., տիար Ժոզէֆ Նատէն 5.000 լ. ռ., տիար Բենիամին Մարկոսեան 10.000 լ. ռ., Ժորժ Քէյրուզ եւ բնտանիք 20.000 լ. ռ., Սիմէն Շուման 10.000 լ. ռ., Թոնի Ապա Սապպ 10.000 լ. ռ., Ամիա Միսայէլ Բամմուզ 20.000 լ. ռ., Նուէլ Ֆէշէմ 20.000 լ. ռ., Ժորժ Իպրահիմ Ամէլ 10.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Պետրոս Մալենեան 25.000 լ. ռ., Պիշարա Սէմնի 5.000 լ. ռ., փաստափան Ժորժ Զղոլի 25.000 լ. ռ., Ամիլ Մուռուատ 25.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Պօղոս Հաջջար 10.000 լ. ռ., Մանարեան բնտանիք 10.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Սարգիս Գուլանեան 20.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Յակոբ Էսէրեան 10.000 լ. ռ., Ռոզ Ռաֆայէլ եւ բնտանիք 20.000 լ. ռ., եւ Մոֆի Մժաղպէր 10.000 լ. ռ.:

●Երուանդ Տէմիրճեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի, Ուսումնական Կրթական Ցոնտին եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

Տիար Ժան Ներսէսեան 50.000 լ. ռ., տիկին Արուսեակ Մանուկեան 10.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Դաւոնիկ Մանուկեան 15.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Ժան Ճլրգեան 15.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Կարպիս Ճապուրեան 20.000 լ. ռ., Դանիբարենեան բնտանիք 40.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Ռուբէն Կիպինեան 20 $, տէր եւ տիկին Սամուէլ Կիպինեան 20 $, տէր եւ տիկին տոքթ. Կարպիս Հարպոյեան 30.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Թոֆիֆ Հարմանեան 20.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Դրօ Տէրտէրեան 20 $, տէր եւ տիկին Աբրահամ Զոյաճեան 10.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Սարգիս Գլրպոգեան 10.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Խալիլ Խալիֆէ 10.000 լ. ռ., տիկին Լուսին Մխսեան 10.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Միշէլ Տէրոյեան 30.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Պօղոս Նիկոլեան 50.000 լ. ռ., տիկին Լորէր Սայեղ 10.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Միշէլ Քահալ 10.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Տիրան Մսըրեան 50.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Կիրակոս Նէնէնեան 50.000 լ. ռ., Սրբոց Հռիփսիմեանց վրժ. ի տնօր. եւ Ֆոյրեր 50.000 լ. ռ., տիար Թոնի Մախուլ 20.000 լ. ռ., տէր եւ տիկին Լիւռն Տէր Սարգիսեան 50.000 լ. ռ., Ազգ. Յառաջ-Գալուստ Կիւլպէնկեան վրժ. ի Խնամակալութիւն եւ Տնօրէնութիւն 25.000 լ. ռ., եւ 50 $:

Նոյն առիթով Էշրեֆիէի Լ.Օ.Խի մասնաճիւղին, տէր եւ տիկին Ժան Մխսեան 40.000 լ. ռ., Chic Set հասարութիւն 20.000 լ. ռ., եւ տէր եւ տիկին Կարօ եւ Սեղա Փիրապեան 50.000 լ. ռ.:

ԱԶԳ. Ա. ԳԱՍԱՐՃԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

●ՉԻՆԱԿԱՆ ՍԵՐԱՄԻՔԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ
●ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

Արձանագրութեան համար դիմել դպրոցի քարտուղարութեան կամ հեռաձայնել 261115 թիւին:

Դասընթացքները կը սկսին Մարտ 21ին:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՄԱՀԱԶԴ

ԱՅՆՃԱՐ ԱՅՆՃԱՐ

Տէր եւ տիկին Խաչիկ Պագալեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Վարդգէս Պագալեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ճոնի Արեւեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Տիգրան Պագալեան եւ գաւակունք
Տիկին Ովսաննա Պագալեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ճորճ Սապա եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հօր, մեծ հօր, աներոջ, եղբօր եւ հարազատին՝

ԹԱԴԷՈՍ ՊԱԳԱԼԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ ՄՈՒՍԱ ԼԵՌ, 1910ին)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 10 Մարտ, առաւօտեան ժամը 5.30ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Թաղման արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, 11 Մարտ, կէսօրէ ետք ժամը 1ին, Այնճարի Սրբոյ Յովհաննէս եկեղեցւոյ մէջ:

●Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:
●Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Այնճար՝ Երկուշաբթի 11, Երեքշաբթի 12 եւ Չորեքշաբթի 13 Մարտին:
●Փոխան ծաղկեպսակի, կը խնդրուի նուիրատուութիւններ կատարել Մուսա Լեռան Յուշարձանի Ֆոնտին:

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԸՆԴԱՌԱՋԵԼՈՎ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ ԳՐԱՏԱՆ նախաձեռնութեան, ՄԻԱՅՆ ՄԷԿ ՇԱԲԹՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ 50 տոկոս վեղչով պիտի վաճառենք մեր գրական եւ պատմական գիրքերը:

Կ. ՏՕՆԻԿԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ

ՀԱՃԵԼԻ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ ԳԻՐՔԵՐ

ԿԻՐԱԿՈՍ ՏՕՆԻԿԵԱՆԻ

ԿԵԱՆՔԷՆ ՓՐՅՈՒԱԾ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

Կարճ Պատմուածքներու Հատորը 8,000 Լ.Ո.

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ ԵՒ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԵՐԱՁԱՀԱՆ

1996 ին ԺԳ. տպագրութեան արժանացած 32,000 Լ.Ո.

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «Բ. ԿԱՆԱՉԵԱՆ» ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՔՈԼԷՃ

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

CARL ORFFի հարուածային գործիքներու մեթոտը:

Դասախօսուհի՝ օր. ՄԱՐԻՆԱ ԱՏԱԼԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 15 Մարտ, երեկոյեան ժամը 7.30ին, «Բ. Կանաչեան Երաժշտական Քոլէճին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

Լ.Օ.ԽԱՉԻ ԱՍՏՂԻԿ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՅԵՏԱՁԳՈՒՄ

Լ.Օ.Խաչի «ԱՍՏՂԻԿ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ՄԻՋԻՆՋԻ ՀԱՒԱՔՈՅԹԸ, որ տեղի պիտի ունենար Հինգշաբթի, 14 Մարտին, յետաձգուած է Երկուշաբթի, 18 Մարտի, առաւօտեան ժամը 9.30ին:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

«ԱԶԴԱԿ»Ի հեռաձայնի թիւերը

«Ազդակ»ի հետ հեռաձայնային կապ պահելու համար, կը խնդրուի հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.— 260115, 260780 եւ 583026:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԴՐՕՇԱԿ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

27ՐԴ (60ՐԴ) ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3 (1475), 8–21 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1996

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

●ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑԱՎԱԶՔԻ ԽԱՂԱՊԱՇՏԷՆ ԱՆԴԻՆ

ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆ ԲԵՄ

●ԱԶԳԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՓԻՒՌՔԸ՝ ԶԱՐԹՕՆՔԻ ՇԱՐԺՈՒՄԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 21ՐԴ ԴԱՐՈՒ ՍԿԻԶԲ
Խ. Տէր Ղուկասեան

●ԱԻԱՋԷ ՇԻՆՈՒԹԻՒՆ ԾԱԿ ՆԱԻԻ ՎՐԱՅ
Արտաշէս Շահբազեան

●ԱՐՑԱԽԸ Կ'ՈՒՆԵՆԱ՞Յ ԱՐԴԵՕՔ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ
Շիրազ Մարտիրոսեան

●ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՐԳԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒՄԸ ՀԻՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿՈՎ
Վարդան Պետրոսեան

●ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՊԱԳԱՅԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ «ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՐԳԻ» ԳԱՂԱՓԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ
Սիրակ Յովհաննիսեան

ՄԱՄԼՈՅ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

●ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳՆԵՐ՝ 1996Ի ՅՈՒՆՈՒԱՐԻՆ
Յ. Ք.

«ԴՐՕՇԱԿ»Ի ԳՐԱԴԱՐԱՆ

●ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՂ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Լ. Մկրտչեան

ՆԵՐԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԵԱՑՔ

●ԱԿՆԱՐԿ՝ ՊԱՔՈՒԻ ՔԱՐԻՒՂԱՏԱՐ ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐՈՒ ԾՐԱԳՐԻՆ ՎՐԱՅ
Հ. Գէորգեան

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԵԱՑՔ

●ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ – ԻՐԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻՆ
Ռ. Յակոբեան

●ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԴՈԿՏՐԻՆԱՆ ԵՒ ԳԱՂԱՓԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ
Սամուէլ Էլոյեան

●*ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՇՈՒՐՋ*

ԾԱԽՈՒ ԽԱՆՈՒԹ ԽԼՈՒՅՈՎ

●Խալիլ Պետեւի սկիզբ: 35 քառ. մեթր տարածութիւն: Հեռ. 03-737355:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՈՐԾԱՏԵՂԻ (ՏԱՄԱՆՈՎ)

●Սանթըր Արազ, Պուրճ Համուտ: Հեռ. 03-315898:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Վարորդ մը, որ միաժամանակ ստանձնէ ապրանքի բեռնաւորումը եւ յանձնումը: Նախընտրաբար գրել եւ կարդալու կարողութեամբ:
Հեռ. 411216, 413445:

ԾԱԽՈՒ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

●Զալքայի մէջ, մատչելի գինով: Հեռ. 407361 եւ 03-273473:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ոսկերչանոց մը կարիքը ունի թափծուի մոմ աշխատող օրիորդներու: «Սանթըր Պիժու», Ա. յարկ: Հեռ. 01-267047 եւ 03-361543:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Մաւիսագալեան ընտանիք շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով եւ նուիրատուութեամբ մասնակից եղան իրենց ամուսնոյն, հօր եւ հարազատին ՄԱՆՈՒԷԼ ՄԱՒԻՍԱԳԱԼԵԱՆԻ մահուան սուգին:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Պուրճ Համուտի մէջ, UNISEX հագուստի վաճառատան մը համար վեճառող երիտասարդ - երիտասարդուհի մը: Հեռ. 344596-7

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ ԽԼՈՒՅՈՎ

●100 քառ. մեթր տարածութեամբ, Սարդարապատ ակումբի թաղին մէջ, GEKAի դիմաց: Դիմել՝ Պրն. Սիմոնին: Հեռ. 266019 եւ 06-626425 ուզել՝ 125:

ՇԻՐԱԿ
ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՔԱՐԹԵՐ

ՍԱՆՔԻ ՀԱՐՊՈՅԵԱՆ Bloc C ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ ☎ 449533 - 445829

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝

ԱՖՀԻԼԻ մօտ

●ՆՈՒԱՁԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱՒԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆*ԽՈՅ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Բախտաւոր պիտի ժպտի ձեզի այսօր. վիճակահանութեան առնս մը առէք:

☆*ՑՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Գործի պիտի դնէք ձեր բոլոր կարելիութիւններն ու եռանդը: Պիտի կարենաք որոշ գոհունակութիւն ձեռք ձգել եւ ձեր բոլոր նիզակները պիտի գնահատուին ու վարձատրուին:

☆*ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Այսօր պիտի կարենաք ձեռք ձգել մէկու մը փոխ տուած ձեր գրամը: Նոյն ատեն, ձեր կարգին, պիտի ազատիք պարտքէ մը: Օրը բարեբեր է գրամական շահերու տեսակէտէն:

☆*ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Ձեր բնկերը կամ ձեր բնտանիքին անդամները համաձայն չեն ձեր մշակած ծրագրին: Դուք պիտի կարենաք տարբեր նամբաներ որոնել ձեր հարցը լուծելու:

☆*ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Աղուոր առիթ մը պիտի ստեղծուի ձեր տաղանդը յայտնաբերելու, ինչ որ ձեզ պիտի մղէ օրուան ասպարէզ նկատելու պատուին արժանանալու:

☆*ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Փոքր հարցերը մի՛ մեծցնէք ու ջղայնութեամբ մի՛ վարուիք ձեր շուրջինիներուն հետ: Նեմսն անպատեհութիւններ սովորական են ու կը պատահին բոլորին:

☆*ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Մի՛ վարանիք ձեր ազատ ժամերը տրամադրելու զուարճանալու: Հանելի ժամեր պիտի անցընէք ձեր սիրելիներուն հետ:

☆*ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Բախտը կը նմանի գողի. ո՛ր ժամուն պիտի այցելէ ձեզի, չէք գիտեր. այսօր հաւանաբար անակնկալ այցելու մը ըլլայ անիկա... Պատրաստ եղէք:

☆*ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Փափուկ խնդիր մը պիտի դիմակալէք: Ի գործ դրէք ձեր նարտարութիւնը: Նեմսն հարցեր կը կարօտին համբերութեան:

☆*ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Դրամ պիտի ստանաք իրրեւ նուէր կամ աշխատանքի մը վարձատրութիւնը: Օրը նպաստաւոր է գնումի եւ զուարճանալու: Խնայողութիւն ըրէք նոյն ատեն:

☆*ԾՈՎԱՆՈՅՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

Դուք ձեզ ուրիշներէն բարձր մի՛ նկատէք: Համեստ եղէք, որովհետեւ ներկայ դարուն իմաստութիւնը օգուտ չի բերեր:

☆*ՋՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Անհոգ մի՛ մնաք հարցի մը նկատմամբ՝ գայն վաղուան ձգելով: Ձեր պարագան բաւական փափուկ է եւ սակայն կարելի է վերականգնել կացութիւնը: Միայն թէ եղէք խոնարհ եւ տեսէք իրողութիւնները:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3332

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

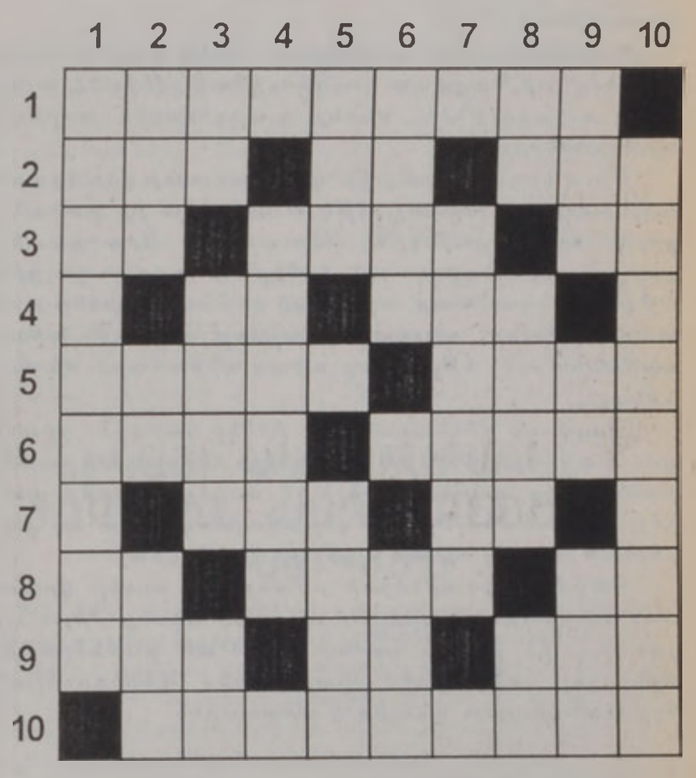

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Մարդատար փոխադրակառք:*
2. *Եւրոպացի իշխանուհի - Կրկնուած տառեր - Համատարած քաղց:*
3. *Արգելական - Մկնահարսնուկ - Ցուցական ածական:*
4. *Ցոկնակերտ մասնիկ - Ջրային փոխադրամիջոց (հակ.):*
5. *Հեղեղ - Հրանիթ:*
6. *Կլայեկ - Միայնակեաց կրօնաւոր:*
7. *Ժուռ - Տառի մը անունը:*
8. *Զարգացում - Մոմային թռչուն - Դրկից գիրեր:*
9. *Լաւաշ հաց - Ժամանում - Շին Ֆէյնի գինուորական թեւը:*
10. *Հայցող, աղերսարկու:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Թանգ, քաշիկ:*
2. *Իգական անուն - Անձնական դերանուն - Առատ:*
3. *Կրկնուած բաղաձայններ - Անասունի բացբերան - Դրկից տառեր:*
4. *Հայաստանի լեռնէրէն:*
5. *Պահանջելիք, առնելիք - Հոգեւորականներու դաս:*
6. *Վէճ, կապ - Կէս՝ պատկերագարդ:*
7. *Պտղատու ծառատեսակ:*
8. *Իրերայաջորդ գիրեր - Իգական անուն - Փոքրացնող մասնիկ:*
9. *Վէրքի կեղեւ - Աւագանին մէջ կը գտնուի - Արու (հակ.):*
10. *Յափշտակիչ թռչուն:*

ԹԻՒ 3331

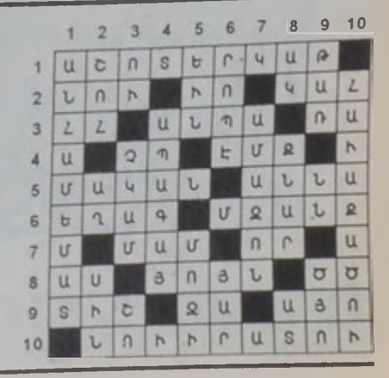

ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ԻՐԱՆ - ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԲԱՆԱՎԷՃ

ՆԻԿՈՍԻԱ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իրան կը յայտնէ, որ Եւրոպական Միութիւնը պէտք է աշխատի վերջ տալու Թեհրանի դէմ ուղղուած քաղաքական վայրագութեան, որովհետեւ Իրան ահաբեկչութեան գլխաւոր գոհերէն է, հաղորդեց ԻՐՆԱ լրատու գործակալութիւնը:

ԻՐՆԱ կ'ըսէր, որ արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Մահմուտ Մոհամէտի կ'ակնարկէր Եւրոպական Միութեան Կիրակի օրուան յայտարարութեան, որ կոչ կ'ուղղէր Իրանի, որպէսզի այս վերջիններ դատապարտէ ահաբեկչութիւնը եւ չկատարէ արարքներ, որոնք կրնան ականահարել Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը: Մոհամէտի դիտել տուած է, որ Եւրոպական Միութիւնը, իր կարգին, պէտք է աւելի լուրջ կեցուածք որդեգրէ Իրանի դէմ գործող ահաբեկչական շարժումներու նկատմամբ, յատկապէս երբ այդ խմբակներուն որոշ դիւրութիւններ կը տրուին կարգ մը երկիրներու մէջ: Մոհամէտի ակնարկութիւնը կ'երթար Իրանեան ընդդիմադիր շարժումներուն, որոնք հաստատուած են այլ երկիրներու մէջ:

●ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ արտաքին գործոց նախարար Քլաուս Քինքլը Երեքշաբթի օր կոչ ուղղեց Իրանի, որպէսզի դատապարտէ «Համաս»ի գործադրած յարձակումները, դիտել տալով որ նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանճանիի կողմէ ահաբեկչութեան դատապարտումը բաւարար չի նկատուիր: Քինքլը շեշտեց, որ Իրան յստակօրէն պէտք է դատապարտէ «Համաս»ի արարքները եւ ինքգինք հեռու պահէ անկէ:

ԻՐԱՔ - ՄԱԿ ԿԱՍԿԱԾԻ ՄԹՆՈԼՈՐՏ

ԻՐԱՔԵԱՆ ՔԱՐԻՒՂԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՄՏԱՀՈԳԷ

ԼՈՆՏՈՆ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իրաքի կէնքերու ծրագիրները ստուգող ՄԱԿի յատուկ յանձնախումբին պետը Երեքշաբթի օր մտահոգութիւն յայտնեց, որ Պաղտատ կրնայ կանոնաւոր կերպով փորձել արգելակել ՄԱԿի քննիչ յանձնախումբերուն աշխատանքը:

Երկուշաբթի օր Պաղտատ ժամանակաւոր կերպով արգիլեց ՄԱԿի քննիչներուն մուտքը շէնք մը, ուր փաստաթուղթեր եւ այլ տեղեկութիւններ պիտի ստուգէին: Քանի մը օր առաջ ալ անիկա արգիլած էր անոնց մուտքը երկրագործութեան նախարարութեան շէնքը: ՄԱԿի քննիչները կը կասկածին, որ Պաղտատ կը տեղափոխէ կամ կը փճացնէ փաստաթուղթեր եւ ապա կ'արտօնէ իրենց մուտքը: Ուրբաթ օր, 18 ժամ սպասումէ ետք, արտօնութիւն ստացան մտնելու, իսկ Երկուշաբթի օր այ 11 ժամ ետք:

ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդն ալ մտահոգութիւն յայտնեց Պաղտատի պատճառած ուշացումին հանդէպ եւ յայտարարեց, որ Երեքշաբթի օր նիստ մը պիտի գումարէ քննարկելու համար այս կացութիւնը:

Յանձնախումբի առաջնորդ Ռոլֆ Էքէուս յոյս յայտնեց, որ Պաղտատ սովորութեան չվերածէ այսպիսի ուշացումներ, որոնք կ'արգելակեն ամբողջ աշխատանքը:

Միւս կողմէ, Իրաք կը պատրաստուի վերադառնալ քարիւղի շուկայ, եթէ ՄԱԿի հետ իր բանակցութիւնները յաջողին: Սէուտական Արաբիա եւ քարիւղ արտադրող այլ երկիրներ գգուշացուցին ՕՊԷՔի անդամները, որպէսզի կրճատեն իրենց արտադրութիւնը, այլապէս սակերը անկում պիտի արձանագրեն, եթէ Իրաք արագ վերադարձ մը ունենայ:

Քարիւղի մեկնարաններ, իրենց կարգին, դիտել կու տան, որ քարիւղի պահանջքը, որքան ալ բարձրանայ այս տարի, կարելի չէ սակերը բարձր պահել, որովհետեւ Իրաքի վերադարձով միշտ ալ յաւելեալ քարիւղ պիտի բլլայ շուկայի վրայ:

ՕՊԷՔի անդամներէն ոմանք չեն ուզեր կրճատել արտադրութիւնը, որովհետեւ անոնք միշտ ալ յարգած են իրենց համար ճշդուած բաժնեչափը, մինչ այլ անդամներ (յատկապէս Վենեզուելա) ճշդուածէն շատ աւելին կ'արտադրեն:

ԹԱՅՈՒԱՆԻ ՇՈՒՐՋ, ՓԵՔԻՆ - ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՈՒԺԻ ՅՈՒՅԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Չինաստան երէկ Թայուանի նեղուցին մէջ իսկական գինամթերքով ռազմափորձերու սկսաւ, ռազմանաւեր եւ ռազմական օդանաւեր գործածելով, Թայուանի յստակ դարձնելու համար, որ պէտք չէ փորձէ անկախութիւն ձեռք ձգել:

Ռազմափորձերը, որոնք կը յաջորդեն անցեալ Ուրբաթ օր Թայուանի ջուրերուն բացերը սկսած չինական հրթիռային փորձերուն, պիտի տեւեն մինչեւ Մարտ 20, այսինքն Թայուանի մէջ Մարտ 23ին կայացուելիք նախագահական ուղղակի առաջին ընտրութիւններէն 3 օր առաջ:

Միացեալ Նահանգներ, որոնք յաւելեալ օդանաւակիր մը, սուզանաւ մը եւ 6 այլ նաւեր դրկած են շրջան, Երկուշաբթի գիշեր յայտնեցին, թէ անոնց շրջանը ժամանումին նպատակը «շրջանին մէջ մեր բարեկամներուն վստահեցնել է, թէ շրջանին խաղաղութիւնը եւ կայունութիւնը շատ կարեւոր են մեզի համար»:

Փեքին ունի այն մտավախութիւնը, որ նախագահ Լի Թէնկ-Հուի, որ նախագահական ընտրութեանց գլխաւոր թեկնածուն է, Թայուանը դէպի անկախութիւն կ'ուղղէ: Լի կը հերքէ ասիկա, ըսելով, որ միայն կ'ուզէ որ Թայուան միջազգային բեմին վրայ աւելի մեծ դերակատարութիւն ունենայ:

Սակայն Ընդդիմադիր Ժողովրդավար կուսակցութիւնը բացայայտօրէն անկախութիւն կը պահանջէ:

Երէկ առաւօտ, Թայուանցի գինուորներ խրամատներ բացին ռազմաճակատ համարուող կղզիի մը վրայ, մինչ հարիւրաւոր մարդիկ կը պատրաստուէին Թայփէյն խոյս տալ:

ՉԻՆԱԿԱՆ ՉԳՈՒՇԱՑՈՒՄ

Չինաստան երէկ գգուշացուց, թէ Թայուանի մօտ մարտանաւեր հաստատելու ամերիկեան որոշումը սխալ եւ վտանգաւոր նշան կը դրկէ Թայփէյի իշխանութիւններուն, թէ Ուաշինկթրն գօրավիգ կը կանգնի իրենց «անջատողական» քայլերուն:

(ՌԷՈԹԸՐ)

9 ՌՈՒՍ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ՝ ԿՐՈՆՇՏԻ ՄԷՋ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Զեչենիոյ մայրաքաղաք Կրոզնիի մէջ, Երկուշաբթի գիշեր արձանագրուած են բախումներ, որոնց հետեւանքով 9 ռուս զինուորներ գոհ գացած են եւ 19 ուրիշներ վիրաւորուած: Զինուորներէն հինգը սպաննուած է, երբ անոնց փոխադրակառքը բախած է ականի մը:

Մինչ Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարարութեան պաշտօնատարներ Երեքշաբթի օր յայտնած են, թէ Կրոզնիի մէջ կացութիւնը աստիճանաբար բնականոն կը դառնայ, նախագահ Պորիս Ելցինի մամլոյ գրասենեակին բանբերը՝ Սերգէյ Մետվեդեւ ըսաւ, թէ Կրոզնիի մէջ արձանագրուած նորագոյն բախումները կրնան ստիպել Մոսկուան, որ փոփոխութեան ենթարկէ անջատողական շրջանին մէջ խաղաղութիւն հաստատելու կոչուած իր ծրագիրը:

Ան յայտնեց, որ Ռուսիոյ Ապահովութեան Խորհուրդը, որ պաշտպանութեան եւ ապահովութեան մարգերու պաշտօնատարներ կը համախմբէ, խաղաղութեան իր ծրագիրը այս շաբաթ պիտի ներկայացնէ:

Ռուս պաշտօնատարներու համաձայն, իրենց զինուորները սպաննած են անցեալ շաբաթ, Կրոզնի թափանցած 1700 ըմբոստներէն շուրջ 200ը: Բախումներուն պատճառով, նաեւ բազմաթիւ քաղաքացիներ գոհ գացած են:

«ԱՍՏՈՒԱԾ ԹԵԼԱԴՐԵՑ»

ԹԷԼ ԱՒԻՒ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ) - Իսրայէլացի հոգեբան մը, որ վարչապետ Իցհաք Ռապինը սպաննած Եիգալ Ամիրը բժշկական քննութեան ենթարկած է, Երեքշաբթի օր դատարանին մէջ յայտնեց, թէ անոր կարծիքով Աստուած Ռապինը սպաննելու առաքելութիւնը տուած է իրեն:

Տոքթ. Կապրիէլ Վէյլ ըսաւ, թէ Ամիր մտային որեւէ խանգարում չունի, այլ ան ինքգինք իւրայատուկ կը տեսնէ:

Ամիր խոստովանած է, որ անցեալ Նոյեմբերին Ռապինի վրայ կրակ բացած է Իսրայէլի եւ արարներու միջեւ խաղաղութեան քայլերը կասեցնելու համար, սակայն ան մերժած է ընդունիլ իր դէմ ուղղուած կանխամտածուած սպանութեան ամբաստանութիւնը, ըսելով, որ ան ուզած է միայն անդամալուծել վարչապետը:

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

ՓԱՐԻԶ.- Ենթադրաբար իսլամ գինեալներ երէկ օրթոդոքսի մը այճերիացի նկարիչը սպաննած են, Այճերիոյ մայրաքաղաքին մէջ:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ.- Իսրայէլի Մոսատին (գաղտնի ոստիկանութիւն) տնօրէնը առողջապահութեան ոստիկանութեան ֆոնտի մը տնօրէնը պիտի դառնայ:

ՓԱՐԻԶ.- Կրինվիսի շուրջ 30 անդամներ Երկուշաբթի օր Թահիթի մեկնեցան, վերստանձնելու համար 5 նաւեր, որոնք գրաւուած էին Հարաւային Խաղաղականի մէջ, Ֆրանսական կորիգային փորձերուն ընթացքին:

ՄՈՆՐԷԱԼ.- Քեպէքի վարչապետ Լիսիէն Պուշար Երկուշաբթի օր յայտնեց, թէ Քեպէքի գերիշխանութեան մասին նոր հանրաքուէ մը պիտի կազմակերպուի:

ՍԱԼՈՆԻՔԱ.- Յունաստան, Պուլկարիա եւ Ռումանիա այս շաբաթավերջին, Սոֆիայի մէջ ժողով մը պիտի գումարեն, որոշելու համար, թէ Դանուբի վրայ ռազմավարական կարեւորութիւն ներկայացնող նոր կամուրջ մը ուր պիտի կառուցուի: Անիկա Եւրոպայի ճամբաներու ցանցերը անոր արեւելեան դրացիներուն պիտի կապէ:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՔՈՒԷՅԹՅԻ ԿԻՆԵՐ ԻՐԱՒՈՒՆՔ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ

ՔՈՒԷՅԹ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Քուէյթցի 40 կիներ (փաստաբաններ, գիտնականներ, ակադեմականներ), Երեքշաբթի օր խորհրդարանին առջեւ հագուստագէպ ցոյցի մը դիմեցին, պահանջելով քուէարկութեան եւ խորհրդարանին անդամ դառնալու համար թեկնածութեան իրաւունք:

Անոնք ամբաստանեցին Քուէյթի կառավարութիւնը, ըսելով, որ կը մերժեն Մոցի պատերազմին իրենց կատարած մէկ խոստումը՝ կիներուն քաղաքական իրաւունքներ տալու մասին:

ԻՐԱՔԻ ՄԷՋ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իրաք Երեքշաբթի օր յայտնեց, թէ Մարտ 24ին նախատեսուած երեսփոխանական ընտրութիւններուն, 8 միլիոն հոգի իրաւունք պիտի ունենան քուէարկելու, նոր խորհրդարանին 220 անդամներուն ընտրութեան համար:

Այս ամսեսկիզբին, Իրաք շուրջ 700 թեկնածուներու անուններ հրապարակած էր, ըսելով, թէ անոնք իրաւասութիւն պիտի ունենան իրենց ընտրաշրջաններուն մէջ ընտրապայքարներ մղելու:

Թեկնածուներուն մեծ մասը իշխող Պաաս կուսակցութեան անդամներ են, սակայն անկախ կարգ մը թեկնածուներ եւս կը մասնակցին ընտրութեանց:

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
●ՍՕԼԷՅՔ
ԿԱՍԿԱՐԱՅԻ
ՎՐԱՅ ԵՓԱԾ
●ՏԱՊԿՈՒԱԾ
ԴԵՏՆԱԽՆՁՈՐ
●ԱՂՅԱՆ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏԱՑԱՒ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒԷՆ

ԱՆԳԱՐԱ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Թուրքիոյ Պահպանողական Կառավարական Ընկերակցութիւնը Երեքշաբթի օր ապահովեց խորհրդարանի վստահութեան քուէն՝ վերջ տալով հինգ ամիսէ ի վեր դրսեւորուած քաղաքական անորոշութեան, ինչպէս նաեւ իշխանութենէ հեռու պահելով իսլամականները:

Պաշտօնական արդիւնքները ցոյց տուին, որ վարչապետ Մեսութ Երլմազի կառավարութիւնը 257 քուէ ստացած է խորհրդարանին մէջ, որուն 207 երեսփոխանները դէմ քուէարկեցին, իսկ 80 ուրիշներ ձեռնպահ մնացին: Ձեռնպահ մնացողներուն մեծ մասը կը պատկանէր Պիւլենթ Էճեւիտի ձախակողմեան Ժողովրդավար կուսակցութեան:

Երլմազի կառավարութիւնը թէեւ կրցաւ ստանալ վստահութեան քուէն, սակայն դէտեր կը նախատեսեն, որ անիկա դժուարութեան հանդիպի տնտեսական բարեկարգումի ծրագիրի գործադրութեան մէջ, նկատի ունենալով, որ խորհրդարանէն ներս չունի հաստատ մեծամասնութիւն մը, որուն կարենայ ապաւինիլ: Երլմազի կառավարութիւնը մեծամասնութիւն մը ունենալու համար միշտ ալ կախեալ պիտի բլլայ Էճեւիտի կուսակցութենէն, որ շատ ալ համամիտ չէ բարեկարգումներուն եւ յատկապէս դէպի սեփական մարգ թեքումի քաղաքականութեան, զոր կը հետապնդէ կառավարութիւնը:

●Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պիլ Քլինթըն Մարտ 29ին, Ուաշինկթրնի մէջ տեսակցութիւն պիտի ունենայ Թուրքիոյ նախագահ Սիւլէյման Տեմիրէլի հետ՝ քննարկելու համար կարգ մը հարցեր, ինչպէս Կիպրոսը, Պոսնիան եւ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը, յայտնեց Սպիտակ Տունը:

ԱՐԻՒՆԱՀԵՂՈՒԹԵԱՆՑ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՐԱՖԱԹ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՆԱՅ ՅԱՒԵԼԵԱԼ ՃՆՇՈՒՄՆԵՐԸ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իսրայէլի գաղտնի սպասարկութեան մէկ բարձրաստիճան պաշտօնատարը Երեքշաբթի օր յայտնեց, որ ՊԱԿի ղեկավար Եասէր Արաֆաթ պէտք եղած ծայրայեղական միջոցառումները չէ որդեգրած արմատական իսլամ գինեալներուն դէմ, որովհետեւ ան վախցած է, որ այսպիսի միջոցառումներ կրնան արիւնահեղութիւն պատճառել:

Բանակի գաղտնի սպասարկութեան փոխ ղեկավար Եաքով Ամիտրոր կը խօսէր խորհրդարանի արտաքին հարցերու եւ պաշտպանութեան յանձնախումբերուն դիմաց: Ամիտրոր աւելցուց, որ Արաֆաթի համար պաղեստինեան ընկերութեան մէջ արիւնահեղութիւնը շատ աւելի գէշ է քան Իսրայէլի մէջ ահաբեկչական գործողութիւնները:

Իսրայէլ եւ Միացեալ Նահանգներ ճնշում բանեցուցած են Արաֆաթի վրայ, որպէսզի հալածէ արմատական իսլամները եւ ձերբակալէ անոնց ղեկավարները: Պաղեստինեան ոստիկանութիւնը աւելի քան 600 հոգի ձերբակալեց երկու շաբաթուան ընթացքին:

Միւս կողմէ, երեւմուտքի նախարար Ապրահամ Շոհաթ դիտել տուաւ, որ Իսրայէլ պէտք է մեղմացնէ կացայի եւ Այսրայրդանանի պաշարումը եւ պիտի արտօնէ, որ ուտեստեղէն մտնէ եւ ելլէ անոնցմէ:

Իսրայէլ Փետրուար 25էն ի վեր փակ կը պահէ պաղեստինեան շրջանները՝ տնտեսական անհանդուրժելի դժուարութիւններ պատճառելով պաղեստինցիներուն:

Այսրայրդանանէն արաբ բնակիչներ կը յայտնեն, որ իրենց ոսկեղէնն ու գոհարեղէնը սկսած են վաճառել, որպէսզի կարենան ուտելիք գնել: Անոնցմէ մէկը կ'ըսէ, որ ոսկի օղ մը ծախած է քիչ մը ալիւր գնելու համար: Գոհարավաճառներ եւ ոսկերիչներ կ'ըսեն, որ մեծ թիւով մարդիկ իրենց կը դիմեն անձնական ոսկեղէնները ծախելու համար:

Այսրայրդանանի եւ Կացայի բնակիչները, որոնք Իսրայէլի մէջ կ'աշխատէին, աւելի քան երկու շաբաթէ ի վեր անգործ են եւ իրենց շրջաններուն մէջ այ գործի յաւելեալ կարելիութիւններ չկան:

ՌՈՒՍԻԱ ՉԻ ԿՐՆԱՐ ՈՐՈՇ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԳՈՐԾԱԴՐԵԼ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 12 (ՌԷՈԹԸՐ).- Ռուսիա չի կրնար անմիջականօրէն գործադրել Եւրոպայի Խորհուրդին անդամակցութեան կապուած պարտաւորութիւնները, ներառեալ՝ մահավճիռի կանխահաս ջնջումը, յայտնած է նախագահ Պորիս Ելցին:

Ռուսիա, որ անցեալ ամիս անդամակցած էր Եւրոպական Խորհուրդին, ինքգինք յանձնառութեան տակ դրած է մահապատիժը 3 տարուան ընթացքին ջնջելու: Սկզբունքով, անիկա անմիջապէս պէտք է դադրեցնէ գայն:

Ելցին խորհուրդին մէջ ռուսական պատուիրակութիւնը կազմող երեսփոխաններուն յայտնած է, թէ Ռուսիա անմիջապէս պէտք է վաւերացնէ խորհուրդին կարգ մը պարտաւորութիւնները, օրինակ, անոնք, որոնք կապուած են մարդկային իրաւանց եւ ազգային փոքրամասնութեանց պաշտպանումին եւ չարչարանքներու արգիլման:

Սակայն ան կոչ ուղղած է պատուիրակութեան, որ վճռականօրէն մերժեն ենթարկուիլ Ռուսիոյ վրայ ճնշում բանեցնելու, անոր ներքին հարցերուն միջամուխ բլլալու եւ երկու չափ-երկու կշիռի քաղաքականութիւն վարելու փորձերուն:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշներու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երէկ կէսօրին.

● Մէկ սթերլին	1.5188/98$
Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.	
Մարք	1.4814/24
Զուիցերիական ֆրանք	1.1994/04
Պելճիքական ֆրանք	30.46/50
Ֆրանսական ֆրանք	5.0708/58
Իտալական լիր	1559.5/1.0
ԵԼԵ	105.66/76
Շուէտական քորոն	6.8120/20
●Մէկ օնս ոսկին	396.10/396.60$

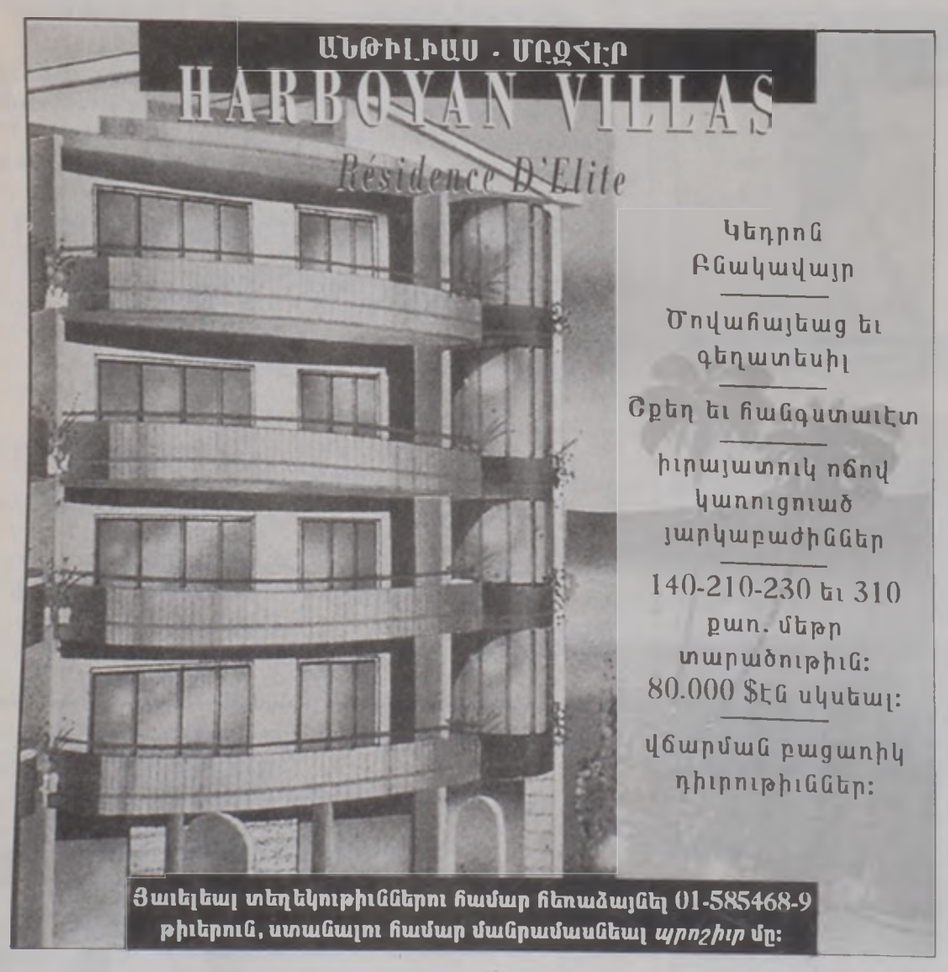

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. ԽՄԲ. 239186 (ՊԷՅՐՈՒԹ) ,260780-583026 (ՊՈՒՐՋ ՀԱՄՈՒՏ) ,260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG, TEL.RED. 239186 (BEIRUT) ,260780-583026 (BOURJ HAMMOUD) . 260115 (IMP.) ,P.O.B. 80860. BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
أزتاك
هاتف دار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت - ٢٦٠١١٥ المطبعة
٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود - ص.ب. ٨٠٨٦٠ برج حمود